

ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

จรรยาภรณ์ จันทมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสาธาณสุขชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเรื่องเพศ ทัศนศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

EFFECT OF COMMUNICATION TRAINING PROGRAM FOR GUARDIAN OF
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON SEX EDUCATION
CASE STUDY: POSADET SUBDISTRICT MUEANG DISTRICT
NAKHON SI THUMMARAT PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF PUBLIC HEALTH PROGRAM IN COMMUNITY HEALTH
OF GRADUATE SCHOOL SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2015

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขารณสุขชุมชน

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

EFFECT OF COMMUNICATION TRAINING PROGRAM FOR GUARDIAN OF
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON SEX EDUCATION
CASE STUDY: POSADET SUBDISTRICT MUEANG DISTRICT
NAKHON SI THUMMARAT PROVINCE

ผู้วิจัย

นางจรรยาภรณ์ จันทร์มาศ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและ
กรรมการและเลขานุการหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์)

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์เทพกร พิทยาภินันท์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.ธนัชฐา ดิษสุวรรณ)

.....กรรมการจากบัณฑิตวิทยาลัย
(.....)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุระพรรณ จุลสุวรรณ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ ปีการศึกษา 2558
ปริญญา	สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยใช้รูปแบบการทดลอง 1 กลุ่ม (One group pretest – posttest design) วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลานขององค์การแพธ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่กรณีศึกษา จำนวน 32 คน โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ คือ บทบาทสมมติ แบบประเมินทักษะการสื่อสาร และแนวทางการสนทนากลุ่มแบบกึ่งโครงสร้าง ทำการประเมินทักษะการสื่อสารที่เกิดจากกิจกรรมใน 4 ทักษะ คือ การตอบคำถาม การสื่อสารเชิงบวก การฟัง และการเผชิญสถานการณ์วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมโดยใช้ t-test และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทักษะการสื่อสารโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยก่อนเข้าร่วมโปรแกรมทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง หลังเข้าร่วมโปรแกรมทักษะอยู่ในระดับสูง และทักษะการสื่อสารทุกทักษะไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ควรพาเยาวชนและผู้ปกครองเข้ามาร่วมอบรมพร้อมกันเพราะจะได้มีการปรับทักษะการสื่อสารไปพร้อม ๆ กัน จากการวิจัยครั้งนี้สรุปว่า ทักษะการสื่อสารเป็นแนวทางเพิ่มความตระหนักรู้และความสะดวกใจให้ผู้ปกครองมาปรับใช้กับเยาวชนทำให้เกิดความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาในเรื่องเพศ สามารถป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยที่ไม่เหมาะสมได้

Thesis Title	Effect of Communication Training Program for Guardian of Lower Secondary School Students on Sex Education Case Study: Posadet Subdistrict Mueang District Nakhon Si Thummarat Province
Researcher	MISS Junyaporn Juntamat Academic year: 2015
Degree	Master of public health program in community health
Advisors	1. Assistance Professor Dr. Kantamaht Kanchanapoom 2. Dr. Penmat Sukhonthachit

Abstract

A study on communication programs for guardians of lower secondary school students regarding sex education carried out in Posadet Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si Thummarat Province. This quasi-experimental study was conducted with one group pretest–posttest design. Thirty two purposive sampling guardians of lower secondary school students were included in this program which was developed by the PATH organization to compare the communication skills regarding sexual health before and after joining the program, and to examine the relationship between the general characteristics and the communication skills in sex education. The research instruments were the role play, the evaluation form of communication and the semi-structured focus group discussion guideline. Communication skills were evaluated using four criteria; responsiveness skills, positive communication skills, listening skills and solving problem skills. A student t-test was used to compare the mean scores difference between before and after joining the study program, and examine the relationship between human characteristics and communication skills by using chi-square. A statistically significant level was considered at p-value < 0.05.

The results revealed that all communication skills for parents and students were significantly different between based-line and the study program (p-value < 0.05). The four criteria before joining the program were at moderate level and after joining the program increased to high level for all 4 criteria. There were no statistical relationship between sex communication skills and general characteristic factors. Focus group discussions showed that parents and students should attend the program at the same time so that they could adjust their skills together. In conclusion communication skills should serve as the guidelines for parents to make their children consult with them regarding sex problems thus reducing the behavioral risks that are related to premarital sex problems.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี จากความอนุเคราะห์ของบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ดังนี้ รองศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ เรืองขจร ที่กรุณาให้คำปรึกษาและการสืบค้นข้อมูลตลอดงานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันธ์มาทน์ กาญจนภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.เพ็ญมาศ สุขคนธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาตลอด รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์เอื้อนจิต สัมมา อาจารย์ธมนวรรณ ตะสัย นางเธียรรัตน์ มาลาयाภรณ์ นางสุภาวรรณ แพรกทอง และนายสุนทร ฝอยทอง ที่ช่วยในการตรวจพิจารณาเครื่องมือและให้คำแนะนำ ตลอดจนการประเมินผลทักษะการสื่อสารจากบทบาทสมมุติ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ นางวัลภา ดิษสระ นางวิภารัตน์ จันทร์วีไลรัตน์ ทีมวิทยากรในการทำกิจกรรม และนายพิชัย ตนคัมภีรภาพ ที่ช่วยบันทึกวิดีโอตลอดการทำกิจกรรม นางสาวฉวีวรรณ แซ่ซี ที่ช่วยในการแปลผลข้อมูล นางพะเยาว์ ขอบธรรม ที่ช่วยในการจัดบันทึกผลการสนทนากลุ่ม นางสิทธิพรธณ เรือนจันทร์ ที่ช่วยในการตรวจทานงานพิมพ์ และคณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านทุ่งแย้ทุกท่าน ที่ช่วยในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และเอื้อเฟื้อสถานที่อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในงานวิจัยจนสำเร็จด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา และบุคคลในครอบครัว ที่ให้โอกาสทางการศึกษา สนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทุกท่าน ที่ช่วยให้คำแนะนำขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อนนักศึกษารหัส 54 สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ที่ช่วยเหลือตั้งแต่เริ่มศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูเวทิตาแต่ บิดา มารดา บุรพาจารย์ ที่ให้ความรัก ความหวังใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

จรรยาภรณ์ จันทร์มาศ

พฤษภาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ข้อมูลทั่วไปของตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	10
พัฒนาการวัยรุ่น และสถานการณ์วัยรุ่นในประเทศไทย.....	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร.....	19
การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว.....	30
การประเมินทักษะ.....	39
องค์การแพธ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
แบบแผนการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	56
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	60
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมฯ	63
ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะ การสื่อสารเรื่องเพศ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลกับทักษะ การสื่อสารในแต่ละด้านโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi- Square)	75
ตอนที่ 4 ผลการสนทนากลุ่มในเรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชน ในเรื่องเพศ	83
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผล	88
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	114
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	116
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	125
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	144
ภาคผนวก จ ผลการสนทนากลุ่ม	155
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เข้าร่วมงานวิจัย	162
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรม	167
ประวัติผู้วิจัย	181

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	ข้อมูลประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุในพื้นที่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556 13
2	ความสัมพันธ์ของกิจกรรมในโปรแกรม กับกิจกรรมรายด้าน และทักษะการสื่อสารที่ได้จากการจัดกิจกรรม 48
3	จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 61
4	ทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายชื่อ) 63
5	ทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายชื่อ) 65
6	ทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าโปรแกรมฯ (แยกรายชื่อ) 67
7	ทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายชื่อ) 69
8	การเปรียบเทียบทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน) 71
9	การเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน) 72
10	การเปรียบเทียบทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน) 73
11	การเปรียบเทียบทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน) 73
12	การเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ 74
13	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการตอบคำถาม 75
14	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารเชิงบวก ... 77
15	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการฟัง 79
16	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการเผชิญสถานการณ์ 81
17	การเชื่อมโยงทักษะการสื่อสาร กับกิจกรรมตามโปรแกรมในคู่มือฯ 83

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 พิธีมิตโครงการสร้างประชากรแยกตามกลุ่มอายุละเพศ ในเขตตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556	14
3 แบบจำลองการสื่อสาร.....	22
4 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเดวิด เคเบอร์โล (แบบจำลองการสื่อสาร S M C R)	24

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ให้คำนิยามของการตั้งครรภ์ก่อนวัยรุ่น หมายถึง การตั้งครรภ์ของสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี โดยในประเทศไทยมีสถิติการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นสูงที่สุดในภูมิภาคเอเชีย และเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศแอฟริกาใต้ ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2556 พบว่า ประเทศไทยมีแม่วัยใสหรือแม่ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ในอัตราส่วนที่สูงถึง 52 คน ต่อ 1,000 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดไว้มาก ซึ่งไม่ควรเกิน 15 คน ต่อ 1,000 คน (รายงานสถิติการเกิดมีชีพของกระทรวงสาธารณสุข, 2552) นอกจากนี้อายุของคุณแม่วัยใสก็ลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี 2555 พบคุณแม่อายุต่ำสุด เพียง 10 ปีเท่านั้น และในกลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกัน โดยเพิ่มจากร้อยละ 0.03 ในปี 2503 เป็นร้อยละ 0.46 ในปี 2556 จากข้อมูลสถิติการเกิดมีชีพของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า แนวโน้มสูงขึ้นอย่างชัดเจนจากอดีต คือ ร้อยละ 5.44 ในปี 2503 มาเป็นร้อยละ 16.8 ในปี พ.ศ. 2556 และแม้ว่าจะมีการรณรงค์ให้วัยรุ่นตระหนักปัญหาดังกล่าว แต่ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมยังเป็นปัญหาสำคัญเนื่องจากยังมีความรุนแรงของสถานการณ์ในระยะสิบปีมานี้สถิติอัตราการคลอดในวัยรุ่นก็มีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2556 ดังตัวเลขสถิติการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ต่อการคลอดทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.9 ในปี พ.ศ. 2546 เป็นร้อยละ 16.8 ในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายและด้านเพศอย่างรวดเร็ว มีแรงขับทางเพศทางธรรมชาติ ต้องการอยากรู้อยากลองเรื่องเพศ (สมภพ เรื่องตระกูล, 2551) ดังนั้น เมื่อสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีตามกระแสโลกาภิวัตน์ วัยรุ่นสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่าย ทำให้สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงที่พบบ่อย คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (สมภพ เรื่องตระกูล, 2551) ยังพบอีกว่าการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นส่งผลต่ออัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์แล้วยังนำไปสู่การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2553) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีความแตกต่างไปจากทัศนคติเรื่องเพศแบบดั้งเดิมของคนในรุ่นบิดามารดา (พัชรลักษณ์ สุวรรณ, 2549) จากสภาพดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเชิงนโยบายที่นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องเพศที่ผ่านมายังไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและพฤติกรรมสุขภาพของคนไทยในปัจจุบัน ซึ่งก้าวสู่ยุคการสื่อสารไร้พรมแดนและการตลาดที่โหมสร้างกระแสเรื่องเพศในเชิงธุรกิจการค้าหลากหลายชนิดที่มีกลุ่มวัยรุ่นเป็นเป้าหมาย ผ่านช่องทางของระบบการสื่อสารมวลชนในรูปแบบต่างๆ (กุลภา วจนสาระ, 2551)

จากการศึกษานำร่องในสภาพปัญหา ปัจจัย และสาเหตุที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญ คือ การสื่อสารเชิงลบระหว่างครู บิดามารดา เยาวชนในเรื่องเพศ วัยรุ่นมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย วิถีชีวิตของสภาพสังคมและเศรษฐกิจในครอบครัวและชุมชน

หลักสูตรเพศศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับการรับรู้เรื่องเพศของวัยรุ่น (กิตติพงศ์ อุบลสะอาด และคณะ, 2552) จากการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์และเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี พบว่า เกิดจากปัจจัยเสี่ยงรวมหลายประการ ได้แก่ ด้านครอบครัว โรงเรียน เพื่อน สารเสพติด เทคโนโลยี และสังคมแวดล้อม ทั้งนี้บิดามารดาส่วนใหญ่มีการสื่อสารทางลบ คือ ในครอบครัวจะขาดความเข้าใจถึงพัฒนาการวัยรุ่น ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ขาดการให้ข้อเสนอแนะต่อบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและสังคม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างบิดามารดาและบุตร โดยบิดามารดาต่างคาดหวังว่าโรงเรียนจะเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ในขณะที่การจัดระบบการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนยังคงเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มุ่งเน้นในเรื่องของสรีรวิทยาเป็นหลัก การจัดระบบการเรียนการสอนที่ล่าช้ากว่าการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็กนอกห้องเรียน บทบาทการสอนเรื่องเพศศึกษาที่มอบหมายให้อาจารย์สุขศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก รวมทั้งขาดกระบวนการสร้างการเรียนรู้ที่สนับสนุนในมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และการจัดการกับอารมณ์ของวัยรุ่น ในขณะที่วัยรุ่นมีแรงจูงใจในเรื่องเพศจากสื่อต่าง ๆ มากมาย เช่น ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ นวนิยาย หนังสือการ์ตูน เพลง นิตยสาร รวมถึงเรื่องเพศในอินเทอร์เน็ตซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเรื่องเพศในสังคมไทยมีการสื่อสารที่วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย แต่กระบวนการสร้างความเข้าใจในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบกลับยังไม่มีernerดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม บิดามารดาเป็นคนแรกที่เด็กรู้จักและอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด แต่การพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ จุดอ่อนในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่ นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติในเรื่องเพศ ซึ่งข้อมูลจากสารานุกรมเรื่องเพศวิถีในสังคมไทยกล่าวว่า บิดามารดาคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีการสื่อสารในเรื่องเพศกับบุตร แต่มีการสื่อสารเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนสนิท เช่น ในกลุ่มเพื่อนชายที่มักสื่อสารในเรื่องประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ จำนวนครั้ง ความอดทน และขนาดสรีระของอวัยวะเพศเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงเรื่องราวที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศ เป็นเรื่องของอารมณ์ ความรัก ความรู้สึก นอกจากนี้ บิดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาว และมารดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรชาย (ณัฐกานต์ อมาตยกุล, 2548) สภาพดังกล่าวจึงนับเป็นข้อจำกัดสำคัญในการสื่อสารด้วยวาจาระหว่างบิดามารดา และบุตรตามบริบทของสังคมไทย นอกจากนี้บิดามารดาส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องหยาบ สกปรก ไม่เหมาะสมที่จะนำมาพูดคุยกัน ซึ่งการพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ แต่ที่ผ่านมาสังคมไทยยังปิดกั้นการสร้างการรับรู้เรื่องเพศมาอย่างยาวนานทำให้บิดามารดาขาดความมั่นใจในการสื่อสารหรือการตัดสินใจเลือกสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรในช่วงเวลาที่เหมาะสมได้ (ณัฐยา บุญภักดี, 2555) และนับเป็นจุดอ่อนในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่ นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติในเรื่องเพศ จากงานวิจัยที่ศึกษาสามารถสรุปปัจจัยที่ทำให้มีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นก่อนอายุ 20 ปี ได้มาจาก 4 สาเหตุ คือ 1) การสื่อสารเชิงลบระหว่างผู้ปกครองและเยาวชน 2) ผู้ปกครองเชื่อว่าลูกได้รับความรู้เรื่องเพศจากแหล่งอื่นโดยเฉพาะจากโรงเรียน ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องมาสอนอีก 3) วัยรุ่นได้รับแรงจูงใจจากสื่อมากมายจากอินเทอร์เน็ตที่เข้าถึงง่าย 4) ผู้ปกครองไม่มีความสะดวก

ในการพูดคุยกับวัยรุ่นเพราะถือว่าการคุยเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ลูกยังไม่ถึงเวลาที่จะพูดคุยในเรื่องนี้ และไม่ทราบจะเริ่มต้นคุยเรื่องเพศกับลูกอย่างไร ซึ่งสาเหตุทั้งหมดจะเกี่ยวข้องกับการสื่อสารในเรื่องเพศ โดยเฉพาะการเพิ่มทักษะการสื่อสารให้กับผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

องค์การแพธ (PATH) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่แสวงหาผลกำไร ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับเยาวชนในระบบการศึกษา มาตั้งแต่ปี 2527 ดำเนินการพัฒนาความรู้ เสริมสร้างศักยภาพและความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีและวิชาการสาธารณสุข เพื่อพัฒนาสุขภาพของผู้ด้อยโอกาสในสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กโดยใช้นวัตกรรม และยังพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนควบคู่ไปกับการดำเนินการในสถานศึกษา ซึ่งทางสำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 11 ได้ทำการทดลองใช้คู่มือหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2556 ในพื้นที่ จังหวัดกระบี่ ระนอง พังงา และในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ใช้พื้นที่ทดลองใน อำเภอทุ่งใหญ่ และมีการประเมินความพึงพอใจในการใช้คู่มือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบว่า มีความพึงพอใจ ร้อยละ 87.05 และในปี 2557 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการจัดอบรมวิทยากรกิจกรรมตามคู่มือฯ เพื่อทำการจัดกิจกรรมการสื่อสารเรื่องเพศขยายทั้งจังหวัด โดยเลือกพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการ

ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าปัญหาเยาวชนตั้งครรภ์ในขณะศึกษามีอัตราที่สูงขึ้น จากข้อมูลในปี 2546-2551 มีข้อมูลร้อยละของการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี เป็น 10.61, 11.41, 11.60, 12.05, 12.13 และ 11.15 ตามลำดับ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สูงกว่าเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนด คือเป้าหมายให้มารดามีบุตรเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่เกินร้อยละ 10 (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2552) และจากการสรุปผลดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ในปี 2555 ในการเก็บข้อมูลจากหญิงคลอดบุตร ณ ห้องคลอดในโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่งในจังหวัด อัตราหญิงตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 20 ปี เท่ากับร้อยละ 14.87 และ กลุ่มอายุเท่ากับหรือมากกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี มีอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 65.78 ถึงแม้ว่าทางจังหวัดได้มีการแก้ไขปัญหา ดำเนินงานเชิงรุก มีแผนงานและโครงการเพื่อลดการตั้งครรภ์ซ้ำภายใน 2 ปี มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2555 จากการบูรณาการทุกภาคส่วนโดยมีการพัฒนาทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา มีการให้ความรู้แก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในมิติสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อสถานะสุขภาพด้านมารดาและทารกของหญิงตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 20 ปี เพื่อชะลอการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร แต่ยังไม่มีความโน้มที่ลดลง ซึ่งได้มีการเก็บข้อมูลในช่วงครึ่งปีแรก เดือน ต.ค.55 – มิ.ย.56 พบว่า ยังมีการตั้งครรภ์ในอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 14.83 ซึ่งยังเป็นอัตราที่สูงกว่าเกณฑ์กำหนดอยู่ สำหรับสถานการณ์ในพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จากการเก็บข้อมูลหญิงหลังคลอด จากห้องคลอดโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช ในช่วงเดือน ต.ค. 55 – ส.ค. 56 มีหญิงหลังคลอดทั้งหมด 1,282 คน โดยมีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 15.36 เมื่อแยกข้อมูลเป็นรายตำบล พบว่า ตำบลโพธิ์เสด็จ มีอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 21.05 รองลงมา คือ ตำบลปากพูน และ ตำบลปากนคร ร้อยละ 18.82 (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช, 2556)

จากการศึกษาข้อมูลการคลอดก่อนอายุ 20 ปี ในพื้นที่ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช ใน 4 ปี ย้อนหลัง พบว่า ในปี 2555 ร้อยละ 19.03 ปี 2556 ร้อยละ 21.05 ปี 2557 ร้อยละ 19.23 และปี 2558 ร้อยละ 19.64 (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช, 2558) ถึงแม้ว่าข้อมูลไม่เพิ่มขึ้นมากนักแต่ยังมีค่าที่สูงกว่าตัวชี้วัดที่กระทรวงกำหนด ผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่กรณีศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ และจากข้อมูลที่ศึกษาย้อนหลังยังไม่เคยมีการวิจัยว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมหลักสูตร การสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนของ องค์การแพธแล้วผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกับเยาวชนจริงหรือไม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจัดกิจกรรมตามคู่มือหลักสูตร การสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชน เพื่อสร้าง ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองให้นำไปใช้กับนักเรียนและเยาวชนให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศ กรณีศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ การวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่อง เพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศ

สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศครั้งนี้ผู้วิจัยมีสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศหลังการเข้าร่วม โปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ การศึกษา ความสัมพันธ์ กับนักเรียน จำนวนนักเรียนในปกครอง ชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยมีรูปแบบการวิจัยชนิด One Group Pretest-Posttest Design การทดลอง 1 กลุ่มโดยวัดผลก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรืองเพศ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คัดเลือกจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่อาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 32 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1.2.1 เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 6 เดือน

1.2.2 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดโปรแกรม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา โปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรืองเพศเป็นการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับเยาวชน ตามหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ ประกอบด้วย กิจกรรม 4 ด้าน ดังนี้

2.1 การสร้างความตระหนักต่อปัญหาเยาวชนในชุมชน

2.2 การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเรืองเพศ

2.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างวัย

2.4 การสื่อสารเรืองเพศ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ การศึกษา และความสัมพันธ์กับนักเรียน

3.1.2 โปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรืองเพศ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ การสร้างความตระหนักต่อปัญหาเยาวชนในชุมชนการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเรืองเพศการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างวัยและการสื่อสารเรืองเพศ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการสื่อสารเรืองเพศของผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

3.2.1 ทักษะการตอบคำถาม (Responsiveness skills)

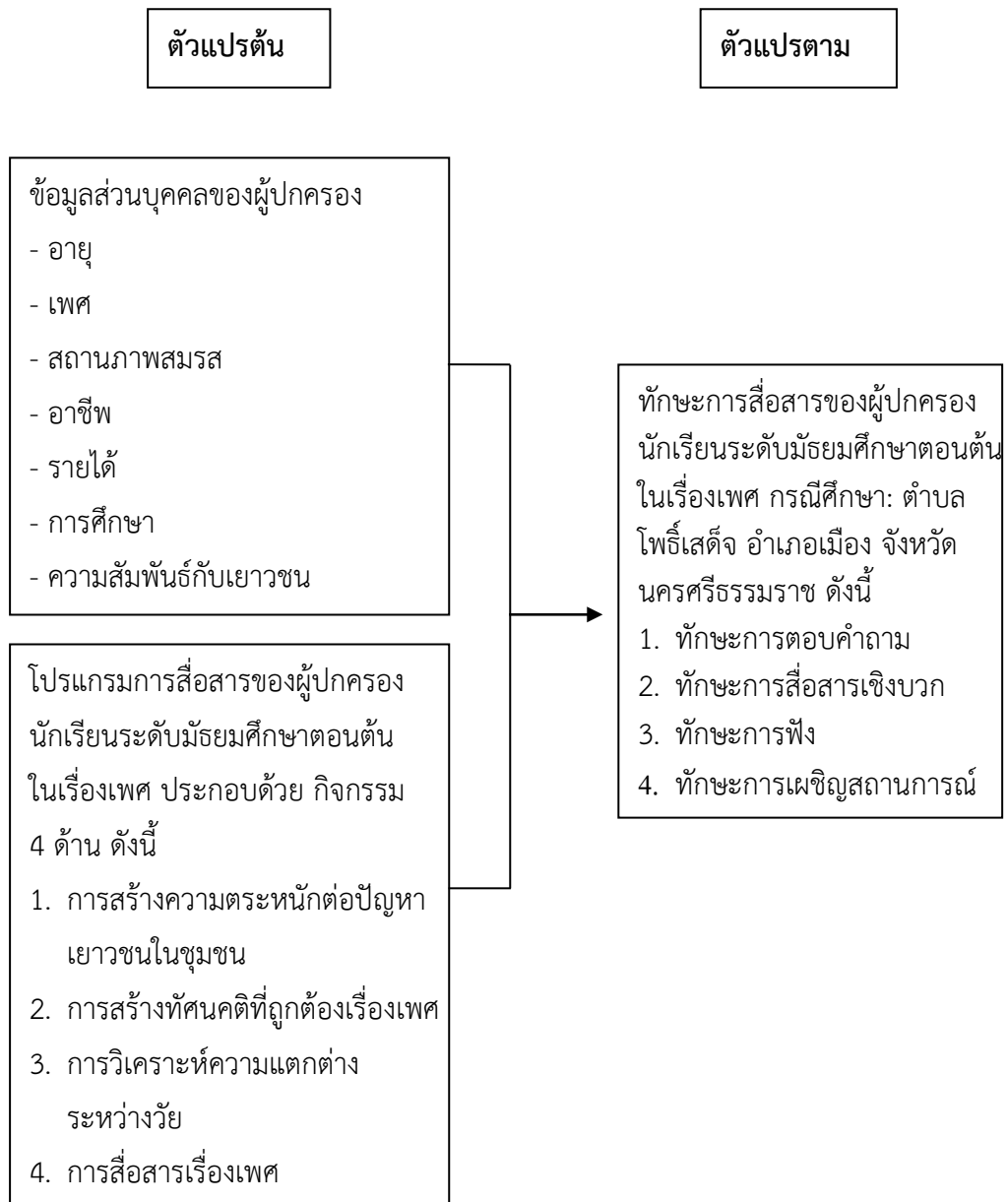
3.2.2 ทักษะการสื่อสารเชิงบวก (Positive communication skills)

3.3.3 ทักษะการฟัง (Listening skills)

3.3.4 ทักษะการเผชิญสถานการณ์ (Solving problem skills)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศ ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริม สุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและประเมินทักษะ การสื่อสารของผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

โปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ หมายถึง โปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศตามหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับ บุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ โดยจัดทำเป็นหลักสูตรการอบรม 2 วัน ดังนี้

- วันที่ 1 กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ
 กิจกรรมที่ 2 สสำรวจชุมชน
 กิจกรรมที่ 3 เส้นชีวิต
 กิจกรรมที่ 4 เลือกข้าง
 กิจกรรมที่ 5 ย้อนรอยวัยรุ่น
- วันที่ 2 ทบทวนการเรียนรู้ของวันแรก
 กิจกรรมที่ 6 เรื่องเพศของวัยรุ่น
 6.1 เรื่องของแอน
 6.2 คำถามเรื่องเพศ
 กิจกรรมที่ 7 เราทำแบบนี้กับบุตรบ่อยไหม
 กิจกรรมที่ 8 ฝึกฟังอย่างตั้งใจ
 กิจกรรมที่ 9 เจอแบบนี้.....ทำอย่างไรดี
 กิจกรรมที่ 10 สรุปการเรียนรู้ และประเมินผล

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ดูแลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สมัครใจเข้าร่วมงานวิจัยและมี ภูมิลำเนาในตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสืบค้นข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งแย้ และอาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์เสด็จ มากกว่า 6 เดือน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ หมายถึง ความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือ ประสบการณ์เรื่องเพศ เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเรื่องเพศตามพัฒนาการที่ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ดังนี้

ทักษะการตอบคำถาม หมายถึง ความสามารถในการอธิบายหรือชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้ ความรู้และความเข้าใจ ถึงประเภทและความหมายของคำถามต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหา ได้อย่างถูกต้องส่งผลให้ปัญหาคเล็ดหายไปในทางที่เหมาะสม

ทักษะในการตอบคำถามเรื่องเพศต้องประกอบด้วย

1. ตอบคำถามด้วยข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้อง และรอบด้าน

2. ตั้งใจฟังคำถามด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวลหรือความกลัว แสดงท่าทีที่ให้ความ

ความสำคัญกับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้

3. ตอบคำถามทันทีที่ไม่มีการตำหนิหรือบ่นเปียง ไม่แสดงอาการตลกขบขันใช้น้ำเสียง ท่าที่ ที่ให้รับรู้ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถถามได้เสมอ

4. ถ้าตอบคำถามไม่ได้ในทันทีหรือตอบไม่ได้ก็บอกว่าจะหาคำตอบให้หรือช่วยกันหาคำตอบ

5. ตอบคำถามตรงไปตรงมา กระชับ ใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม และถูกต้อง

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความรู้สึก ความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความเข้าใจ จูงใจให้ร่วมมือ ยอมรับและเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม

ทักษะการสื่อสารทางบวกที่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานกับวัยรุ่นสามารถนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับวัยรุ่น ประกอบด้วย

1. พูดคุยในลักษณะที่ไม่มีการตำหนิไม่มีการจับผิด ไม่ใช้คำพูดตักคอ ไม่ใช้ประโยคคำสั่ง

2. ใช้คำพูดที่แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใยที่มาจากใจ มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู รวมทั้งแสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย

3. บอกความต้องการชัดเจน เสนอทางเลือกที่มีประโยชน์ และสิ่งที่ยอยากให้เกิดขึ้น เช่น สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจนว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร

4. ใช้คำถามปลายเปิดที่ไม่ปิดกั้นการสื่อสาร ให้สามารถบอกความรู้สึก และอธิบายเหตุผล เพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น

ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการจับประเด็นใจความหลังจากมีการสื่อสารกันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนซึ่งเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนผู้ฟังต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูด อารมณ์และความคิดเห็นของผู้พูดและสามารถตอบสนองระบุมความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้การมีทักษะการฟังที่ดีประกอบด้วย

1. มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง ฟังการสนทนาให้จบ เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่อง ให้เกิดความไว้วางใจ

2. มีการฟังโดยแสดงท่าทางสนใจทั้งสีหน้าสายตา ท่าทางมีการสบตาหรือพยักหน้าเป็นระยะ และแสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่

3. ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ สะท้อนสิ่งที่พูดมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก และแสดงให้รู้ว่ากำลังตั้งใจฟัง

4. ใช้คำถามปลายเปิด แทนประโยคคำสั่ง เพื่อขอให้อธิบาย หรือขยายความเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้ฟังยังไม่ชัดเจน

ทักษะการเผชิญสถานการณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสบการณ์กำหนดทางเลือก เพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับตนเองที่สุด ทักษะการเผชิญสถานการณ์ที่ดี ประกอบด้วย

1. มีการตั้งสติและพร้อมรับทุกสถานการณ์ แสดงท่าที่รับได้ กับเรื่องที่เกิดขึ้นให้เกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้ มีความยินดีที่จะรับฟัง

2. มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้ในเรื่องเพศ

3. มีการอธิบายให้เห็นถึงผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และมีการอธิบายความรู้ในเรื่องการป้องกันตัวเองเพื่อความปลอดภัยในการมีเพศสัมพันธ์ ใช้คำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความห่วงใย ความหวังดี
4. ฟังเหตุการณ์ให้จบ เมื่อถึงเวลาตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ ตรงประเด็น ไม่ใช้เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง
5. ใช้ทักษะการฟัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานสาธารณสุขมีโปรแกรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศที่สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสาร 4 ด้าน คือ ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ ของผู้ปกครองเพื่อให้การสื่อสารเรื่องเพศกับนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นส่งผลให้มีพฤติกรรมทางเพศในการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้
2. สถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบสามารถนำโปรแกรมนี้ไปเป็นต้นแบบในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียนได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศของ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทาง และกรอบแนวคิดในการศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. พัฒนาการวัยรุ่น และสถานการณ์วัยรุ่นในประเทศไทย
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร
4. การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว
5. การประเมินทักษะ
6. องค์การแพธ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปของตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโพธิ์เสด็จตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ทั้งหมด 25,740 ตารางกิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ประมาณ 5 กิโลเมตร โดยการเดินทางตามทางหลวงสายราชดำเนิน-ถนนกระโรมหวัธฐ ซึ่งมียาณาเขตติดต่อโดยรอบ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราชและตำบลนาเคียน
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลมะม่วงสองต้นและตำบลไชยมนตรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลกำแพงเขาและตำบลท่าจั่ว

2. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ของตำบลโพธิ์เสด็จ มีลักษณะพื้นที่โดยทั่วไป มีสภาพเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินร่วนปนทราย และดินเหนียวเหมาะแก่การเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน และพืชไร่ต่าง ๆ

3. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดเนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ติดทะเลมีลมมรสุมพัดผ่านทำให้มีฝนตกชุก ในรอบปีมี 2 ฤดู คือ

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงมกราคม ฝนตกชุกประมาณเดือนตุลาคมถึงธันวาคม
ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ฝนแล้ง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมิถุนายน

4. สภาพทางด้านการเมือง เขตการปกครอง และประชากร

ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 ตำบล 9 หมู่บ้าน จำนวน หลังคาเรือน 1,098 หลังคาเรือน

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย สภาเทศบาลตำบล 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลโพธิ์เสด็จ โดยได้ยกระดับจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบลในปี 2555 (ข้อมูล 1 กรกฎาคม 2556)

5. ด้านศาสนา

การนับถือศาสนาของประชาชนตำบลโพธิ์เสด็จ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 96.79% และศาสนาอิสลาม 3.21 %

ตำบลโพธิ์เสด็จ มีศาสนสถานเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา ดังนี้

มีวัด จำนวน 4 วัด คือ วัดโพธิ์เสด็จ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 8 บ้านโพธิ์เสด็จ
 วัดทุ่งแย้ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลไชยมนตรี
 วัดวนาราม ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลโพธิ์เสด็จ
 วัดโพธิ์ทอง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลโพธิ์เสด็จ
 มีมัสยิด จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 8 บ้านโพธิ์เสด็จ

6. สภาพด้านเศรษฐกิจ

สภาพด้านเศรษฐกิจโดยทั่วไปในภาพรวมรายได้ต่อคนต่อปี พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีพอมีพอใช้ รายได้เฉลี่ย/คน/ปี 54,000 บาท รายได้รวมเฉลี่ย/ครอบครัว 75,000 บาท

ประชากรในตำบลโพธิ์เสด็จจะประกอบอาชีพด้านต่างๆ คือ การเกษตรอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ซึ่งแบ่งตามลักษณะอาชีพได้ ดังนี้

ด้านการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรซึ่งมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ยางพารา เงาะ มังคุด และมันเทศมีพื้นที่ทำการเกษตรรวม 4,680 ไร่ โดยแยกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1) ทำนา 475 ไร่ ร้อยละ 10.14 จำนวน 203 ครอบครัว รายได้เฉลี่ยปีละ 45,000 บาท/ปี/ครอบครัว

2) ทำสวน 3,760 ไร่ ร้อยละ 80.34 จำนวน 1,148 ครอบครัว รายได้เฉลี่ย 85,000บาท/ปี/ครอบครัว

3) ทำไร่ 445 ไร่ ร้อยละ 9.50 จำนวน 150 ครอบครัว รายได้เฉลี่ย 55,000 บาท/ปี/ครอบครัว

กลุ่มอาชีพ จำนวน 3 กลุ่ม

- 1) กลุ่มหัตถกรรมจักสานย่านลิเภา หมู่ 4
- 2) กลุ่มเพาะเห็ด
- 3) กลุ่มปลูกมันสำปะหลัง

7. ด้านการศึกษา

ระดับการศึกษาของประชาชนตำบลโพธิ์เสด็จ แยกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา	ร้อยละ 29.44
2) ระดับมัธยมศึกษา	ร้อยละ 27.13
3) ระดับอนุปริญญา	ร้อยละ 22.23
4) ระดับปริญญาตรี	ร้อยละ 17.15
5) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 3.95
6) ไม่ได้ศึกษา	ร้อยละ 0.10

สถานศึกษา

- 1) มีโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งหมด 3 โรงเรียน คือ
 - 1.1) โรงเรียนวัดวนาราม หมู่ที่ 4 ตำบลโพธิ์เสด็จ
 - 1.2) โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง หมู่ที่ 5 ตำบลโพธิ์เสด็จ
 - 1.3) โรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ หมู่ที่ 8 ตำบลโพธิ์เสด็จ
- 2) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง คือ
 - 2.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวนาราม หมู่ที่ 4 ตำบลโพธิ์เสด็จ
 - 2.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ทอง หมู่ที่ 5 ตำบลโพธิ์เสด็จ

8. ประชากร

ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 ตำบล 9 หมู่บ้าน จำนวน
หลังคาเรือน 1,098 หลังคาเรือน

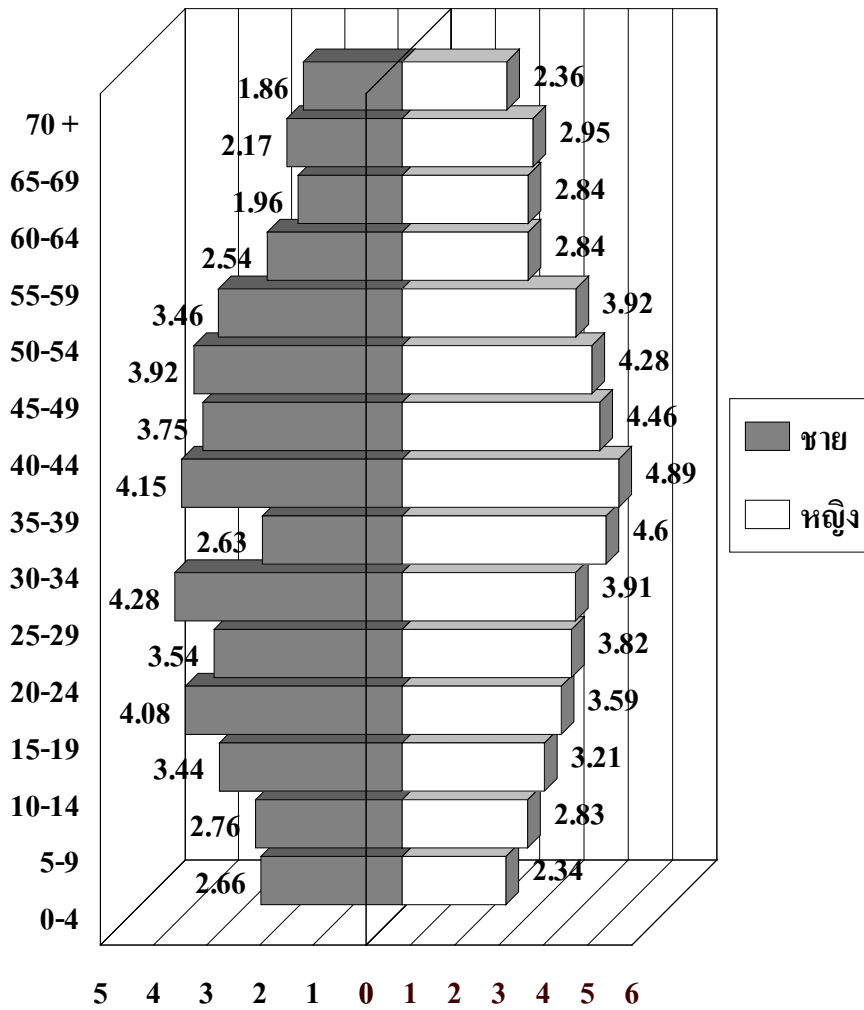
ประชากรทั้งหมด 10,188 คน เพศชาย จำนวน 4,809 คน เพศหญิง 5,379 คน (ข้อมูล
จากการสำรวจ เมื่อ 1 กรกฎาคม 2556)

ตาราง 1 ข้อมูลประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุในพื้นที่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช ปี 2556

ช่วงอายุ (ปี)	ประชากร					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 4	271	2.66	238	2.34	509	5.00
5-9	281	2.76	288	2.83	569	5.59
10-14	350	3.44	327	3.21	677	6.65
15 - 19	416	4.08	366	3.59	782	7.68
20 - 24	361	3.54	389	3.82	750	7.36
25 - 29	436	4.28	398	3.91	834	8.19
30 - 34	268	2.63	469	4.60	737	7.23
35 - 39	423	4.15	498	4.89	921	9.04
40 - 44	382	3.75	454	4.46	836	8.21
45 - 49	399	3.92	436	4.28	835	8.20
50 - 54	352	3.46	399	3.92	751	7.37
55 - 59	259	2.54	287	2.82	546	5.36
60 - 64	200	1.96	289	2.84	489	4.80
65 - 69	221	2.17	301	2.95	522	5.12
70 ปีขึ้นไป	190	1.86	240	2.36	430	4.22
รวม	4,809	47.20	5,379	52.80	10,188	100.00

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ปี 2556.

หมายเหตุ ร้อยละแต่ละกลุ่มอายุ หมายถึง ร้อยละของประชากรทั้งหมด

ภาพ 2 พีระมิดโครงสร้างประชากรแยกตามกลุ่มอายุและเพศ ในเขตตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556

จากภาพ 2 พีระมิดโครงสร้างประชากร มีลักษณะคล้ายรูปทรงระฆังคว่ำ อธิบายได้ว่าประชากรส่วนใหญ่ อายุ ระหว่าง 15-59 ปี ร้อยละ 68.64 ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน และประชากรวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร (อายุ 10-19 ปี) ร้อยละ 14.33 ซึ่งตำบลโพธิ์เสด็จ มีจำนวนวัยรุ่นสูงพอสมควร เมื่อเทียบกับอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประชากรในกลุ่มนี้ เป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องเตรียมการล่วงหน้าให้พร้อมทุกด้านโดยเฉพาะด้านสาธารณสุขที่ต้องเตรียมการสำหรับเด็กในกลุ่มนี้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ไม่เสียเวลา และโอกาสในการดำรงชีวิตจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ต้องเข้ามาทำงานร่วมกันวางแผนเพื่อเตรียมรับมือกับการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงต่อไป

พัฒนาการวัยรุ่นและสถานการณ์วัยรุ่นในประเทศไทย

จากศึกษาการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากรเป็นผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น ดังนั้น จึงต้องใช้แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ ในรายละเอียดดังนี้

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านพร้อม ๆ กัน จึงเป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก การเรียนรู้พัฒนาการวัยรุ่นจึงมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในวัยรุ่น เช่น ปัญหาทางเพศ หรือปัญหาการใช้ยาเสพติด (พนม เกตุมาน, 2551)

1. การเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

1.1 พัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development) ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายซึ่งจะเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แขนขาจะยาวขึ้นก่อนจะเห็นการเปลี่ยนแปลงอื่นประมาณ 2 ปี เพศหญิงจะไขมันมากกว่าชายที่มีกล้ามเนื้อมากกว่าและการเปลี่ยนแปลงทางเพศ เนื่องจากวัยนี้มีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศทำให้เพศชายแข็งแรงกว่า การเปลี่ยนแปลงทางเพศ (Sexual Changes) สิ่งที่ได้เห็นชัดเจน คือ วัยรุ่นชายจะเป็นหนุ่มขึ้น นมขึ้นพาน (หัวนมโตขึ้นเล็กน้อย กดเจ็บ) เสียงแตก หนวดเคราขึ้น และเริ่มมีฝันเปียก (Nocturnal Ejaculation การหลั่งน้ำอสุจิในขณะหลับและฝันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ) การเกิดฝันเปียกครั้งแรกเป็นสัญญาณของการเข้าสู่วัยรุ่นของเพศชาย ส่วนวัยรุ่นหญิงจะเป็นสาวขึ้น คือ เต้านมมีขนาดโตขึ้น ไขมันที่เพิ่มขึ้นจะทำให้รูปร่างมีทรวดทรงสะโพกผายออก และเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก (Menarche) ซึ่งเป็นสัญญาณบอกการเข้าสู่วัยรุ่นในเพศหญิง ทั้งสองเพศมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศซึ่งจะมีขนาดโตขึ้นและเปลี่ยนเป็นแบบผู้ใหญ่ มีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ มีกลิ่นตัว มีสิวขึ้น

1.2 พัฒนาการทางจิตใจ (Psychological Development) และพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development) วัยนี้สติปัญญาจะพัฒนาสูงขึ้นจนมีความคิดเป็นแบบรูปธรรม ใช้คำอธิบายว่า Formal Operation ซึ่งหมายถึงความสามารถเรียนรู้ เข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งขึ้นแบบ Abstract Thinking มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้นตามลำดับ เมื่อพ้นวัยรุ่นแล้วจะมีความสามารถทางสติปัญญาได้เหมือนผู้ใหญ่ แต่ในช่วงระหว่างวัยรุ่นนี้ยังอาจขาดความยั้งคิด มีความหุนหันพลันแล่น ขาดการไตร่ตรองให้รอบคอบความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-Awareness) วัยนี้จะเริ่มมีความสามารถในการรับรู้ตนเองด้านต่าง ๆ พัฒนาการทางจิตใจจะช่วยให้วัยรุ่นมีการยั้งคิด ควบคุม และปรับตัว (Adjustment) ต่อสิ่งแวดล้อมได้ดีในเวลาต่อมาความต้องการทางจิตใจของวัยรุ่น สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1.2.1 การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (Acceptance) วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การได้รับการยอมรับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เห็นคุณค่าของตนเองมั่นใจตนเอง วัยนี้จึงมักอยากเด่นอยากดัง อยากให้มีคนรู้จักมาก ๆ

1.2.2 ความภาคภูมิใจตนเอง (Self Esteem) เกิดจากการที่ตนเองเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและคนอื่น ๆ ได้รู้สึกว่าคุณค่า เป็นคนดีและมีประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ ทำอะไรสำเร็จ

1.2.3 ความเป็นตัวของตัวเอง (Independent) วัยนี้จะรักอิสระเสรีภาพ ไม่ค่อยชอบอยู่ในกฎเกณฑ์กติกาใด ๆ ชอบคิดเองทำเองพึ่งตัวเอง เชื่อความคิดตนเองมีปฏิริยาตอบโต้ผู้ใหญ่ที่บีบบังคับสูง ความอยากรู้อยากเห็นอยากลองจะมีสูงสุดในวัยนี้ ทำให้อาจเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้ง่าย ถ้าวัยรุ่นขาดการยั้งคิดที่ดี การได้ทำอะไรด้วยตนเองและทำได้สำเร็จจะช่วยให้อายุรุ่นมีความมั่นใจในตนเอง

1.2.4 การควบคุมตนเอง (Self-control) วัยนี้เรียนรู้ที่จะควบคุมความคิดการรู้จักยั้งคิด การคิดให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้ความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.5 อารมณ์ (Mood) อารมณ์จะปั่นป่วน เปลี่ยนแปลงง่ายหงุดหงิดง่าย เครียดง่าย โกรธง่ายอาจเกิดอารมณ์ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุได้ง่าย อารมณ์ที่ไม่ดีเหล่านี้ อาจทำให้เกิดพฤติกรรมเกรี้ยวกร้าว มีผลต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตการควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยดีนัก ในวัยรุ่นตอนต้นบางครั้งยังทำอะไรตามอารมณ์ตัวเองอยู่บ้าง แต่จะค่อย ๆ ดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น อารมณ์เพศวัยนี้จะมีมากทำให้มีความสนใจเรื่องทางเพศ หรือมีพฤติกรรมทางเพศ เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ แต่พฤติกรรมบางอย่างอาจเป็นปัญหา เช่น เบี่ยงเบนทางเพศ กามวิปริต หรือการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

1.2.6 จริยธรรม (Moral development) วัยนี้จะมีความคิดเชิงอุดมคติสูง (Idealism) โดยจะแยกแยะความผิดชอบชั่วดีได้แล้ว มีระบบมโนธรรมของตนเอง ต้องการให้เกิดความถูกต้อง ความชอบธรรมในสังคมชอบช่วยเหลือผู้อื่น ต้องการเป็นคนดีเป็นที่ชื่นชมของคนอื่น และจะรู้สึกอึดอัดกับข้อบกพร่องในสังคมหรือในบ้าน แม้แต่บิดามารดาของตนเองเขาก็เริ่มรู้สึกว่าไม่ได้ดี สมบูรณ์แบบเหมือนเมื่อก่อนอีกต่อไปแล้ว บางครั้งเขาจะแสดงออกวิพากษ์วิจารณ์บิดามารดา หรือครู อาจารย์ตรง ๆ อย่างรุนแรงการต่อต้าน การประท้วงจึงเกิดขึ้นได้บ่อยในวัยนี้ เมื่อวัยรุ่นเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง หรือมีการเอาเปรียบ เบียดเบียนความไม่เสมอภาคกัน ในวัยรุ่นตอนต้นการควบคุมตนเองอาจยังไม่ดีนัก แต่เมื่อพ้นวัยรุ่นนี้ไป การควบคุมตนเองจะดีขึ้นจนเป็นระบบจริยธรรมที่สมบูรณ์เหมือนผู้ใหญ่

1.3 พัฒนาการทางสังคม (Social Development) วัยนี้จะเริ่มห่างจากทางบ้าน ไม่ค่อยสนิทสนมคลุกคลีกับบิดามารดาพี่น้องเหมือนเดิม แต่จะสนใจเพื่อนมากกว่า จะใช้เวลากับเพื่อนนาน ๆ มีกิจกรรมนอกบ้านมากไม่ออกไปไหนกับทางบ้าน เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้ามสนใจสังคม สิ่งแวดล้อมปรับตัวเองให้เข้ากับกฎเกณฑ์กติกาของกลุ่มของสังคมได้ดีขึ้น มีความสามารถในทักษะสังคมการสื่อสารเจรจาการแก้ปัญหาการประนีประนอม การยืดหยุ่นโอนอ่อนผ่อนตามกันและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาการทางสังคมที่ดีจะเป็นพื้นฐานมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีและบุคลิกภาพที่ดี การเรียนรู้สังคมจะช่วยให้ตนเองหาแนวทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง เลือกวิชาชีพที่เหมาะสมกับตน และมีสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อตนเองในอนาคตต่อไป

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยรุ่นเด็กต้องการอิสระที่จะทำงานของตนเอง และการสังคมในกลุ่มเพื่อนก็จะกว้างขึ้น มักจะอยู่เป็นกลุ่มการได้ทำกิจกรรมร่วมกันจะเป็นรากฐานความสัมพันธ์ทางสังคมในอนาคต การที่เด็กเห็นอกเห็นใจผู้อื่นพยายามจะช่วยเหลือผู้อื่นจัดเป็นวุฒิภาวะที่เจริญขึ้น รู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับระหว่างเพื่อนในวัยเดียวกันดีขึ้น เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลางจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น จึงมักทำหรือแสดงความคิดเห็นไม่เหมือนกับคนอื่น ๆ เพราะ

เด็กต้องการเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น อิทธิพลของหมู่คณะเริ่มลดน้อยลง ดังนั้นในส่วนของการสื่อสาร เรื่องเพศกับวัยรุ่นจึงต้องอาศัยทักษะที่เหมาะสม จึงจะทำให้การเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์

2. สถานการณ์การตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควร

จากผลการศึกษาสถิติด้านสาธารณสุข พบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2544-2552 วัยรุ่นมีการตั้งครรรค์ก่อนวัย เพิ่มขึ้นจาก 10% มาเป็น 40% และจากการสำรวจ ในช่วง 7 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543-2550 พบว่า ช่วงอายุการตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควรมีแนวโน้มลดลงด้วย โดยพบว่า เด็กอายุ 10 ปี มีการตั้งครรรค์สูงถึง 60 คน และเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี คลอดบุตรจำนวน 55,648 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สำรวจเฉพาะในโรงพยาบาลของรัฐเท่านั้น

การตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควรของเด็กและเยาวชนถือเป็นปัญหาใหญ่และเป็นเรื่องหนักใจของทั้งบิดามารดาของเด็กและรวมถึงตัวเด็กเอง เพราะโดยปกติแล้วเด็กวัยรุ่นในช่วงอายุ 10-20 ปี ยังไม่พร้อมต่อการเป็นพ่อแม่คน ทั้งทางด้านเสถียรภาพทางการเงินและวุฒิภาวะทางอารมณ์ตลอดจน การดูแลรับผิดชอบหรือการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งนักวิชาการด้านสาธารณสุขและนักจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่นหลายท่านได้นำเสนอวิธีการป้องกันไม่ให้วัยรุ่นตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควร ดังนี้

2.1 การให้ความรู้

2.2 การคุมกำเนิด

2.3 การจัดกฎระเบียบหรือกติกาภายในครอบครัว

2.1 การให้ความรู้ กล่าวคือ บิดามารดาต้องให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษากับลูก อย่าถือเป็นเรื่องน่าอายและปกปิดไว้ ลูกอาจเรียนรู้ในห้องเรียนมาบ้างแต่บิดามารดาเป็นผู้ใกล้ชิดและเข้าใจลูกมากกว่า จึงทำให้การสอน การพูดคุย ตลอดจนให้คำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งวิธีการเริ่มต้นที่ดีและง่ายที่สุด คือ บิดามารดาควรหาจังหวะเวลาที่เหมาะสมซักชวนลูกพูดคุยหรือเปิดประเด็นสนทนาโดยการสอบถามลูกว่าทราบเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากน้อยขนาดไหน เมื่อบิดามารดาเข้าใจและรู้ว่าลูกมีความเข้าใจอยู่ในขั้นไหนแล้วก็ให้เสริมความรู้ต่อจากที่ลูกมีบอกลูกถึงข้อพึงระวังตัว การแต่งกายและการวางตัวให้เหมาะสมกับเพศตรงข้าม รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสรีระร่างกายสภาพจิตใจอันเป็นผลจากฮอร์โมนเพศและความต้องการทางเพศของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้อาจดูเหมือนเป็นเรื่องน่าละอายและยากต่อการพูดคุย แต่บิดามารดาควรพูดคุยกับลูกในเรื่องนี้โดยพยายามทำให้เป็นเรื่องปกติธรรมดาค่อย ๆ พูดทีละเล็กทีละน้อย เพราะจะช่วยให้ลูกเกิดความเข้าใจเชื่อและยอมรับได้มากกว่า การอธิบายทุกอย่างในครั้งเดียว อีกทั้งยังทำให้ลูกรู้สึกชินว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์อีกทั้งไม่รู้สึกกระอักกระอ่วนใจอีกด้วย

2.2 การคุมกำเนิด วิธีการคุมกำเนิดและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีมากมายหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย และเหมาะสมแตกต่างกันไปในแต่ละสถานการณ์ อาจหาจังหวะเวลาหรือโอกาสที่เหมาะสมให้ลูกได้มีโอกาสสอบถามพูดคุยกับหมอหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่อง

เพศศึกษาเพื่อที่จะเข้าใจถึงลักษณะที่แตกต่างกันของการคุมกำเนิดในแต่ละวิธี เช่น การใช้ถุงยางอนามัย การใช้ยาคุมกำเนิด การฉีดยาคุมกำเนิด หรือการใช้ยาคุมกำเนิดชนิดฮอร์โมนรวม ฯลฯ

2.3 การจัดการภาวะเย็บหรือติกาภายในครอบครัว การดูแลให้มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยในเวลาที่มีการจัดงานเลี้ยงภายในบ้านหรือสถานที่ต่าง ๆ หรือการสร้างกฎกติกาให้ลูกโทรศัพท์กลับมาหาทุกครั้ง ชั่วโมง หรือในวันเรียนหนังสือไม่อนุญาตให้กลับบ้านเกิน 3 ทุ่ม เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แม้ลูกซึ่งเป็นวัยรุ่นอาจคิดว่าเป็นการลิดรอนสิทธิ เสรีภาพของเขา แต่เป็นวิธีการที่จะช่วยลดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์หรือการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้อีกทางหนึ่ง

เป็นที่เข้าใจกันดีว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่เข้าใจยาก คึกคะนอง อยากรองผิดลองถูกชอบแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ต้องการอิสระเสรีในการดำเนินชีวิตและมีโลกส่วนตัวค่อนข้างสูง ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ลูกหรือบุคคลในครอบครัว การประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกเห็นอย่างสม่ำเสมอ อาทิการเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน การแสดงความรักความเข้าใจ ห่วงหาอาทร หรือการสร้างความอบอุ่นระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว สิ่งเหล่านี้คือภูมิฐานที่สร้างได้ภายในครอบครัว และสามารถช่วยให้ลูกหลนห่างไกลจากปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในส่วนของภาครัฐรัฐชั่วโมงนี้คงไม่ใช่ภารกิจความรับผิดชอบของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงเท่านั้น ล่าสุดนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ อีกทั้งให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กในทุกมิติซึ่งในการเปิดเวที “สิทธิเด็ก” ครั้งที่ 20 เมื่อปลายปีที่ผ่านมา ณ ทำเนียบรัฐบาล ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ได้กำหนดนโยบายด้านเด็กหลายด้าน ทั้งด้านการศึกษา การดูแลเด็กปฐมวัยและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับปัญหาเด็กเยาวชนท้องก่อนวัยอันควรถือเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลล่าสุด เมื่อต้นปีที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ทำงานเชิงบูรณาการความร่วมมือจัดเวทีเสวนาเรื่อง “รักใส ๆ ให้ปลอดภัยของวัยโจ๋” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น อีกทั้งเป็นการสร้างกระแสให้สังคมได้ตระหนักในปัญหาดังกล่าวแล้ว นอกจากนั้นข้อเสนอที่ได้รับจากการระดมความคิดเห็นเหล่านั้น จะนำไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

กล่าวโดยสรุป คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าเด็กและเยาวชนต้องเริ่มจากตัวเด็กเอง ที่ต้องพยายามขัดเกลาตัวเองให้มีวุฒิภาวะที่เหมาะสมตามช่วงวัย รู้จักการยับยั้งชั่งใจและมีสติในการดำเนินชีวิต พ่อแม่บุคคลในครอบครัวหรือสังคมแวดล้อมต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบ่มเพาะวุฒิภาวะให้แก่เด็กและเยาวชน ในส่วนของภาครัฐต้องมีความจริงจังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าโดยเฉพาะการแพร่ระบาดของสื่อลามกหรือสื่อที่ล่อแหลม ไม่เหมาะสมที่มีการเผยแพร่ผ่านทางสื่อประเภทต่าง ๆ รวมถึงสถานที่ล่อแหลมทางเพศหรือสิ่งยั่วยุพฤติกรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้รัฐบาลต้องปราบปรามจับกุมและลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด จริงจังและต่อเนื่อง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องเร่งขยายหรือเปิดพื้นที่สื่อที่ดีให้กว้างขวางและแพร่หลายในสังคมไทย อีกทั้งเร่งปรับปรุงพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยกับสถานการณ์ปัญหา เพื่อ

สร้างสังคมที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้แก่เด็กและเยาวชนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติไทยต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า บิตามารดาผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสื่อสารในเรื่องเพศค่อนข้างน้อย หรือมีความรู้ในเรื่องเพศแบบผิวเผิน อาจจะไม่ใช้ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนำเรื่องเพศมาพูดคุยกับบุตรมอมเป็นเรื่อที่น่าอายควรปกปิด ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญหรือความจำเป็นของการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว จึงต้องทำให้บิดามารดามีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเริ่มตั้งแต่ทฤษฎีการสื่อสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของการสื่อสาร

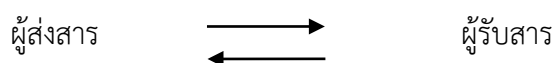
พจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Oxford English Dictionary) ให้ความหมายว่า การให้ การนำ การแลกเปลี่ยนความคิดความรู้อื่น ๆ จากความหมายที่มีผู้ให้ไว้แตกต่างกันซึ่งบางคนให้ความหมายครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนด้วยบางคนถือว่าการสื่อสาร คือ การแสดงออกทุกอย่างที่ผู้อื่นเข้าใจได้ไม่ว่าการแสดงนั้นจะมีเจตนาให้ผู้อื่นเข้าใจหรือไม่ก็ตาม จึงอาจสรุปได้ว่าการสื่อสาร คือ การที่มนุษย์ถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือประสบการณ์ของตนไปยังบุคคลอื่น และการรับรู้ความรู้ความคิดจากบุคคลอื่น มาปรับพฤติกรรมของตนเองโดยกระบวนการของการสื่อสาร ซึ่งการถ่ายทอด และการรับรู้ ความคิด มีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1.1 การใช้รหัสสัญญาณโดยตรง เช่น การใช้สัญญาณเสียง ภาษาพูด สัญลักษณ์ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ตลอดจนรหัสสัญญาณอื่น ๆ ที่กระทำโดยตรงระหว่างผู้ถ่ายทอดกับผู้รับ

1.2 การใช้เครื่องมือในการถ่ายทอดเป็นการสื่อสารโดยผ่านทางเครื่องมือ เช่น การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ วิทยุกระจายเสียงคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ

1.3 การถ่ายทอดโดยกระบวนการทางสังคม เช่น การปฏิบัติสืบทอดทางประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม และระบบอื่น ๆ ของสังคม

สามารถสรุปความหมายของการสื่อสารได้ว่า การที่บุคคลหนึ่งส่งข่าวสารไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีผลให้ผู้รับเกิดการตอบสนองภายในและแสดงออกมา (วัชร อੰนาค, 2540: 31)

การสื่อสารไม่ใช่การถ่ายทอดข่าวสารด้วยภาษาพูดและเขียนโดยมีเจตนาชัดเจนเท่านั้นแต่หมายถึง พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลหนึ่งกระทำแล้วส่งผลให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจ

2. ประเภทของการสื่อสาร

นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน (ศุภรศมี ฐิติกุลเจริญ, 2540) ได้จำแนกประเภทของการสื่อสารไว้แตกต่างกันหลายลักษณะที่สำคัญมี 3 ประเภท คือ

2.1 การจำแนกตามกระบวนการหรือการไหลของข่าวสาร แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

2.1.1 การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) คือ การสื่อสารที่ข่าวสารจะถูกส่งจากผู้ส่งไปยังผู้รับในทิศทางเดียวโดยไม่มีการตอบโต้กลับจากฝ่ายผู้รับ เช่น การสื่อสารผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดย ฝ่ายผู้รับไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้รับอาจไม่เข้าใจข่าวสารหรือเข้าใจไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่ง และทางฝ่ายผู้ส่งเมื่อไม่ทราบปฏิกิริยาของผู้รับจึงไม่อาจปรับการสื่อสารให้เหมาะสมได้ การสื่อสารแบบนี้สามารถทำได้รวดเร็วจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจง่าย ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่างมีความจำเป็นต้องใช้การสื่อสารทางเดียวแม้ว่าเรื่องราวที่สื่อสารจะมีความซับซ้อนก็ตาม เช่น กรณีผู้รับและผู้ส่งไม่อาจพบปะหรือติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่และการสื่อสารมวลชนซึ่งไม่อาจทราบผู้รับที่แน่นอน

2.1.2 การสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) คือ การสื่อสารที่มีการส่งข่าวสารตอบกลับไปมาระหว่างผู้สื่อสาร ดังนั้นผู้สื่อสารแต่ละฝ่ายจึงเป็นทั้งผู้ส่งและผู้รับ ในขณะเดียวกันผู้สื่อสารมีโอกาสทราบปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างกัน ทำให้ทราบผลของการสื่อสารว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ และช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตัวอย่างการสื่อสารแบบสองทาง เช่น การพบปะพูดคุยกัน การพูดโทรศัพท์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงาน โดยฝ่ายรับมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การสื่อสารแบบนี้จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า แต่ถ้าเรื่องราวที่จะสื่อสารเป็นเรื่องง่ายอาจทำให้เสียเวลาโดยไม่จำเป็น ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่าง เช่น ในการสื่อสารมวลชน ซึ่งโดยปกติมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียวนักสื่อสารมวลชนก็มีความพยายามที่จะทำให้มีการสื่อสาร 2 ทางเกิดขึ้น โดยการให้ประชาชนส่งจดหมาย โทรศัพท์ ตอบแบบสอบถาม กลับไปยังองค์กรสื่อสารมวลชน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสื่อสารให้บรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 การจำแนกตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก แบ่งเป็น

2.2.1 การสื่อสารเชิงวจนะ (Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูด หรือเขียนเป็นคำพูดในการสื่อสาร

2.2.2 การสื่อสารเชิงอวจนะ (Non-Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารโดยใช้รหัสสัญญาณอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้าสายตา ตลอดจนจนถึงน้ำเสียง ระดับเสียง ความเร็วในการพูด เป็นต้น

2.3 จำแนกตามจำนวนผู้สื่อสารกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลและสังคมถือว่าเป็นผลมาจากการสื่อสารทั้งสิ้นดังนั้นการสื่อสารจึงมีขอบข่ายครอบคลุมลักษณะการสื่อสารของมนุษย์ 2 ลักษณะคือ

2.3.1 การสื่อสารส่วนบุคคล หมายถึง การคิด การตัดสินใจของบุคคลคนใดคนหนึ่งที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในตัวบุคคลไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การสื่อสารส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของการติดต่อกับผู้อื่นทั้งนี้เพราะ

การที่เราจะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นนั้น ในขั้นแรกจะต้องมีการเรียนรู้หรือตัดสินใจในตนเองเสียก่อน เมื่อใดก็ตามที่มีการติดต่อสื่อสารกับคนอื่นคนเราก็จะต้องสื่อสารกับตัวเองไปด้วยในขณะเดียวกัน การสื่อสารส่วนบุคคลเกิดขึ้นทันทีที่บุคคลมีการคิด ผลของการคิดนำไปสู่การตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของคน การสื่อสารส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาในเรื่องของการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะเกี่ยวพันไปถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ซึ่งย่อมมีผลสะท้อนต่อบุคคลอื่นและสังคมด้วยลักษณะของการสื่อสารส่วนบุคคลอาจเป็นไปแบบของการปกปิด เช่น การคิด การพูด การเขียนที่ไม่มีเจตนาให้ผู้อื่นทราบหรือเป็นแบบเปิดเผย แต่ไม่มีจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น มีบุคคลเพียงคนเดียวเท่านั้นที่อยู่ในกระบวนการของการสื่อสาร จึงไม่อาจวัดหรือทราบความต้องการข่าวสารจากภายนอกได้ การรับสารในการสื่อสารส่วนบุคคลมีช่องทางการรับได้ 2 รูปแบบ คือ

- 1) การรับสารเฉพาะตัว เช่น ความคิดคำนึงความกลัว ที่เกิดขึ้น ภายในตัวเอง ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และสภาพจิตใจของแต่ละบุคคล
- 2) การรับสารจากภายนอกเป็นการรับรู้สิ่งที่อยู่รอบตัว บุคคลทั่วไปมีประสบการณ์เหมือนกัน เช่น ความหอมของดอกไม้ ความเจ็บปวด ฯลฯ แต่ปฏิกริยาตอบสนองอาจไม่เหมือนกัน

2.3.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อความหมายของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่น การพูดคุย อภิปราย โต้ว่าที่ การประชุมสัมมนา การเรียนการสอนการสั่งงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน การสื่อสารลักษณะนี้ถือว่าการสื่อสารที่สมบูรณ์และมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้ดีที่สุด ผู้สื่อสารสามารถแสดงปฏิกริยาตอบสนองต่อกัน ความหมายของการสื่อสารโดยทั่วไปหมายถึงการสื่อสารประเภทนี้ การสื่อสารส่วนบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1) การสื่อสารแบบสองต่อสองหรือเผชิญหน้า (Face to Face or Interpersonal Communication) เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลสองคน เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน การสื่อสารแบบนี้ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันกระทำการสื่อสารตอบโต้กันผลัดเปลี่ยนบทบาทในการเป็นผู้ส่งและผู้รับกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งบรรลุจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร ซึ่งจะบรรลุได้ก็ต่อเมื่อทั้งสองเตรียมตนเองให้พร้อมที่จะส่งสาร นอกจากนั้นยังมีปัจจัยด้านความคิด ความเชื่อ เจตคติ ทักษะสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

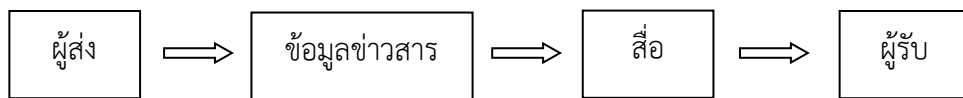
- 2) การสื่อสารระหว่างกลุ่มบุคคล (Group Communication) สามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การสื่อสารกลุ่มย่อยเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งร่วมกันกระทำกิจกรรมอย่างเดียวกันและสามารถติดต่อกันได้ทั่วถึงทันที ซึ่งแต่ละคนพยายามที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นภายในตัวเองด้วย การสื่อสารลักษณะนี้มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบสองต่อสองและการสื่อสารกลุ่มใหญ่ เป็นการสื่อสารที่เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนขึ้น เช่น การสื่อสารภายในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ และวิธีการสื่อสารจะต้องใช้สื่อต่าง ๆ เข้ามาช่วย มีลักษณะเป็นทางการมากขึ้น และอาจจะเป็นการสื่อสารทางเดียวมากขึ้น สมาชิกของกลุ่มไม่สามารถมีปฏิกริยาย้อนกลับและตอบโต้ทันที

- 3) การสื่อสารสาธารณะ (Public Communication) นักวิชาการสื่อสารบางคนจัดให้การสื่อสารประเภทนี้อยู่ในการสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ แต่ความเป็นจริงแล้วการสื่อสารแบบนี้มีลักษณะแตกต่างกันในแง่ที่ว่าผู้รับสาร ประกอบด้วย บุคคลหลายประเภท และหลายลักษณะ

แตกต่างกันไป แต่มารวมกันในการสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การปาฐกถา การกล่าวสุนทรพจน์ การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งของนักการเมือง เป็นต้น แบบนี้อาจมีการติดต่อสองทางเกิดขึ้นได้ แต่ค่อนข้างจำกัดทำให้ผู้ส่งไม่ทราบปฏิกิริยาย้อนกลับได้ทันทั่วทั้งที่ผู้ส่งสารจึงต้องใช้หลักการสังเกตการคาดคะเนจากปฏิกิริยาท่าทางของผู้รับสาร ซึ่งอาจตรงหรือไม่ตรงความจริงได้ แต่อย่างน้อยผู้ส่งสารยังพอมีโอกาสปรับการสื่อสารของตนได้

3. องค์ประกอบของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นประจำในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ซึ่งลักษณะการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนอาจเกิดขึ้นทั้งการสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง สื่อสารกับสัตว์อื่นตลอดถึงการสื่อสารกับเครื่องมือ โดยเฉพาะปัจจุบันได้มีการค้นพบและนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานต่าง ๆ อย่างมาก จึงมีการสื่อสารรูปแบบใหม่เกิดขึ้น คือ การสื่อสารกับเครื่องมือ อย่างไรก็ตามการสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง (Human Communication) ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุดและเป็นความหมายที่แท้จริงของการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งต้องการถ่ายทอดหรือส่งข่าวสารไปยังบุคคลอีกคนหนึ่ง ดังนั้นองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร คือ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) สื่อหรือช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) ดังภาพ 3

ภาพ 3 แบบจำลองการสื่อสาร

ที่มา: มัลลิกา คณานุรักษ์, 2547.

ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ต้องใช้ความเข้าใจในความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของวัยรุ่น ผ่านการสื่อสารหรือการพูดคุยระหว่างเขากับเรา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้สัมพันธ์ภาพระหว่างคนสองวัยเป็นไปอย่างราบรื่น และวิธีการสื่อสารนี้ต้องการการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงกว่าการสื่อสารโดยใช้วิธีทางธรรมชาติหรือการใช้สามัญสำนึก โดยสรุปแล้ว การสื่อสาร หรืออาจเรียกว่า การสื่อความหมาย คือการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องราวระหว่างกัน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่จะต้องมีส่วนร่วมในสังคมมนุษย์ การสื่อสารจึงมีความสำคัญทั้งในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล สังคม ธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม การเมืองการปกครอง และการศึกษา การสื่อสารมีพัฒนาการมายาวนานพร้อม ๆ กับสังคมมนุษย์ นับตั้งแต่ยุคโบราณ ยุคเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม และยุคปัจจุบันซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็นยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน เนื่องจากมีความก้าวหน้าในการสื่อสารอย่างสูงสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทั่วถึงกันทั่วโลก

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร

องค์ประกอบของการสื่อสารในแต่ละด้านล้วนเป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวได้ทั้งสิ้น โดยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ได้แก่ คุณสมบัติของผู้สื่อสาร กล่าวคือ ความรู้ความสามารถทั่วไปมีทักษะในการสื่อสาร มีเจตคติที่ดี และเข้าใจพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม นอกจากนี้ยังต้องอาศัยปัจจัยด้านการใช้สื่อและเทคนิคในการสื่อสารด้วย

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสื่อสารระหว่างบุคคลประสบความสำเร็จที่สำคัญมี 2 ประการ คือ

4.1 การเปิดเผยตนเองและนำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง ข้อนี้นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคล คือ การแสดงอารมณ์ความรู้สึก ความจริงใจต่อกันระหว่างผู้สื่อสารและแสดงให้เห็นว่าตนเองมีความเกี่ยวข้อง เป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีส่วนร่วมในผลที่เกิดจากเรื่องราวที่กำลังสื่อสารกันอยู่

4.2 การตั้งใจฟังเนื่องจากการสื่อสารส่วนใหญ่ใช้การพูดในการสื่อสาร ดังนั้นนอกจากความสามารถในการพูด การใช้ภาษาของผู้สื่อสารแล้ว ผู้ฟังมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการสื่อสารด้วย การฟังอย่างตั้งใจหรือมีเจตนาที่จะรับฟังด้วยความหวังว่าจะได้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้พูดย่อมจะช่วยให้การสื่อสารได้ผลยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าการฟังจะมีประโยชน์ต่อการสื่อสารอย่างมาก แต่ก็มีอุปสรรคที่ทำให้ฟังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เช่น

4.2.1 การคิดล่วงหน้าว่าสิ่งที่ได้รับฟังไม่น่าสนใจ มีอคติต่อเรื่องหรือต่อบุคคลที่พูดทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย ฟังอย่างไม่ตั้งใจ บางครั้งอาจเสียโอกาสของการฟังที่ดี ๆ เลยก็ได้ ดังนั้นการฟังเพื่อให้ได้สาระจึงไม่ควรคาดการณ์ในแง่ลบไว้ล่วงหน้า

4.2.2 การวิจารณ์ผู้พูดในทางลบ ในสิ่งที่ไม่ใช่สาระของการสื่อสาร เช่น ให้ความสนใจกับการแต่งตัว หรือไม่พอใจคำพูดเพียงบางคำ ในขณะที่ฟังก็พูดวิจารณ์ไปด้วย นอกจากจะทำให้ไม่ได้ประโยชน์จากการฟังแล้ว ยังเป็นการเสียมารยาทก่อความรำคาญแก่คนข้างเคียงด้วย

4.2.3 การสรุปล่วงหน้า เช่น ฟังเรื่องราวไปได้เพียงเล็กน้อย ก็สรุปความเองว่าจะต้องเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ซึ่งอาจไม่เป็นความจริงตามนั้น

4.2.4 การเลือกฟังเฉพาะบางส่วนเลือกฟังเฉพาะตอนที่ตนเองสนใจ โดยที่ไม่ทราบชัดว่าตอนอื่นมีสาระเป็นอย่างไร

4.2.5 สภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมไม่อำนวย เช่น อากาศร้อน เสียงดัง ปวดหัว ง่วงนอน

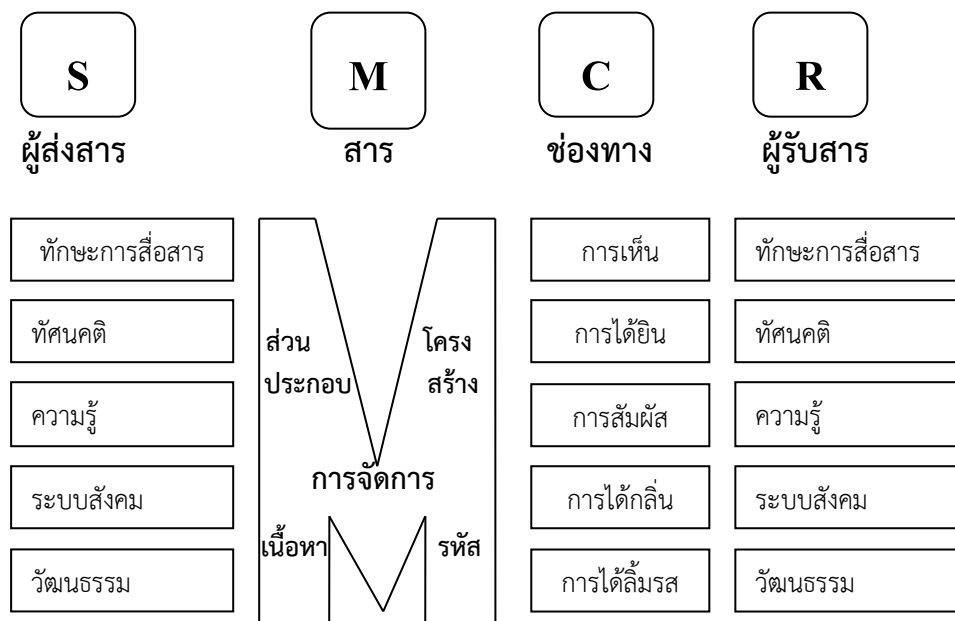
5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

ได้มีนักวิชาการได้อธิบายทฤษฎีการสื่อสารผ่านแบบจำลองต่าง ๆ คิดขึ้นไว้หลายท่านที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล (มัลลิกา คมนานุรักษ์, 2547)

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) เสนอแบบจำลองการสื่อสารไว้เมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยอธิบายว่า การสื่อสารประกอบด้วยส่วนประกอบพื้นฐานสำคัญ 6 ประการ คือ

- 1) ต้นแหล่งสาร (Communication source)
- 2) ผู้เข้ารหัส (Encoder)
- 3) สาร (Message)
- 4) ช่องทาง (Channel)
- 5) ผู้ถอดรหัส (Decoder)
- 6) ผู้รับสาร (Communication receiver)

จากส่วนประกอบพื้นฐานสำคัญ 6 ประการนั้น เบอร์โล ได้นำเสนอเป็นแบบจำลองการสื่อสารที่รู้จักกันดีโดยทั่วไปว่า "แบบจำลอง SMCR ของเบอร์โล" (Berlo's SMCR Model) โดยเบอร์โลได้รวมต้นแหล่งสารกับผู้เข้ารหัสไว้ในฐานะต้นแหล่งสารหรือผู้ส่งสาร และรวมผู้ถอดรหัสกับผู้รับสารไว้ในฐานะผู้รับสาร แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โลนี้ จึงประกอบไปด้วย S (Source or Sender) คือ ผู้ส่งสาร M (Message) คือ สาร C (Channel) คือ ช่องทางการสื่อสาร R (Receiver) คือ ผู้รับสาร ซึ่งปรากฏในภาพต่อไปนี้

ภาพ 4 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเดวิด เค เบอร์โล (แบบจำลองการสื่อสาร S M C R)
ที่มา: มัลลิกา คณานุกรักษ์, 2547.

จากแบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โลข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ส่งสาร (Source or S) คือ ผู้เริ่มต้นการสื่อสาร ทำหน้าที่ในการเข้ารหัส ซึ่งผู้ส่งสารจะทำหน้าที่ในการสื่อสารได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติต่าง ๆ 5 ประการ คือ

- 1) ทักษะในการสื่อสาร เช่น ความสามารถในการพูด การเขียน และความสามารถในการคิด และการใช้เหตุผล เป็นต้น

2) ทักษะ ทักษะ หมายถึง วิธีการที่บุคคลประเมินสิ่งต่าง ๆ โดยความโน้มเอียงของตนเองเพื่อที่จะเข้าถึงหรือเป็นการหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น ๆ เช่น ทักษะติดต่อตนเอง ต่อหัวข้อของการสื่อสาร ต่อผู้รับสาร ต่อสถานการณ์แวดล้อมการสื่อสารในขณะนั้น เป็นต้น

3) ความรู้ หมายถึง ความรู้ของผู้ส่งสาร ในเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ บุคคลหรือกรณีแวดล้อมของสถานการณ์การสื่อสารในครั้งหนึ่ง ๆ ว่ามีความแม่นยำหรือถูกต้องเพียงไร

4) ระบบสังคม ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของบุคคล เพราะบุคคลจะขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมที่ตนเองอยู่ร่วมด้วย

5) ระบบวัฒนธรรม หมายถึง ขนบธรรมเนียม ค่านิยม ความเชื่อ ที่เป็นของตัวมนุษย์ในสังคม และเป็นตัวกำหนดที่สำคัญในการสื่อสารด้วย เช่น การสื่อสารระหว่างบุคคลต่างวัฒนธรรมกัน อาจประสบความสำเร็จล้มเหลวได้ เนื่องจากความคิดและความเชื่อที่มีไม่เหมือนกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ในแง่ของสาร (Message or M) นั้น เฮอร์โล หมายถึง ถ้อยคำ เสียง การแสดงออกด้วยสีหน้า อากัปกิริยาท่าทางที่มนุษย์สร้างขึ้นในขณะที่เป็นผู้ส่งสาร ถ้าความหมายเป็นทางการ ก็คือผลผลิตทางกายภาพที่เป็นจริงอันเกิดจากผลการเข้ารหัสของผู้ส่งสารนั่นเอง ตามความคิดของเฮอร์โลนั้น สารมีคุณสมบัติ 3 ประการคือ

1) รหัสของสาร (Message code) เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทางหรือรหัสอื่น ๆ

2) เนื้อหา (Content)

3) การจัดการ (Treatment) คือ วิธีการที่ผู้ส่งสารเลือกและจัดเตรียมเนื้อหาของสาร เช่น การใช้ภาษา ไวยากรณ์ ศัพท์ รวมถึง คำถาม คำอุทาน ความคิดเห็น เป็นต้น สารที่ถูกจัดเตรียมไว้ดี จะทำให้เกิดการรับรู้ความหมายในผู้รับสารได้

ส่วนช่องทาง (Channel or C) ช่องทาง ซึ่งเป็นพาหนะนำสารไปสู่ผู้รับสารตามทัศนะของเฮอร์โล ทางติดต่อหรือช่องทางที่จะนำสารไปสู่ประสาทรับรู้ทั้ง 5 ประการของมนุษย์ ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส การได้กลิ่น และการลิ้มรส

ประการสุดท้ายในด้านของผู้รับสาร (Receiver or R) นั้น ก็จำเป็นจะต้องมีคุณสมบัติด้านต่าง ๆ 5 ประการ เช่นเดียวกับผู้ส่งสาร คือ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะ ทักษะ ความรู้ ระบบสังคมและระบบวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมหรือในกลุ่มเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาระหว่างผู้เกี่ยวข้อง โดยตั้งใจ (รู้ตัว) และไม่ตั้งใจ (ไม่รู้ตัว) โดยที่แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องจะเป็นทั้งผู้ส่งสารและรับสารไปด้วยกันในเวลาเดียวกันในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง เช่น ครูในฐานะผู้ส่งสารพูดกับนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือกับทั้งห้องเป็นการสื่อสารความคิดของครูแก่นักเรียนขณะเดียวกันครูก็เป็นผู้รับสารที่นักเรียนส่งกลับมาในรูปของสีหน้า แววตา ท่าทางหรือคำพูด ที่สะท้อนถึงความคิดและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สื่อสารที่ดี จึงต้องเป็นทั้งผู้ส่งสารที่ดี และผู้รับสารที่ดีในเวลาเดียวกันได้ ธนู ชาติธนานนท์ (2552) สรุปไว้ว่า ทักษะในการสื่อสารที่ดี ประกอบด้วย

1) Attending คือ การตั้งใจ ให้ความสำคัญต่อการส่งและรับสื่อ เช่น การพูดอย่างตั้งใจ การแสดงความสนใจ การสบตา การแสดงท่าทีกระตือรือร้นสนใจเช่น การขยับตัวเข้าไปใกล้ การผงกศีรษะ แสดงความเข้าใจ เป็นต้น

2) Paraphrasing คือ การพูดทวนการสะท้อนคำพูด เป็นการแสดงความสนใจและความต้องการที่จะรู้เพิ่มเติม

3) Reflection of feeling คือ การสะท้อนอารมณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออกมากลับไปให้ผู้รับนั้นเข้าใจอารมณ์ของตนเองมากขึ้น

4) Summarizing คือ การสรุปความ ประเด็นที่สำคัญเป็นระยะ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

5) Probing คือ การซักเพิ่มเติมประเด็นที่สนใจเพื่อหาความชัดเจนเพิ่มขึ้น

6) Self-disclosure คือ การแสดงท่าทีเปิดเผยเป็นมิตรของผู้ส่งสาร โดยการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนที่ไม่ใช่การขัดแย้งหรือตำหนิ

7) Interpretation คือ การอธิบายแปรความหมายในประสบการณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออก เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่มียุ่ที่นั่นมากขึ้น

8) Confrontation คือ การนำประเด็นที่ผู้ส่งสารพูดหรือแสดงออกด้วยท่าทางที่เกิดจากความขัดแย้ง สับสนภายในของผู้ส่งสารเองกลับมา ให้ผู้ส่งสารได้เผชิญกับความขัดแย้งสับสนที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในตนเองเพิ่มขึ้น

สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีทักษะในการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง 4 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะการตอบคำถาม

การตอบคำถามเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสื่อสารกับเยาวชนความสามารถในการอธิบายหรือชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้ความรู้และความเข้าใจถึงประเภทและความหมายของคำถามต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ปัญหาคล้คลายไปในทางที่เหมาะสม สิ่งที่ควรนึกถึงเมื่อตอบคำถามเรื่องเพศกับบุตร โดยสรุปการมีทักษะในการตอบคำถามเรื่องเพศที่ดีต้องประกอบด้วย

1.1) ตอบคำถามด้วยข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้อง และรอบด้าน

1.2) ตั้งใจฟังคำถามด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวลหรือความกลัว แสดงท่าทีที่ให้ความสำคัญกับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้

1.3) ตอบคำถามทันทีไม่มีการตำหนิหรือป้ายเปียง ไม่แสดงอาการตลกขบขัน ใช้น้ำเสียงท่าทีที่ให้ความรู้ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถถามได้เสมอ

1.4) ถ้าตอบคำถามไม่ได้ในทันทีหรือตอบไม่ได้ก็บอกว่าจะหาคำตอบให้หรือช่วยกันหาคำตอบ

1.5) ตอบคำถามตรงไปตรงมา กระชับ ใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม และถูกต้อง

2) ทักษะการสื่อสารทางบวก

เป็นรูปแบบและเทคนิคการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ สร้างความรู้สึก ความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความเข้าใจ จูงใจให้ร่วมมือ ยอมรับและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องสื่อสารกับวัยรุ่นซึ่งมักมีปัญหาในการพูดคุย สอน ตักเตือน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (พนม เกตุมาน, 2551) ทักษะการสื่อสารทางบวกที่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานกับวัยรุ่นสามารถ นำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับวัยรุ่น ประกอบด้วย

2.1) มีทัศนคติที่ดีแสดงท่าทีเป็นกลางต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น จัดสิ่งแวดล้อมที่ดี และกล่าวทักทาย

2.2) พยายามหาจุดดี ข้อดี ด้านบวกของวัยรุ่นและหยิบยกมาเป็นจุดเริ่มต้น ดำเนินพฤติกรรมมากกว่าตัวบุคคล

2.3) กระตุ้นให้บอกความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ถามความคิด สะท้อนความคิด โดยการเล่าเรื่อง

2.4) ปรึกษาปรึกษาอารมณ์ คาดหวังด้านบวก สรุปลักษณะที่ได้พูดคุยกันและวางแผนต่อไป

โดยสรุปแล้วการมีทักษะการสื่อสารเชิงบวกที่ดีต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) พูดคุยในลักษณะที่ไม่มีการตำหนิไม่มีการจับผิด ไม่ใช้คำพูดตักคอก ไม่ใช้ประโยคคำสั่ง

(2) ใช้คำพูดที่แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใยที่มาจากใจ มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู รวมทั้งแสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย

(3) บอกความต้องการชัดเจน เสนอทางเลือกที่มีประโยชน์ และสิ่งที่ยอยากให้เกิดขึ้น เช่น สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจนว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร

(4) ใช้คำถามปลายเปิดที่ไม่ปิดกั้นการสื่อสาร ให้สามารถบอกความรู้สึก และอธิบายเหตุผลเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น

3) ทักษะการฟัง

การสื่อสารที่ใช้ช่องทางด้านการเจรจาโต้ตอบ ผู้ที่จะรับสารได้อย่างถูกต้องชัดเจน จนสามารถนำไปดำเนินการหรือปฏิบัติได้จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะของการเป็นผู้ฟังที่ดี ดังนี้ (สุมน อยู่สิน, 2544)

3.1) ควรฝึกความอดทนในการเป็นผู้ฟังที่ดี โดยธรรมชาติแล้วมีความเป็นไปได้สูงที่ผู้ฟังจำนวนมากอาจเกิดอาการ “ใจลอย” เนื่องจากเบื่อหน่ายกับสิ่งที่ฟังและมีสิ่งอื่นที่น่าสนใจให้ชวนคิดมากกว่าหรือ “พูดแทรก” เพราะรู้สึกว่าคุณพูดนั้นพูดซ้ำ ไม่ทันใจ โดยอาจใช้วิธี “ด่วนสรุป” จากความคิดของตนแทนการฟังอย่างตั้งใจจนจบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ผิดพลาด เข้าใจผิด อันเนื่องมาจากการฟังที่ขาดประสิทธิภาพ ควรฝึกโดยการกำหนดให้มีช่วงเวลาหนึ่งในแต่ละวันตั้งใจฟังสิ่งที่ผู้อื่นพูด อาจฝึกฝนจากการฟังเทป บทเรียน หนังสือเสียงต่าง ๆ โดยตั้งเวลาในการฟังอย่างเจาะจงพร้อมจดจ่ออยู่ที่เนื้อหาของผู้พูดเสมอ นอกจากนี้ควรฝึกฝนทักษะการฟังโดยใช้สถานการณ์ที่ทำให้การฟังเป็นไปอย่างยากลำบาก เช่น ในสถานที่ที่มีสิ่งเร้า หรือสิ่งรบกวนภายนอกตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ที่อาจมีเสียงดังรบกวนหรือมีสิ่งที่น่าสนใจกว่าคอยดึงดูด ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพ

ในการฟังลดลง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะด้านการฟังในสถานการณ์ที่
ยากลำบากทุกรูปแบบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น ฟังคำอธิบายงานจากหัวหน้าในขณะที่ทั้งห้อง
ทำงานเต็มไปด้วยเสียงดังในการติดต่อกัน เป็นต้น

3.2) การมีมารยาทในการเป็นผู้ฟัง เป็นหลักการสำคัญในการให้เกียรติผู้พูดเป็นเหตุให้
เกิดการปิดกั้นการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ไปอย่างน่าเสียดาย รวมทั้งเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีต่อทั้งผู้พูด
และผู้ฟังทำให้การสนทนานั้นเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และจบลงด้วยดี ควรสบตาผู้พูดเสมอ ไม่เดินไป
เดินมา ลูกนั่งหรือย้ายที่นั่งไปมาในขณะที่กำลังฟังผู้อื่นพูดกับตน ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกใน
ขณะที่อีกฝ่ายยังพูดไม่จบ โดยหากต้องการถามอะไรให้จำหรือจดประเด็นเอาไว้ก่อน หรือหากกลัวลืม
จริง ๆ ให้ยกมือขึ้นและกล่าวขออนุญาตถามด้วยน้ำเสียงสุภาพ รู้จักจังหวะของการพูด/ฟัง ถาม/ตอบ
ในการสื่อสารรู้จักเลือกฟังในสิ่งที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์

3.3) การฟังอย่างกระตือรือร้นไม่ใช่แต่แสดงท่าทางภายนอกที่กำลังฟังอยู่แต่ในสมอง
ต้องมีการทำงานถกเถียงและคิดไปด้วยอยู่ตลอดเวลาจะฟังแบบใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นไม่ได้ ควร
ตอบสนองการฟังทุกครั้ง ด้วยการแสดงท่าทางตั้งใจฟังและตอบรับ “ครับ/ค่ะ” เพื่อให้ผู้พูดรู้ว่าเรา
กำลังฟังอยู่รวมทั้งกระตุ้นให้เขาตั้งคำถามย้อนกลับมาทุกครั้งหลังจากที่ผู้พูดคุยสนทนาเสร็จหรือพูด
ทวนสิ่งที่ได้ยินมาซ้ำอีกครั้งเพื่อเป็นการย้ำว่าสิ่งที่เขาเข้าใจนั้นตรงกันกับสิ่งที่เราพูดออกไปหรือไม่

3.4) ควรจับประเด็นโดยตั้งคำถามเพื่อวัดความสามารถในการฟัง ความสามารถในการ
จับประเด็นเป็นตัวชี้ว่าการสื่อสารที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ผู้สื่อสารสามารถ
บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารที่ต้องการไปยังผู้รับสารหรือไม่ ในภาคปฏิบัติหลังจากจบการพูดคุยกัน
แล้วทุกครั้งควรตั้งคำถามทวนซ้ำเพื่อทดสอบว่าเขาสามารถจับประเด็นในเนื้อหาที่ฟังไปได้หรือไม่
ตัวอย่างคำถาม เช่น ในรูปแบบของ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เวลาใด และเขาจะต้องทำ
อะไรต่อไป เป็นต้น รวมทั้งสามารถตั้งคำถามเพื่อให้เขาได้คิดต่อยอด เช่น ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
เรื่องที่ได้ฟังจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการฝึกฝนทักษะการคิดได้อีกทาง

จากการศึกษาถึงเทคนิคการให้คำปรึกษา พนม เกตุมาน (2551) สรุปว่าทักษะการฟัง
เป็นทักษะที่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงความเอาใจใส่ต่อภาษาพูด และภาษาท่าทางของผู้ขอรับคำปรึกษา
โดยการประสานสายตา พยักหน้า หรือการตอบรับ การทำหน้าที่เป็นผู้ฟังควรปฏิบัติ ดังนี้

(1) ตั้งใจฟัง เป็นการฟังอย่างมีสมาธิ โดยการประสานสายตาแสดงความเอาใจใส่
ต่อเนื้อหาสาระ ความรู้สึกรวมทั้งสังเกตท่าทาง และน้ำเสียงประกอบ

(2) ไม่แทรกหรือขัดจังหวะ ยกเว้นเมื่อผู้รับคำปรึกษาพูดมากและวุ่นวายจึงให้การสรุป
ประเด็นเป็นช่วง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

(3) ไม่เปลี่ยนเรื่องและติดตามประเด็นปัญหาของผู้ขอรับคำปรึกษา

(4) ให้เวลากับการฟัง ไม่แสดงการรีบ หรือมองดูนาฬิกา หรือทำงานอื่น

การพัฒนาทักษะการฟังเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้ ฝึกฝนสร้างให้เป็นนิสัย และควรพัฒนา
ควบคู่กับทักษะการอ่าน ทักษะการเขียนและทักษะการพูดอย่างสอดรับกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้คู่มือการจัดกิจกรรม ขององค์การแพธ ซึ่งได้สรุปทักษะการฟัง
จากกิจกรรมที่ได้จัดให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยสรุปแล้ว การมีทักษะการฟังที่ดี ประกอบด้วย

(1) มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง ฟังการสนทนาให้จับ เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่อง ให้เกิดความไว้วางใจ

(2) มีการฟังโดยแสดงท่าทางสนใจทั้งสีหน้า สายตา ท่าทาง มีการสบตาหรือพยักหน้าเป็นระยะ และแสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่

(3) ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ สะท้อนสิ่งที่พูดมาเป็นระยะ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก และแสดงให้รู้ว่ากำลังตั้งใจฟัง

(4) ใช้คำถามปลายเปิด แทนประโยคคำสั่ง เพื่อขอให้อธิบาย หรือขยายความเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้ฟังยังไม่ชัดเจน

4) ทักษะการเผชิญสถานการณ์

การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการเผชิญสถานการณ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการกระทำกับการคิดวิเคราะห์เข้าด้วยกัน โดยทางผู้วิจัยได้สร้างหรือนำสถานการณ์ด้านต่าง ๆ มาให้ บิดามารดา ผู้ปกครอง ได้เผชิญสถานการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นประสบการณ์ส่วนหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในชีวิตจริงของบิดามารดา ผู้ปกครอง เป็นการฝึกให้มีความเชื่อมั่นในการนำความรู้ ข้อมูลข่าวสารมาสรุปประเด็นเพื่อประเมินค่าว่าสิ่งใดถูกต้อง ดีงาม เกิดประโยชน์ ควรหรือไม่ควรแก่การปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ปฏิบัติได้จริงเมื่อมีการเผชิญสถานการณ์และเจอปัญหาเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะกับการเวลา ลักษณะของปัญหาวัยรุ่นสามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

4.1) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศของบุตรวัยรุ่น บิดามารดามักรู้สึกว่า เป็นเรื่องใหญ่ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่บิดามารดาต้องตั้งสติและสำรวจใจตนเองว่ารู้สึกอย่างไร รับผิดชอบหรือไม่ได้ เพราะอะไร

4.2) มีการเปิดโอกาสให้บุตรอธิบายเป็นเรื่องสำคัญในการแสดงให้เห็นว่า บิดามารดาเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้ในเรื่องเพศ

4.3) ในขณะเดียวกัน เป็นเรื่องสำคัญที่บิดามารดาแสดงความห่วงใยโดยการอธิบายให้บุตรเห็นถึงผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ และการทำให้บุตรมีความรู้ในเรื่องการป้องกันตัวเอง เพื่อความปลอดภัยในการมีเพศสัมพันธ์ และการให้คำแนะนำด้วยท่าทีที่ทำให้บุตรสามารถคุยเรื่องนี้กับบิดามารดาได้ บิดามารดายินดีรับฟังเสมอ

4.4) พยายามฟังบุตรพูดให้จบก่อน เมื่อถึงเวลาตอบ พูดให้สั้น กระชับ ตรงประเด็น หากไม่มีข้อมูล บอกกับบุตรตรง ๆ และชวนบุตรค้นหาข้อมูลด้วยกัน และควรพูดคุยเรื่องนี้อย่างสม่ำเสมอ สั้น กระชับ ไม่ใช่เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง

โดยสรุปแล้วการสื่อสารเรื่องเพศของบิดามารดา ผู้ปกครองกับเยาวชนควรมีทักษะการเผชิญสถานการณ์ที่ดี ประกอบด้วย

(1) มีการตั้งสติและพร้อมรับทุกสถานการณ์ แสดงท่าทีรับได้ กับเรื่องที่เกิดขึ้นให้เกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้ มีความยินดีที่จะรับฟัง

(2) มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้ในเรื่องเพศ

(3) มีการอธิบายให้เห็นถึงผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และมีการอธิบายความรู้ในเรื่องการป้องกันตัวเองเพื่อความปลอดภัยในการมีเพศสัมพันธ์ ใช้คำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความห่วงใย ความหวังดี

- (4) ฟังเหตุการณ์ให้จบ เมื่อถึงเวลาตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ ตรงประเด็น ไม่ใช่
เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง
- (5) ใช้ทักษะการฟัง

การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

จากการศึกษาของ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2553) ได้รายงานไว้ว่า เรื่องเพศในสังคมไทยถูกกำหนดว่าเป็นสิ่งที่น่าละอายจึงทำให้ครอบครัวมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศน้อย ซึ่งบิดามารดาควรเป็นบุคคลแรกหรือเป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับบุตร การสอนเรื่องเพศเป็นกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้ธรรมชาติความเป็นจริงของชีวิตและสังคม เพื่อให้บุคคลมีความรู้มีทัศนคติและมีพฤติกรรมถูกต้องในเรื่องเพศ ตลอดจนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการของชีวิตอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศของ Guttmacher Institute (2016) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นต้องการทราบข้อมูลเรื่องเพศจากบิดามารดาของตน บิดามารดามีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นอย่างมาก บิดามารดาจำนวนมากต้องการความช่วยเหลือในการแนะนำพูดคุยและตอบคำถามเรื่องเพศให้แก่บุตรที่เป็นวัยรุ่น ดังนั้นองค์ประกอบที่ทำให้บิดามารดาประสบความสำเร็จในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้มีต่อไปนี้ คือ

1. จังหวะเวลาของการพูดคุย

บิดามารดาควรเริ่มพูดคุยกับบุตรตั้งแต่อายุ 10-12 ปี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น การคบเพื่อนต่างเพศ (Dating) ก่อนที่บุตรจะเริ่มมีกิจกรรมทางเพศ การเริ่มต้นพูดคุยเรื่องเพศเร็ว จะช่วยให้บิดามารดามีโอกาสต่าง ๆ ที่จะอธิบายข้อมูลเรื่องเพศให้บุตรเข้าใจโดยอาจปรับเนื้อหาของการพูดคุยให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของบุตรได้

2. เนื้อหาของการพูดคุย

บิดามารดาอาจพูดคุยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น การรักษาพรหมจรรย์และผลของการมีเพศสัมพันธ์ต่อสุขภาพของวัยรุ่น ผู้ให้คำปรึกษาต้องให้ความช่วยเหลือแก่บิดามารดาในการพูดคุยเรื่องการคุมกำเนิด การใช้ถุงยางอนามัย และผลทางด้านบวกที่จะตามมาจากการตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์โดยใช้วิธีการ คือ “คิดถึงผลเชิงสุขภาพแต่พูดคุยเชิงสังคม” เพราะความห่วงใยของบิดามารดาที่ต้องการให้บุตรที่เป็นวัยรุ่นปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และการตั้งครรภ์ นอกจากนี้บิดามารดาควรพูดคุยกับบุตรทั้งในเรื่องผลของกิจกรรมทางเพศที่มีต่อสุขภาพและเหตุผลที่วัยรุ่นใช้ในการตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Pornruedee Nitirat (2008) ที่ทำการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับหัวข้อในการสนทนาเรื่องเพศระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยรุ่นประกอบด้วย การเตือนให้ทำกิจกรรมทางเพศที่เหมาะสม โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การเตือนเรื่องการมีความรักในวัยรุ่น การสอนเรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อมีประจำเดือน

3. ความถี่ของการพูดคุย

การพูดคุยเรื่องเพียงครั้งเดียวมักไม่ได้ผลบิดามารดาจำเป็นต้องพูดคุยกับบุตรหลายครั้ง และปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับความต้องการของบุตร บิดามารดาควรเข้าใจว่าการพูดคุยเรื่องเพศ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ยิ่งบิดามารดาพูดคุยกับบุตรในเรื่องเพศ อย่างชัดเจนเท่าใด ยิ่งช่วยให้บุตรเข้าใจและสามารถนำสิ่งเหล่านั้นไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้มากขึ้น

4. บรรยากาศของการพูดคุย

การพูดคุยที่จะได้ผลดีกับวัยรุ่น คือ บิดามารดาควรพูดคุยอย่างเปิดเผย เอาใจใส่และ ตอบสนองต่อความต้องการของบุตร มีความรู้และน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีเวลาให้แก่บุตรบิดามารดาควร พัฒนาทักษะในการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศด้วยการแสดงบทบาทสมมติและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อ ปรับปรุงแก้ไข ควรค้นหาจังหวะเวลาที่ควรจะสอนเพศศึกษาให้แก่บุตรได้ เช่น เวลาที่ทำงานบ้านหรือ ดูโทรทัศน์ด้วยกัน สิ่งนี้จะช่วยให้บิดามารดามีโอกาสหลายครั้งที่จะพูดคุยเรื่องเพศ และบุตรรู้สึกว่ บิดามารดาเอาใจใส่และมีเวลาให้กับตน

5. แหล่งข้อมูลเรื่องเพศศึกษาที่บิดามารดาใช้

การศึกษาของ Pornruedee Nitirat (2008) พบว่า บิดามารดาใช้แหล่งข้อมูลจาก ประสบการณ์ตรงของตนเองในการสอนเรื่องเพศแก่บุตรเป็นหลัก มักเป็นการสอนหรือแนะนำตาม แบบที่ตนเองเคยใช้ได้ผล หรือเคยได้รับการสอนมาจากบิดามารดาหรือใช้แหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น โทรทัศน์ หนังสือ เอกสารและเพื่อน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ให้ข้อเสนอแนะว่า การสอนเรื่องเพศ สามารถสอนได้ตั้งแต่เด็กยังเล็กสอดแทรกไปกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ บิดามารดาควรเป็น ผู้สอนเบื้องต้น เข้าสู่โรงเรียนครูจะช่วยให้สอดคล้องกับที่บ้าน เมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นควรส่งเสริม ให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง แต่มีแนวทางที่ถูกต้องและได้กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้เรื่อง “เพศศึกษา” แก่ นักเรียนโดยแบ่งการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 6 ด้าน ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักในการสอนที่บ้านได้ เช่นกัน สรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาการทางเพศ (Human sexual development) คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การเจริญเติบโตพัฒนาการทางเพศตามวัยทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

2. สัมพันธภาพ (Interpersonal relation) คือ การสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคล ในสังคม

3. ทักษะส่วนบุคคล (Personal and communication skills) คือ ความสามารถในการจัดการ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสารการสร้างความสัมพันธ์และควบคุมความสัมพันธ์ ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการ กับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behaviors) คือ การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม กับเพศและวัยเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เกิดความเสียหายทางเพศ เช่น เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เพศสัมพันธ์ที่ ปราศจากการป้องกันการตั้งครรภ์

5. สุขอนามัยทางเพศ (Sexual health) คือ ความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลสุขภาพ อนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลรักษาอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ อนามัยการเจริญพันธุ์

6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and culture) คือ ค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทยการรกรกนวลสงวนตัวไม่ปล่อยใจให้เกิดเพศสัมพันธ์โดยง่าย การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม (อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และคณะ, 2551)

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมแล้วผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกับเยาวชนจริงหรือไม่ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศในพื้นที่ตำบลโพธิ์เสด็จอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสามารถนำไปใช้กับผู้ปกครองนักเรียนและให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้จริง โดยใช้หลักสูตรเวลา 2 วัน และมีกิจกรรมที่ดำเนินการตลอดหลักสูตร ทั้งหมด 10 กิจกรรม สามารถแยกความสำคัญของกิจกรรมได้เป็น 4 ด้าน คือ การสร้างความตระหนักต่อปัญหาเยาวชนในชุมชน การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเรื่องเพศการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างวัย และการสื่อสารเรื่องเพศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสร้างความตระหนักต่อปัญหาเยาวชนในชุมชน

พนม เกตุมาน (2551) ได้สรุปปัญหาที่พบบ่อยในวัยรุ่น ดังนี้

1.1 ปัญหาความสัมพันธ์กับบิดามารดา เด็กวัยนี้แสดงพฤติกรรมที่แสดงความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างมาก การพูดจาไม่ค่อยเรียบร้อย อารมณ์แปรปรวนเปลี่ยนแปลงง่าย ความรับผิดชอบขึ้น ๆ ลง ๆ เอาแต่ใจตัวเอง ทำให้บิดามารดาผู้ปกครองหรือครูอาจารย์หงุดหงิดไม่พอใจได้มาก ๆ ถ้าใช้วิธีการจัดการไม่ถูกต้อง เช่น ใช้วิธีดุด่าว่ากล่าวต่าหนิ หรือลงโทษรุนแรงจะเกิดปฏิกิริยาต่อต้านเป็นอารมณ์ต่อกัน ไม่ได้ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวัยรุ่น

วิธีการจัดการกับปัญหาพฤติกรรมเหล่านี้ เริ่มต้นจากการทำความเข้าใจความต้องการของวัยรุ่น มีการตอบสนองโดยประนีประนอมยืดหยุ่นแต่ก็ยังคงมีขอบเขตพอสมควร พยายามจูงใจให้ร่วมมือมากกว่าการบังคับกันตรง ๆ หรือรุนแรง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีไว้ก่อนอย่าหงุดหงิดกับพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ

1.2 ปัญหาการใช้สารเสพติด (Substance use disorders) ตามธรรมชาติของวัยรุ่นจะมีความอยากรู้ อยากเห็น อยากลองมาก ถ้าขาดการยับยั้งชั่งใจด้วยการที่อยู่ในกลุ่มที่ใช้สารเสพติดหรือเพื่อนใช้สารเสพติดจะมีการชักชวนให้ใช้ร่วมกัน บางคนไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน บางคนใช้เพื่อให้เหมือนเพื่อน ๆ เมื่อลองแล้วเกิดความพอใจก็จะติดได้ง่าย

1.3 ปัญหาทางเพศ (Sexual Problems)

1.3.1 พฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexuality) คือ พฤติกรรมที่พึงพอใจทางเพศกับเพศเดียวกัน อาจมีการแสดงออกภายนอกให้เห็นชัดเจนหรือไม่ก็ได้ เป็นพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้มาก คนที่เป็นรักร่วมเพศมักจะเจอปัญหาในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าคนทั่วไป ในบางสังคมมีการต่อต้านพฤติกรรมรักร่วมเพศ มีการรังเกียจล้อเลียนไม่ยอมรับ บางประเทศมีกฎหมายลงโทษ การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันเอง การรักษาผู้ที่เป็นรักร่วมเพศมักไม่ได้ผลเนื่องจากผู้ที่เป็นรักร่วมเพศมักจะพอใจในลักษณะแบบนี้อยู่แล้ว การช่วยเหลือทำได้โดยการให้คำปรึกษาผู้ที่เป็นบิดามารดาและผู้ป่วย เพื่อให้ปรับตัวได้ไม่รังเกียจบุตรที่เป็นแบบนี้ และผู้ป่วยแสดงออกเหมาะสมไม่มากเกินไปจนมีการรังเกียจต่อต้านจากคนใกล้ชิด การป้องกันภาวะรักร่วมเพศทำได้โดยการส่งเสริม

ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาเพศเดียวกับเด็ก เพื่อให้มีการถ่ายทอดแบบอย่างทางเพศจากพ่อหรือแม่เพศเดียวกับเด็ก

1.3.2 การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) ในวัยรุ่นการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นพฤติกรรมปกติไม่มีอันตราย ไม่มีผลเสียต่อร่างกายหรือจิตใจ การทำไม่ควรหมกมุ่นมากเกินไปจนเป็นปัญหาต่อการใช้เวลาที่เหมาะสม หรือทำให้ขาดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ

1.3.3 การมีเพศสัมพันธ์ (Sexual relationship) ในวัยรุ่นมักเกิดจากวัยรุ่นที่ขาดการยับยั้งชั่งใจหรือมีปัญหาทางอารมณ์ และใช้เพศสัมพันธ์เป็นการทดแทนเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมักไม่ได้คิดถึงให้รอบคอบ ขาดการไตร่ตรองทำตามอารมณ์เพศ หรืออยู่ภายใต้ฤทธิ์ของสารเสพติด ทำให้เกิดปัญหาการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การทำแท้ง การเลี้ยงบุตรที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาครอบครัว และกลายเป็นปัญหาสังคมในที่สุด

1.4 ปัญหาบุคลิกภาพ (Personality problems) วัยรุ่นจะเป็นวัยที่มีพัฒนาการของบุคลิกภาพอย่างชัดเจน ทั้งนิสัยใจคอ การคิด การกระทำ จะเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอจนสามารถคาดการณ์ได้ว่าในเหตุการณ์แบบนี้ เขาจะแสดงออกอย่างไรถ้าการเรียนรู้ที่ผ่านมาดีวัยรุ่นจะมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย แต่ในทางตรงข้ามถ้ามีปัญหาในชีวิตหรือเรียนรู้แบบผิด ๆ จะกลายเป็นบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้น้อย เอาตัวเองเป็นศูนย์กลางและจะติดตัวไปตลอดชีวิต ถ้าเป็นปัญหามาก ๆ เรียกว่าบุคลิกภาพผิดปกติ (Personality disorders)

1.5 ความประพฤตินอกกฎ (Conduct disorder) คือ โรคที่มีปัญหาพฤติกรรมกลุ่มที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนโดยตนเองพอใจ ได้แก่ การละเมิดสิทธิผู้อื่น การขโมยฉ้อโกง ดื้อซิ่งวิ่งราวทำร้ายผู้อื่น ทำลายข้าวของ เกเรหรือละเมิดกฎเกณฑ์ของหมู่คณะหรือสังคม การหนีเรียน ไม่กลับบ้าน หนีเที่ยว โทก หลอกหลวง ล้วงเงินทางเพศ การใช้สารเสพติด อาการดังกล่าวนี้มักเกิดขึ้นต่อเนื่องมานานพอสมควร สัมพันธ์กับปัญหาในครอบครัว การเลี้ยงดูปัญหาอารมณ์

การป้องกันปัญหาวัยรุ่น

1. การเลี้ยงดูอย่างถูกต้องให้ความรักความอบอุ่น
2. การฝึกให้รู้จักระเบียบวินัยการควบคุมตัวเอง
3. การฝึกทักษะชีวิตให้แก่ไขปัญหาได้ถูกต้อง มีทักษะในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
4. การสอนให้เด็กรู้จักคบเพื่อนทักษะสังคมดี
5. การฝึกให้เด็กมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง

2. การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเรื่องเพศ

ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่โดยเฉพะากลุ่มเด็กในวัยเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศกันมากขึ้น โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ต่างจากเดิม และมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นระหว่างหญิงชายเป็นเรื่องปกติธรรมดา โดยไม่คำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามมา เช่น โรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ ปัญหาการตั้งครรภ์ และปัญหาการทำแท้ง นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่วัยรุ่นจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานกันมากขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากเด็กขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา สิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสิ่งเร้าการลามก ได้แก่ สถานบันเทิงต่าง ๆ ภาพยนตร์ หนังสือลามก นวนิยาย และปัญหาครอบครัวที่ทำให้หนุ่มสาวบางคนต้องการหาทางออกโดย

ต้องการพบคนรักที่รักเข้าใจและเอาอกเอาใจตน (กองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2543)

2.1 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

2.1.1 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นปัญหาที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของวัยรุ่น จากการศึกษา วัยรุ่นในสถานศึกษาและโรงงานอุตสาหกรรม พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นหญิง ในโรงงานมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยมักจะคบกันสองเดือนแล้วจึงมีเพศสัมพันธ์ คู่รักมักเป็นคนนอกโรงงาน อาจมาจากโรงงานที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งพบกันตามสถานบันเทิง เริ่มมองหาเพศตรงข้าม เมื่ออายุ 18-20 ปี และคิดแต่งงานอายุ 20-24 ปี โดยผู้หญิงจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่วัยยาวนานกว่าและคบเพียงคนเดียว ในขณะที่ผู้ชายจะคบผู้หญิงหลาย ๆ คน ความสัมพันธ์ทางเพศก็จะมีทั้งระยะสั้น คือ มีเพศสัมพันธ์ 1-2 ครั้ง ยาวนานประมาณ 1-2 เดือน หรือ 4-5 เดือน แล้วเลิกคบกันไป มักเกิดจากผู้หญิงเป็นฝ่ายเชิญชวนเริ่มต้นความสัมพันธ์ก่อน และความสัมพันธ์ทางเพศระยะยาว คือ ผู้ชายเป็นฝ่ายสนใจและคิดจะแต่งงานด้วยในอนาคต ระยะเวลาความสัมพันธ์จะมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงจะมีสองลักษณะ คือ เกิดจากอารมณ์ความรู้สึกชอบและเป็นความสัมพันธ์ที่คำนึงถึงเรื่องเงินเป็นหลัก คู่นอนอาจเป็นคนที่อยู่ในโรงเรียนหรือโรงงานเดียวกัน หรือต่างโรงเรียน ต่างโรงงาน ถ้าเป็นผู้ใหญ่จะเป็นพวกพ่อค้า นักธุรกิจ ตำรวจ และทหารที่อาจแต่งงานแล้วหรือยังโสด (กรมสุขภาพจิต, 2559)

2.1.2 การมีคู่นอนหลายคน จากข้อมูลการศึกษานิสิตในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน พบว่า ทั้งหญิงและชายที่นิยมมีกิ๊ก คือ คู่ที่อาจมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์กันก็ได้ เหตุผลของการมีกิ๊กคือ เกิดจากความประทับใจในตัวใครบางคนที่ยังเอิญเข้ามาตรงกับที่กำลังต้องการใครสักคน ถึงแม้ว่าจะมีหรือไม่มีแฟนอยู่แล้วก็ตาม ถ้าไม่มีก็คบไว้เผื่อได้เป็นแฟนกัน หรือคบไว้เพื่อคอยเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน หรือทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยกัน รวมทั้งมีคนช่วยในเรื่องค่าใช้จ่าย เช่น ค่าอาหารดูหนัง ซื้อเสื้อผ้า สำหรับผู้หญิงที่มีกิ๊กบางคนเป็นเพราะปฏิเสธไม่เป็น ไม่กล้าตัดสินใจเลือกใครอย่างเด็ดเดี่ยว (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวและสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน, 2552)

2.1.3 การไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เด็กวัยรุ่นไทยปัจจุบันนี้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นโดยเฉพาะโรคเอดส์ อุบลรัตน์ ธนุจิวงศ์ (2547) ได้ศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับปวช. ปี 2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาชายในภาพรวมสัดส่วนในการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกค่อนข้างต่ำ ไม่ถึงร้อยละ 50 และการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อริหรือแฟนมีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยค่อนข้างต่ำ ไม่ถึงร้อยละ 40 โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาจะมีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยต่ำกว่ากลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา คือ ร้อยละ 10-15 เท่านั้น การมีเพศสัมพันธ์กับคนรู้จักผิวเผินนั้นพบว่า นักเรียนชายมีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับคนรู้จักผิวเผินมากกว่านักเรียนหญิงประมาณร้อยละ 30-50 ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา มีสัดส่วนของการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จักผิวเผินใกล้เคียงกัน โดยมีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยเพียงครั้งหนึ่งเท่านั้น ส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศและการใช้ถุงยางอนามัยพบว่า กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษา โดยมีสัดส่วน

การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง เฉลี่ยร้อยละ 50 ซึ่งต่ำกว่านักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งมีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเฉลี่ยร้อยละ 91

2.1.4 การมีคู่นอนหลายคน จากรายงานการทบทวนสถานการณ์ เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นของ (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวและสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน, 2552) พบว่า รูปแบบการมีเพศสัมพันธ์อีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในหมู่ คือ สวิงกิ้ง (Swinging) ซึ่งหมายถึง การที่มีหญิงและชายมาทำกิจกรรมทางเพศคือร่วมเพศกันมากกว่า 2 คนขึ้นไป โดยจะเป็นชาย 2 หญิง 1 หรือหญิง 1 ชาย 2 ก็ได้แล้วแต่สนิยมหรือความสมัครใจ ไม่มีรูปแบบที่ตายตัวแน่นอน ส่วนใหญ่ไม่นิยมชายล้วนหรือหญิงล้วน สวิงกิ้งกำลังแพร่หลายอย่างรวดเร็วไม่เพียงในกรุงเทพฯ เท่านั้นที่มีรสนิยมทางเพศแบบนี้ เพราะในเมืองเชียงใหม่กำลังเป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่น โดยพฤติกรรม การแลกเปลี่ยนคู่นอนของกลุ่มวัยรุ่น ปัจจุบันมีเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นถึง 50% โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่อายุ 15-23 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กมีการเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น โดยได้รับอิทธิพลจากสื่อแขนงต่าง ๆ และสภาพสังคมไทยในยุคปัจจุบัน แฟชั่นการแต่งตัวของวัยรุ่นมีส่วนที่ทำให้หนุ่มสาวไม่สามารถห้ามไม่ให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ เพราะเด็กจะมีวิถีการติดต่อกันเป็นระบบเครือข่ายที่คนนอกไม่สามารถเข้าไปควบคุมพฤติกรรมได้ เช่น ชมรมสวิงกิ้ง กลุ่มนางฟ้าโล่เงิน เป็นต้น โดยส่วนใหญ่จะติดต่อกันสื่อสารกันทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ และตามร้านอาหารทั่วไป ไม่ได้นัดเจอกันตามแคเฟ่ เพราะไม่มีเสียงคนรบกวน พูดคุยกันได้ง่ายขึ้น คนกลุ่มนี้จะมีวิธีการป้องกันตัวเองอย่างดี น้อยมากที่จะพลาดตั้งครรภ์ ซึ่งถ้าตั้งครรภ์ก็จะมีวิธีการทำแท้งได้โดยไม่ยาก

2.1.5 การขายบริการทางเพศ วัยรุ่นที่เป็นนักเรียนนักศึกษาขายบริการทางเพศในช่วงแรกจะต้องใช้สารเสพติดช่วยให้มีความรู้สึกกล้าที่จะมีเพศสัมพันธ์กับบุตรค้า และช่องทางที่นักศึกษาจะขายบริการมี 2 ช่องทางคือ 1) แม่เฒ่าซึ่งเป็นเพื่อนด้วยกันเองที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ชักชวน และ 2) เป็นกลุ่มที่บินเดี่ยว ซึ่งกลุ่มนี้มักจะผ่านจากแบบแรกมาก่อน เมื่อมีประสบการณ์และมีลูกค้าแล้วก็จะออกมาขายบริการเอง ซึ่งได้เงินมากกว่าช่องทางแรกเพราะไม่แบ่งเงินให้กับแม่เฒ่า ซึ่งแบบนี้จะมีการแตกตัวเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ โดยช่องทางแรกและช่องทางที่สองนี้จะหมุนเวียนเป็นวัฏจักรต่อ ๆ ไป โดยมักจะขายบริการผ่านทางเว็บไซต์ โดยการลงรูปแนวเซ็กซี่ของตัวเอง นอกจากนั้นยังพบตามร้านตัดผม นอกจากบริการตามร้านตัดผมแล้วยังพบขายบริการบนรถไฟ และการขายบริการที่พิสดารมากกว่านั้นคือ ขายบริการบนรถตู้ มีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าตอนที่อยู่กำลังแล่นอยู่

2.1.6 การดื่มสุราหรือการใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นนิยมดื่มสุราและเสพยา 3 ชนิด คือ ยาอี ยาเค ยาบ้า ซึ่งเมื่อเสพยาจะไม่สามารถควบคุมร่างกาย เกิดความต้องการทางเพศสูงขึ้น ยาบางตัวมีราคาแพงจึงต้องรวมกลุ่มกันเพื่อซื้อมาเสพยา ซึ่งเป็นที่มาของการมีเซ็กหมูในวัยรุ่น

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างวัย

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายด้าน ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านพร้อม ๆ กันจึงเป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก การปรับตัวได้สำเร็จจะช่วยให้วัยรุ่นพัฒนาตนเองเกิดบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป การเรียนรู้พัฒนาการวัยรุ่นจึงมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในวัยรุ่น เช่น ปัญหาทางเพศ หรือปัญหาการใช้สารเสพติด (พนม เกตุมาน, 2551)

สรุปปัญหาของบิดามารดาในการเลี้ยงดูวัยรุ่น

3.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น ทั้งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ซึ่งวัยรุ่นมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้หลากหลายรูปแบบ ซึมเศร้า วิตกกังวล ก้าวร้าวรวมทั้งอารมณ์ทางเพศ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของจิตใจเนื่องจากมีความคิดอ่านได้ลึกซึ้งมากขึ้น สังเกตตนเอง สิ่งแวดล้อม เพื่อน ๆ ทำให้วัยรุ่นต้องการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเกิดความต้องการเป็นอิสระติดกับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น อาจดูเหมือนเรียกร้องเอาแต่ใจตนเอง ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นยังไม่ค่อยรู้จักความพอดี ไม่รู้จักการประนีประนอม การผ่อนปรนบนพื้นฐานของขอบเขตที่เหมาะสมจะช่วยให้วัยรุ่นเรียนรู้ต่อไปได้ในแนวทางที่เหมาะสม เป็นต้น

3.2 ขาดการเตรียมตัวล่วงหน้า ในการพัฒนาทักษะที่บิดามารดาจำเป็นต้องใช้เมื่อบุตรเข้าวัยรุ่น ทั้งนี้การเลี้ยงแบบที่บิดามารดาคอยให้ความช่วยเหลือมากเกินไปทำให้วัยรุ่นไม่ช่วยตัวเองหรืออาจรำคาญบิดามารดา หรือถ้าเลี้ยงแบบเข้มงวดก็เท่ากับกั้นวัยรุ่นให้ห่างออกไป ผู้ที่ฝึกฝนจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบ เทคนิคในการฝึกสอนให้เหมาะสมตามวัย ทั้งนี้วัยรุ่นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาต่อตามวัยเพื่อเสริมพฤติกรรมที่จำเป็น เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม กีฬา งานอดิเรก การสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ความรับผิดชอบ เป็นต้น

3.3 ขาดเป้าหมาย ในการเสริมพัฒนาการของวัยรุ่นในแนวกว้าง ๆ ซึ่งจะไปช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ บิดามารดาหลายคู่ที่ไม่เข้าใจ พยายามที่จะบีบบังคับเฉพาะในเรื่องการเรียนเท่านั้น โดยไม่ให้ความสำคัญที่จะพัฒนาวัยรุ่นในด้านอื่น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ เป้าหมายของการฝึกฝนที่ส่งเสริมวัยรุ่นเพื่อให้เกิด พัฒนาการที่ดีในทุกด้าน ซึ่งจะส่งเสริมให้เป็นบุคลิกภาพที่ดีต่อไป

4. การสื่อสารเรื่องเพศ

ในสังคมไทยมีการสื่อสารเรื่องเพศที่วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย แต่กระบวนการสร้างความเข้าใจในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบกลับยังไม่มี การดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม บิดามารดาเป็นบุคคลคนแรกที่ได้รู้จักและอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด การดูแลและเอาใจใส่อย่างจริงจังเป็นต้นแบบในการอบรมสั่งสอน การปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต แต่บริบทของสังคมไทย บิดามารดาส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่า เป็นเรื่องหยาบ สกปรกไม่เหมาะสมที่จะนำมาพูดคุยกัน ซึ่งการพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกันจึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ แต่ที่ผ่านมาสังคมไทยยังปิดกั้นการสร้างการรับรู้เรื่องเพศมาอย่างยาวนาน ทำให้บิดามารดาขาดความมั่นใจในการสื่อสารหรือการตัดสินใจเลือกสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรในช่วงเวลาที่เหมาะสมได้อย่างไรนั่นเอง (ณัฐยา บุญภักดี. (2555) และนับเป็นจุดอ่อนในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่ นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติชีวิตในเรื่องเพศ ซึ่งข้อมูลจากสารานุกรมเรื่องเพศวิถีในสังคมไทย กล่าวว่า บิดามารดาคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีการสื่อสารในเรื่องเพศกับบุตร แต่มีการสื่อสารเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนสนิท เช่น ในกลุ่มเพื่อนชายที่มักสื่อสารในเรื่องประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ จำนวนครั้ง ความอดทน และขนาดสรีระของอวัยวะเพศเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงเรื่องราวที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรัก ความรู้สึก นอกจากนี้การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดามารดาและบุตร

ในสังคมไทยบิดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาว และมารดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรชาย สภาพดังกล่าวจึงนับเป็นข้อจำกัดสำคัญในการสื่อสารด้วยวาจาระหว่างบิดามารดาและบุตร (ณัฐกานต์ อมาตยกุล, 2548)

เทคนิคของบิดามารดาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

1) รับฟังความคิดเห็น เหตุผล ให้มองโลกในแง่ดี และหาข้อดีในความคิดและเหตุผลของวัยรุ่น ทั้ง ๆ ที่อาจจะไม่ตรงกับความคิดเห็นและเหตุผลของบิดามารดาก็ตาม

2) ส่งเสริมความคิด การตัดสินใจ และพฤติกรรมที่ดีให้ชัดเจน

3) หลีกเลี่ยงการบังคับตรง ๆ โดยเสนอแนะทางออกแบบประนีประนอม โดยที่วัยรุ่นมีส่วนร่วม

4) เปิดโอกาสให้ทดลอง หัดทำ ผิดจนจนเกิดทักษะ ภายใต้ขอบเขตที่เหมาะสม และให้ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ

5) ยอมรับในข้อบกพร่องและข้อผิดพลาด ให้โอกาสแก้ตัวใหม่ภายใต้ขอบเขตที่เหมาะสม

6) เพิ่มคุณภาพการสื่อสาร 2 ทางในครอบครัว และเรียนรู้ที่จะทำความเข้าใจในความคิด ค่านิยม ความชอบ และอิทธิพลของกระแสสังคมวัยรุ่น เพื่อจะส่งเสริมทำให้การสื่อสารกับวัยรุ่นง่ายขึ้น

เทคนิคของบิดามารดาที่ไม่เหมาะสมกับวัยรุ่น

1) จู้จี้ขี้บ่น จุกจิก จ้องจับผิด

2) ไม่รับฟังเหตุผล หรือทำท่าฟังแต่ไม่ใส่ใจ ยึดความคิดเห็นของผู้ใหญ่เพราะเห็นว่าสำคัญกว่า มีประสบการณ์มากกว่า

3) ใช้อำนาจ บังคับตรง ๆ

4) ลงโทษรุนแรง หรือทำให้อับอาย เสียหน้า หรือประจานความผิด หรือความคิดเห็นที่อาจไม่ดีเท่าไรต่อหน้าคนอื่น ทำให้เกิดความรู้สึกอับอาย

5) ลงโทษไม่รู้จักรับ ยังพูดถึงความผิดเดิม ๆ ซ้ำซาก หรือฝังใจในความผิดพลาดว่าจะทำผิดซ้ำอีก

การที่บิดามารดาเรียนรู้และสามารถปรับตัว ปรับเทคนิควิธีการที่ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของวัยรุ่น เพิ่มคุณภาพการสื่อสาร รวมทั้งคาดหวังความรับผิดชอบจากวัยรุ่น ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น มีความรัก ให้โอกาสฝึกฝน ทั้งหมดที่กล่าวมาจะช่วยทำให้บิดามารดาพัฒนาวัยรุ่นให้อยู่ในทิศทางที่เหมาะสม และวัยรุ่นเองก็สามารถใช้พลังที่มีอยู่มากมาพัฒนาความสามารถของตนเองต่อไป และสามารถแก้กฏครอบ ข้างในทางที่สร้างสรรค์ปัญหาวัยรุ่น

จากการศึกษา พอที่จะสรุปได้ว่าบิดามารดาควรเป็นบุคคลแรกหรือเป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับบุตรการสอนเรื่องเพศเป็นกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตายที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้ธรรมชาติความเป็นจริงของชีวิตและสังคม เพื่อให้บุคคลมีความรู้มีทัศนคติและมีพฤติกรรมถูกต้องในเรื่องเพศตลอดจนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการของชีวิตอย่างเหมาะสม การที่วัยรุ่นได้ทราบข้อมูลเรื่องเพศจากบิดามารดาของตนและบิดามารดาสามารถมีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ ยิ่งไปกว่านั้นบิดามารดาเป็นจำนวนมาก

ต้องการความช่วยเหลือในการพูดคุยและตอบคำถามเรื่องเพศให้แก่บุตรที่เป็นวัยรุ่น ดึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้บิดามารดาประสบความสำเร็จในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การประเมินทักษะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการประเมินทักษะ โดยสรุปจากการศึกษาของ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) โดยใช้รูปแบบ “การประเมินตามสภาพจริง” ที่เป็นการประเมินผลการจัดโปรแกรมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริง เน้นพัฒนาการเกิดขึ้นได้ในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งเป็นการประเมินที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ

1. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้ใช้การคิดขั้นสูงใน การแสวงหาความรู้ การปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาในสภาพจริงหรือเสมือนจริง ดังนั้นการประเมินตามสภาพจริงจึงต้องมีวิธีการและเครื่องมือในการประเมินที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมของกลุ่มเป้าหมายที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและ การแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริง

1.1 ความหมายของการประเมินตามสภาพจริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้นำเสนอหลักการประเมินผลการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered assessment) ซึ่งนำมาใช้เป็นหลักในการประเมินตามสภาพจริง

สรุปได้ว่าในการประเมินตามสภาพจริง ต้องอาศัยข้อมูลการประเมินจากการปฏิบัติภาระงานที่มีความหมาย และสอดคล้องกับสภาพจริง (Authentic tasks) ผู้ประเมินต้องมีความยืดหยุ่นในการประเมินสูง โดยการให้โอกาสแก่กลุ่มเป้าหมายได้แสดงศักยภาพของตนเองออกมาอย่างหลากหลาย และเต็มที่เสียก่อน แล้วจึงประเมินให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งแรงจูงใจ เจตคติ และปฏิกริยาทางจิตพิสัย ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาจากตัวอย่างผลงาน (Exhibits) แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) และการปฏิบัติจริง

1.2 หลักการประเมินตามสภาพจริง

จากการศึกษาหลักการประเมินตามสภาพจริง สรุปได้ดังนี้

1.2.1 เป็นวิธีการประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่งโลกปัจจุบัน (Real World Situations)

1.2.2 เป็นวิธีการประเมินที่เน้นงานที่นักเรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (Performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) ผลผลิต (Products) และแฟ้มสะสมงาน

1.2.3 เป็นการประเมินการปฏิบัติงานในสภาพจริง เช่น นักเรียนเรียนการเขียนก็ต้องเขียนให้ผู้อ่านจริงเป็นผู้อ่าน มิใช่เรียนการเขียนแล้ววัดผู้เรียนด้วยการใช้แบบทดสอบวัดการสะกดคำ

หรือตอบคำถามเกี่ยวกับหลักการเขียน หรือถ้าให้นักเรียนเรียนวิทยาศาสตร์ก็ต้องนักเรียนทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทำงานวิจัย หรือทำโครงการงาน

1.2.4 การที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงความต้องการของแต่ละบุคคลนั้น วิธีการประเมินตามสภาพจริงจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองด้วย การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทำให้เขารู้จักการวางแผนการเรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และวางแผนองค์การประเมิน

1.2.5 การประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ต้องคำนึงถึงเสมอว่า หลักสูตร (Curriculum) การเรียนการสอน (Instruction) และการประเมินผล (Assessment) จะต้องไปด้วยกันโดยไม่แยกการประเมินออกไปต่างหาก

1.2.6 เป็นการประเมินที่ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายวิธี ตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อจะตรวจสอบคุณภาพงานของนักเรียน ดังนั้นการประเมินจึงต้องอาศัยหลักการที่ว่านักเรียนต้องมีการลงมือกระทำหรือปฏิบัติหรือแสดงออกเพื่อแสดงถึงความเข้าใจและแสดงออกถึงทักษะจากการเรียนรู้ ตลอดจนการแสดงถึงกระบวนการหรือวิธีการที่นักเรียนใช้ ซึ่งการประเมินตามสภาพจริงจึงครอบคลุมถึงการนำเสนอปากเปล่า การโต้ว่าที่ การจัดแสดงนิทรรศการ รวมถึงการรวบรวมผลงานของนักเรียน แถบบันทึกภาพแสดงการปฏิบัติ และการแสดงกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ งานสร้างและงานประดิษฐ์โครงหุ่น การแก้ปัญหา การทดลอง หรือผลงานที่แสดงการสืบค้นหรือใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการสังเกตของครู และแบบสำรวจการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของนักเรียน รวมถึงการปฏิบัติงานกลุ่ม (Cooperative Group Work)

1.2.7 การประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงจะใช้เครื่องมือหลากหลายในการวัดการ ปฏิบัติวันต่อวัน ของการเรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนแทนการใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดอย่างเดียว เทคนิคการประเมินมักนิยมทำโดยการรวบรวมงานภาคปฏิบัติที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เน้นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ตามสภาพจริง พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นต้องทำในบริบทของความจริงในชีวิตประจำวัน (Real-life context) ซึ่งเป็นพฤติกรรมจากกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ลักษณะของการประเมินตามสภาพจริง

1.2.8 การประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ไม่เน้นประเมินผลเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่ให้ผู้เรียนผลิต สร้าง หรือทำบางอย่างที่เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อน การพิจารณาไตร่ตรองการทำงานและการแก้ปัญหา

1.2.9 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ต้องเป็นเกณฑ์ประเมิน “แก่นแท้” (Essentials) ของการปฏิบัติมากกว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่สร้างขึ้นจากผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ เป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและรับรู้กันอยู่ในโลกของความจริงของทั้งตัวผู้เรียนเองและผู้อื่น การให้นักเรียนรู้ว่าตนเองต้องทำภารกิจอะไรและมี เกณฑ์อย่างไร การเปิดเผยเกณฑ์การประเมินไม่ใช่เป็นการ “คดโกง” ถ้าภารกิจนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติจริง

1.2.10 การประเมินตนเอง (Self-Assessment) การประเมินตนเองมีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติภารกิจจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการทำงานของตนโดยเทียบกับ

มาตรฐานทั่วไป เพื่อวัดความก้าวหน้าของตนเอง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนทิศทางการทำงาน เป็นการทำงานที่ตนเองเป็นผู้ชี้นำตนเอง ปรับปรุงจากแรงจูงใจของตนเอง

1.3 การนำเสนอผลงานเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของการประเมินผล การเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยให้นักเรียนได้เสนอผลงานต่อสาธารณชน การนำเสนอด้วยปากเปล่า ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน เนื่องจากนักเรียนได้สะท้อนความรู้สึกรู้สึกของตนเองว่ารู้อะไรและนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง

2. วิธีการประเมิน

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การประเมินด้วยบทบาทสมมติที่มีสภาพคล้ายสถานการณ์จริง ซึ่งการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลายและตัวอย่างเครื่องมือในการประเมินดังนี้

2.1 การสังเกตเป็นวิธีการที่กระทำได้ในทุกสถานการณ์และทุกสถานที่ ผู้สอนอาจกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการสังเกตหรืออาจไม่มีเครื่องมือในการสังเกตก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ต้องการประเมินผู้เรียนว่า มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการสังเกตระดับความสามารถหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมากน้อยเพียงใด และวิธีการสังเกตสามารถใช้ประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น สังเกตในสถานที่ที่นักเรียนได้ลงไปศึกษา สภาพแหล่งน้ำในชุมชน หรือสถานการณ์จำลองต่าง ๆ

2.2 การสัมภาษณ์ เนื่องจากพฤติกรรมบางอย่างอาจสังเกตได้ไม่ชัดเจน ถูกต้อง ตรงต่อความเป็นจริง ผู้สอนจึงอาจใช้การสัมภาษณ์ช่วยเก็บข้อมูลเพิ่มเติม การสัมภาษณ์นี้เป็นวิธีการประเมิน โดยตั้งคำถามอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเกินไป สามารถสัมภาษณ์ผู้เรียนแต่ละคนได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ นิยมใช้ประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำ และด้านความรู้สึกนึกคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมที่ผู้เรียนยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมทั้งการเห็นคุณค่าในเรื่องต่าง ๆ เช่น ครูให้นักเรียนลงไปศึกษาการเลือกซื้อสินค้าของประชาชนเป็นกลุ่ม หลังจากที่ได้ศึกษาแล้วครูจึงสัมภาษณ์นักเรียนเป็นกลุ่มทั้งในด้านความรู้ ความคิด เจตคติของผู้เรียนต่อการศึกษาและทักษะกระบวนการในการศึกษา

2.3 แบบสอบถาม เป็นการวัดผลที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสอบถามซึ่งทำให้ประหยัดเวลาในการซักถาม โดยคำตอบที่ได้รับควรอยู่ในขอบเขตของเรื่องที่ผู้เรียนศึกษา เช่น การให้ผู้เรียนลงไปศึกษาระบบนิเวศในโรงเรียน

2.4 บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และการแสดงออกของพฤติกรรมลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการเรียนรู้ และแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น ให้นักเรียนลงไปศึกษาวัฒนธรรมไทยในชุมชนแล้วให้นักเรียนหรือครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ว่าใช้กระบวนการในการศึกษาได้ถูกต้องหรือไม่

2.5 แบบทดสอบวัดความสามารถที่เป็นจริง (Authentic test) เป็นวิธีการสร้างข้อสอบโดยใช้คำถามที่เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือการสร้างความรู้ใหม่จากความเข้าใจ

และประสบการณ์เดิม หรือจากสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้นให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง หรือเลียนแบบสภาพจริง เป็นต้น เช่น สร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยกำหนดสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนได้คิดและตอบเพื่อวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ นั้น ตัวอย่างเครื่องมือแบบสอบถาม

2.6 การรายงานตนเอง เป็นวิธีการประเมินด้วยการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก หรือพูดแสดงความคิดเห็นออกมาโดยตรง เพื่อประเมินความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนมากยิ่งขึ้น และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ รวมทั้งเจตคติต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น เช่น ให้นักเรียนบรรยายความรู้สึกของตนเองที่ได้ลงไปใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างชาติในสถานการณ์จริง ว่ามีความรู้สึกต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และรู้สึกอย่างไรต่อบุคคลเหล่านั้น

2.7 การสร้างจินตภาพ เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือปฏิกิริยาออกมา เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าขณะนั้นผู้เรียนมีความรู้สึกนึกคิดกับเรื่องที่เรียนเป็นอย่างไร ซึ่งอาจตั้งคำถามให้นักเรียนสร้างจินตนาการโดยการต่อข้อความในประโยคต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

2.7.1 ถ้าผมเป็นนักวิทยาศาสตร์ ผมจะ.....

2.7.2 ถ้าฉันเป็นนักศิลปะชั้นนำของโลก ฉันจะ.....

2.8 การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียน เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จ รวมทั้งความถนัด ความสนใจ ความพยายาม แรงจูงใจ และความก้าวหน้าทางการเรียนที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือ (Reliability) มากยิ่งขึ้น เช่น ให้นักเรียนศึกษาประวัติบุคคลสำคัญในชุมชน แล้วให้นักเรียนทำเป็นแฟ้มสะสมผลงานประวัติของบุคคลเหล่านั้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553)

ในงานวิจัยฉบับนี้ได้มีการประเมินโดยการวัดทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศชั้น 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกก่อนเข้าร่วมโครงการ และครั้งที่ 2 กระทำหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ 1 สัปดาห์ โดยให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ ผู้วิจัยจะถ่ายวีดิทัศน์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและประเมินทักษะต่อไป เหตุที่ทำการประเมินหลังการอบรม ใน 1 สัปดาห์ เพราะจากการสรุป จากงานวิจัยของ กุลธิดา พานิชกุล และอติพร สำราญบัว (2556) ได้สรุปโมเดลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ไว้ว่า บุคคลไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้จากการคิดเพียงครั้งเดียว แต่จะค่อย ๆ พัฒนาความคิด ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปที่ละขั้น เรียกว่า ขั้นความพร้อมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นก่อนคิด 2) ขั้นเริ่มคิดพิจารณา 3) ขั้นเตรียมหรือเริ่มปฏิบัติ 4) ขั้นปฏิบัติ 5) ขั้นปฏิบัติสม่ำเสมอ โดยขั้นที่ 1-3 คือ ขั้นก่อนปฏิบัติพฤติกรรมเป้าหมาย ส่วนขั้น 4 และ 5 เป็นขั้นกำลังปฏิบัติพฤติกรรมเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลงขั้นความพร้อมไปในทิศทางลดลงหรือเพิ่มขึ้นตลอดเวลา แต่จะเกิดขึ้นหลังจากการรับรู้ไปแล้ว 1 สัปดาห์ โดยจะเลื่อนขั้นมาอยู่ในขั้นเริ่มปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงเลือกการประเมินทักษะในงานวิจัยครั้งนี้ 1 สัปดาห์

3. การแสดงบทบาทสมมติ

ในการวิจัยครั้งนี้ ในการประเมินทักษะการเผชิญสถานการณ์ จะเป็นการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่ง เอกรินทร์ สิมหาศาล และคณะ (2552) สรุปไว้ว่าการแสดงบทบาทสมมติเป็นการแสดงออกด้วยท่าทางโดยไม่มีบทพูดผู้แสดงจะต้องมีความเชื่อมั่นต่อบทบาทที่แสดง คือ เชื่อว่าบทบาทที่ตนเองแสดงเป็นเรื่องจริง ผู้แสดงจะต้องมีความพร้อมที่จะใช้ร่างกาย อารมณ์ ความคิดและจิตใจ หรือมีความพร้อมที่จะนำประสาทสัมผัสทั้ง 5 มาใช้ในการแสดงให้

ประเภทการแสดงบทบาทสมมติ

- 1) การแสดงบทบาทสมมติแบบเตรียมบทบาทแล้ว
- 2) การแสดงบทบาทสมมติโดยฉับพลัน
- 3) การแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น

การสมมติเป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้แสดงต้องสร้างอารมณ์ให้สะท้อนถึงความเป็นตัวละครได้อย่างสมจริง โดยผู้แสดงต้องสมมติว่า ถ้าตนเองเป็นตัวละครที่สวมบทบาทอยู่นั้นจะอย่างไรต่อสถานการณ์ที่ตนกำลังเผชิญอยู่

หลักการแสดงบทบาทสมมติ

- 1) การสมมติ คือ การที่ผู้แสดงจะต้องถ่ายทอดบุคลิกและนิสัยใจคอของตัวละครออกมาให้สมจริงมากที่สุด โดยสมมติว่าถ้าผู้แสดงเป็นตัวละครตัวนั้นแล้ว จะทำอะไรต่อสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้น
- 2) สถานการณ์จำลอง ผู้แสดงจะต้องเข้าใจสถานการณ์จำลองว่าถ้าเกิดเหตุการณ์หรือสถานการณ์อย่างนี้แล้ว ตัวละครต้องทำอะไร และมีเหตุผลอย่างไร
- 3) จินตนาการ ผู้แสดงต้องใช้จินตนาการให้ถูกต้อง โดยฝึกจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้คนที่อยู่รอบ ๆ ข้างในชีวิตประจำวัน และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว
- 4) การสร้างความเชื่อ ผู้แสดงจะต้องทำให้คนดูเชื่อว่า การแสดงที่ปรากฏอยู่ต่อหน้าสมจริง
- 5) การสื่อสารกับผู้อื่น ผู้แสดงจะต้องทำให้คนดูเข้าใจความหมายและเหตุผลของตัวละครที่สวมบทบาทอยู่นั้นและมีความรู้สึกร่วมกับการแสดง
- 6) การสร้างสมาธิ ผู้แสดงต้องไม่ประหม่าและต้องทำตัวสบาย ๆ เหมือนไม่มีใครมาสนใจ แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้แสดงไม่สนใจคนดู

สรุปได้ว่าการประเมินตามสภาพจริงนั้นมีวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอน ควรเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งอาจใช้วิธีการที่หลากหลายประกอบกันก็ได้ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถประเมินผู้เรียนได้อย่างรอบคอบ และครอบคลุมศักยภาพของของผู้เรียน

ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้จัดทำบทบาทสมมติขึ้น 2 บท ที่ให้ผู้ปกครองแสดงสำหรับวัดทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ โดยให้ผู้ปกครองอ่านทำความเข้าใจและสวมบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- 1) บทสำหรับวัดทักษะการตอบคำถามและทักษะการฟัง

- ลูกผู้หญิง “น้องบัว” เด็กผู้หญิงวัย 12 ปี วันนี้เรียนพลศึกษากลับบ้านด้วยอาการเหนื่อยล้า มาถึงบ้านเข้าห้องเพื่อจะเปลี่ยนเสื้อผ้า พบว่ามีเลือดติดอยู่ที่กางเกงชั้นใน บัวตกใจและเครียดมาก นึกว่าตัวเองต้องเป็นโรคร้ายแรง จึงเข้าไปถามแม่/พ่อ

สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน ผู้ประเมินจะต้องใช้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชิ้นงานของผู้เรียน เกณฑ์อาจอยู่ในเชิงคุณภาพหรือปริมาณ อาจจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หรือแบบตรวจสอบ (Checklist) โดยปกติจะใช้รูบรีคส์ในการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้เดี่ยว หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของงานปฏิบัติ แต่การปฏิบัติงานที่มีซับซ้อน ผู้ประเมินจะต้องประเมินจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่หลากหลายและประเมินหลาย ๆ ส่วนของการปฏิบัติ นั่นคือ ผู้ประเมินจะต้องมีเกณฑ์ การให้คะแนนที่มากมายเพื่อให้เหมาะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันหรือเหมาะกับแต่ละส่วน ของการปฏิบัติงาน การให้คะแนนจะอยู่ในรูปของตัวเลขโดยปกติจะเป็น 0-3 หรือ 1-4 ในแต่ละระดับ ของคะแนนจะขึ้นอยู่กับระดับของคุณภาพของงาน ดังนั้น ตัวเลข 4 อาจหมายถึง ระดับคุณภาพ สูงสุด เลข 3 เป็นระดับคุณภาพรองลงมา คุณภาพของงานในแต่ละระดับจะต้องใช้การอธิบาย ดังนั้น ในแต่ละระดับคะแนนจะต้องอธิบายเป็นภาษาที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการปฏิบัติงานในระดับนั้น (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2544)

ความสำคัญของเกณฑ์การให้คะแนน

การประเมินศักยภาพของผู้เรียนโดยให้ลงมือปฏิบัติ นั้นไม่มีคำเฉลยหรือคำตอบถูกที่แน่ชัด ลงไปเหมือนแบบทดสอบเลือกตอบ การประเมินผลงานแต่ละชิ้นของผู้เรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติจึงมี ความจำเป็นที่จะต้องประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นปรนัยซึ่งมันเป็นการยากที่จะทำได้ และได้ ค้นพบการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนหรือรูบรีคส์ขึ้นมาเพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินอย่างยุติธรรม และปราศจากความลำเอียง รูบรีคส์จะต้องมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนนอย่างพอเพียงถึงขนาดที่ ผู้ประเมิน 2 คนสามารถใช้รูบรีคส์เดียวกันประเมินชิ้นงานของผู้เรียนชิ้นเดียวกันแล้วให้คะแนนได้ ตรงกัน ระดับของความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ประเมิน 2 คนที่ประเมินอย่างเป็นอิสระจากกัน จะเรียกว่า ความเชื่อมั่นของการประเมิน

องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนมีหลายองค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบก็มีประโยชน์มีความสำคัญ องค์ประกอบมีดังนี้

- 1) จะมีอย่างน้อย 1 คุณลักษณะ หรือ 1 มิติที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินผู้เรียน
- 2) การนิยามและการยกตัวอย่างจะต้องมีความชัดเจนในแต่ละคุณลักษณะหรือมิติ
- 3) มาตรการให้คะแนนจะต้องเป็นอัตราส่วนกันในแต่ละคุณลักษณะหรือมิติ
- 4) จะต้องมีการมาตรฐานที่เด่นชัดในแต่ละระดับของการให้คะแนนในแต่ละระดับการให้คะแนน

จะต้องมีความชัดเจนในการนิยามและความกว้างของระดับคะแนนไม่ควรเกิน 6 ถึง 7 ระดับถ้ามีระดับของ การให้คะแนนกว้างมากเกินไปจะมีความลำบากในการตัดสินความแตกต่างในแต่ละระดับ เช่น ความกว้าง คะแนนเป็น 100 ทำให้ยากที่จะอธิบายว่าคะแนน 81 มีคุณภาพแตกต่างจาก 80 หรือ 82 อย่างไร และจะทำให้ความสอดคล้องของการประเมินด้วยผู้ประเมินหลายคนลดลงไปการจะกำหนดความกว้าง ของการให้คะแนนเป็นเท่าไรนั้นจะต้องมีความเหมาะสมและมีความชัดเจนในการนิยามที่ครอบคลุม ตั้งแต่แย่มากที่สุด (Poor) จนถึงดีเลิศที่สุด (Excellent)

ชนิดของเกณฑ์การให้คะแนน มีอยู่ 3 ชนิดคือ

1) Holistic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนนคือจะประเมินในภาพรวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น

2) Analytic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะของผลงานหรือกระบวนการแล้วนำแต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

3) Annotated Holistic Rubrics ผู้ประเมินจะประเมินแบบ holistic rubrics ก่อนแล้วจึงประเมินแยกส่วนอีกบางคุณลักษณะที่เด่น ๆ เพื่อใช้เป็นผลสะท้อนในบางคุณลักษณะของผู้เรียน

การให้คะแนนแบบ Holistic rubrics ใช้ได้ง่ายและใช้เพียงไม่กี่ครั้งต่อผู้เรียน 1 คน จะเป็นการประเมินในภาพรวมของทุกคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่วนการให้คะแนนแบบ Analytic rubrics จะใช้บ่อยครั้ง โดยจะประเมินแยกในแต่ละคุณลักษณะของงาน ซึ่งการประเมินแบบนี้จะมีประโยชน์เมื่อสนใจจะวินิจฉัยหรือช่วยเหลือผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจในแต่ละส่วนหรือแต่ละคุณลักษณะของการปฏิบัติงานนั้น ๆ หรือไม่ ซึ่งจะมีส่วนให้ครูได้ช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละคุณลักษณะของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนแบบ Annotated rubrics จะรวมข้อจำกัดของ Holistic และ analytic ไว้ด้วยกัน เริ่มด้วยการประเมินในภาพรวมของการปฏิบัติงานด้วย holistic แล้วผู้ประเมินเลือกประเมินอีกเพียงบางคุณลักษณะของงานแบบ Analytic ซึ่งจะไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงคะแนนที่ประเมินแบบ Holistic ประโยชน์ก็คือจะมีความรวดเร็วในการประเมินและเป็นการให้ผู้ประเมินได้เลือกประเมินเฉพาะบางคุณลักษณะที่โดดเด่นเพียงไม่กี่องค์ประกอบ เพื่อเป็นผลสะท้อนให้แก่ผู้เรียนแต่ไม่มีประโยชน์ในการวินิจฉัยผู้เรียนว่าบกพร่องในคุณลักษณะใด เพราะหลาย ๆ คุณลักษณะไม่ได้ถูกประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะวัดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครอง ใน 4 ทักษะ ได้แก่

1) ทักษะการตอบคำถาม 2) ทักษะการสื่อสารเชิงบวก 3) ทักษะการฟัง และ 4) ทักษะการเผชิญสถานการณ์ โดยจะมีการประเมินทักษะจากบทบาทสมมติ มีวิธีการให้คะแนนด้วยรูบรีคส์แบบแยกองค์ประกอบที่มีการระบุเกณฑ์การให้คะแนน

องค์การแพธ

จากคู่มือฝึกอบรมผู้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาแบบรอบด้านขององค์การแพธ (2553) สรุปได้ว่า องค์การแพธเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนสาธารณประโยชน์ระหว่างประเทศด้านการสาธารณสุข เพื่อสร้างเสริมสุขภาพที่ดีของผู้ด้อยโอกาสในสังคม ทำงานร่วมกับภาครัฐ เอกชนและองค์กรชุมชน ในการพัฒนาและผลักดันนวัตกรรม องค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีโดยเน้นยุทธศาสตร์การทำงานที่สอดคล้องกับปัญหา วัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิตชุมชน อันนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสุขภาพที่ดีของมนุษยชาติ

ปัจจุบันมีสำนักงานย่อยทั้งสิ้น 29 แห่ง ใน 19 ประเทศทั่วโลก สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองซีแอตเทิล มลรัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มดำเนินงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 โดยร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดจนภาคธุรกิจเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน

สาธารณสุขประโยชน์ ในการพัฒนาความรู้เสริมสร้างศักยภาพและความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีและ
วิชาการสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสุขภาพของผู้ด้อยโอกาสในสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก

การดำเนินงานขององค์การแพช ประเทศไทยในปัจจุบัน

1) ออกแบบหลักสูตร กิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ และสื่อเรื่องเพศศึกษาสำหรับเยาวชนที่
สอดคล้องกับวิถีชีวิตและพัฒนาการตามช่วงวัย

2) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพสถานศึกษา ครู บุคลากรทางสาธารณสุขในการดำเนินงาน
เรื่องเพศศึกษาและบริการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศสำหรับเยาวชน

3) ส่งเสริมสุขภาพทางเพศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และเทคโนโลยีการสื่อสาร
ร่วมสมัยอื่น ๆ

4) ส่งเสริมสุขภาพทางเพศของกลุ่มรักเพศเดียวกัน

5) ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะเรื่องสุขภาพทางเพศเอ็ดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

6) ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพและการยอมรับจากสังคมในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วย
เอ็ดส์ และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดในครอบครัวผู้ติดเชื้อ

7) ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชากรข้ามชาติและครอบครัว ในด้านเอ็ดส์ สุขภาพ
ทางเพศ อนามัยแม่และเด็ก โภชนาการ และการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในเด็ก รวมถึงการป้องกันและ
ควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ และการผลักดันเชิงนโยบายที่เอื้อต่อการมีสุขภาพะที่ดีของแรงงานข้ามชาติ

8) ส่งเสริมระบบสาธารณสุขมูลฐานและสุขภาพิบาลสิ่งแวดล้อม เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ
การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพสำหรับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและผู้ลี้ภัย
ในค่ายอพยพผลักดัน ระบบสุขภาพที่เป็นมิตรในกลุ่มที่ยากต่อการเข้าถึงบริการสุขภาพ อาทิเช่น เด็ก
เยาวชน คนรักเพศเดียวกัน ประชากรข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและผู้ลี้ภัยในค่ายอพยพ

9) สนับสนุนด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์ความต้องการและนำข้อมูลมาพัฒนาระบบ กลยุทธ์
กิจกรรม การสื่อสาร สื่อสุขภาพ รวมทั้งจัดการอบรม ประเมินผลกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ให้แก่
หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

10) วิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ด้านสุขภาพร่วมกับองค์การแพช สำนักงานใหญ่และ
ภาคีระดับนานาชาติ

11) แนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการสาธารณสุขให้แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อ
การแก้ปัญหาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คู่มือการและมีการจัดกิจกรรมขององค์การแพชที่ได้มี
การพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครองกับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาพะทางเพศ
ในเยาวชนที่แพชได้พัฒนาขึ้น เพื่อประกอบการจัดอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้
ให้แก่บิดามารดา และ/หรือผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบดูแลบุตรหลานที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น ภายใต้โครงการก้าวอย่าง
อย่างเข้าใจ ที่มีกรมมุ่งเน้นการพัฒนาที่มิวิทยากรให้กับเครือข่ายคนทำงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่อง
การจัดการศึกษา จัดกระบวนการอบรม การทำงานกับชุมชนด้านสาธารณสุข และการพัฒนาเยาวชน
เพื่อให้เกิดการทำหน้าที่ต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยได้ทำการประเมินทักษะการสื่อสารที่เกิดขึ้นจากการร่วม
กิจกรรมตามคู่มือ โปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศตามหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง

กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ โดยจัดทำเป็นหลักสูตรการอบรม 2 วัน ดังนี้

- วันที่ 1 กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ
 กิจกรรมที่ 2 สสำรวจชุมชน
 กิจกรรมที่ 3 เส้นชีวิต
 กิจกรรมที่ 4 เลือกร้าง
 กิจกรรมที่ 5 ย้อนรอยวัยรุ่น
- วันที่ 2 ทบทวนการเรียนรู้ของวันแรก
 กิจกรรมที่ 6 เรื่องเพศของวัยรุ่น
 6.1 เรื่องของแอน
 6.2 คำถามเรื่องเพศ
 กิจกรรมที่ 7 เราทำแบบนี้กับบุตรบ่อยไหม
 กิจกรรมที่ 8 ฝึกฟังอย่างตั้งใจ
 กิจกรรมที่ 9 เจอแบบนี้.....ทำอย่างไรดี
 กิจกรรมที่ 10 สรุปการเรียนรู้ และประเมินผล

จากกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรม สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้ 4 ด้าน และความเกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นในการสื่อสารเรื่องเพศ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ของกิจกรรมในโปรแกรมกับกิจกรรมรายด้านและทักษะการสื่อสารที่ได้จากการจัดกิจกรรม

โปรแกรม	กิจกรรม	ทักษะการสื่อสาร			
		การตอบ คำถาม	การสื่อสาร เชิงบวก	การฟัง	การเผชิญ สถานการณ์
1. แนะนำตัว ผ่านภาพ	ด้านที่ 1 การสร้างความ ตระหนักต่อปัญหา				✓
2. สสำรวจชุมชน	เยาวชนในชุมชน				
3. เส้นชีวิต	ด้านที่ 2 การสร้างทัศนคติ ที่ถูกต้องเรื่องเพศ		✓		
4. เลือกว่า					
5. ย้อนรอยวัยรุ่น					
6. เรื่องเพศของ วัยรุ่น	ด้านที่ 3 วิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างวัย	✓			
7. เราทำอย่างนี้ กับลูกบ่อยไหม			✓		
8. ฟังอย่าง ตั้งใจ	ด้านที่ 4 การสื่อสารเรื่องเพศ			✓	
9. เจอแบบนี้ ทำอย่างไรดี					✓
10.สรุปการเรียนรู้					

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ได้ทบทวนวรรณกรรมข้างต้นแล้ว การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวยังขึ้นกับปัจจัยอื่น ดังการศึกษาต่อไปนี้

1. งานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในเยาวชนต้องเริ่มต้นจากผู้ใกล้ชิดที่สุดในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนให้ผ่านพ้นปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรที่จะไม่ให้เกิดขึ้นมีดังนี้

การดี บุญเพิ่ม (2544) ได้เสนอผลการวิจัยว่า ครอบครัวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นระดับปานกลาง แต่การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นยังพบปัญหาและอุปสรรคในทุกๆ ด้าน ทั้งความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการปฏิบัติ ดังนั้นจึงควรมีการช่วยเหลือและส่งเสริมครอบครัวให้สามารถปฏิบัติพัฒนากิจในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากเรื่องทัศนคติของครอบครัวแล้ว ความสามารถของบิดามารดาในการเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่ง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornruedee Nitirat (2008) ได้มีการให้ผู้ปกครองที่ร่วมให้ข้อมูล ประเมินความสามารถของตนเองในการเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศกับบุตรมีบิดามารดาจำนวนหนึ่ง ที่บอกว่าตนเองสามารถพูดเรื่องเพศกับบุตรได้อย่างสบายใจและมีความรู้เพียงพอที่จะสอนให้บุตรได้ ทั้งนี้บิดามารดาจะสบายใจมากกว่าถ้าได้พูดกับบุตรเพศเดียวกับตนเอง แต่ส่วนใหญ่ยอมรับตรงกันว่า ตนเองรู้สึกลำบากในที่จะต้องพูดเรื่องเพศกับบุตรบิดามารดา ส่วนมากรู้สึกอายและไม่รู้ว่าจะเริ่มต้น อย่างไร นอกจากนี้บิดามารดาหลายคนยังรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ไม่เพียงพอเรื่องเพศศึกษาสิ่งเหล่านี้ ทำให้การแสดงบทบาทผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นลดลง และความสามารถของบิดามารดา ยังอาจมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาอาชีพและอายุอีกด้วย มีงานวิจัยของ มรรดา เจริญทวีทรัพย์ (2545) ได้แสดงให้เห็นว่า แนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น คือ การสอนโดยบิดามารดาหรือ สอนโดยญาติคนใกล้ชิด หรือครูอาจารย์ แพทย์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื้อหาสาระที่ควรจะสอน คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไปที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมตั้งแต่เล็กจนโต นอกจากนี้ ยังควรเน้นเรื่องความปลอดภัยและการวางตัวของวัยรุ่นเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เน้นเรื่องธรรมชาติชายหญิง และที่สำคัญควรจะสอนหลักศีลธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และคณะ (2557) ได้พบว่า วัยรุ่นแสดงความต้องการ ให้บิดามารดา ผู้ปกครองเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษา เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับบุตรและ ต้องสอนอย่างมีเหตุผลเข้าใจบุตร ใจเย็นและไม่ใช้อารมณ์ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง พลไชย (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียน มัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างอยู่ใน ระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับความรักความอบอุ่น จากบิดามารดาเมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศบิดามารดาก็ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้รับคำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีและถูกต้องจากผู้ประเมิน ประจำชั้น ผู้ประเมินแนะแนว และผู้ประเมินอนามัยโรงเรียน

ในการนี้ พบว่าภาครัฐที่มีการสนับสนุนว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการ ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ทำการศึกษา บทบาทของครอบครัวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นไทย ซึ่งผลการศึกษาได้ ข้อเสนอแนะว่า 1) ควรสร้างความตระหนักให้แก่ครอบครัวถึงความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาแก่ บุตรหลาน ไม่ควรโยนภาระหน้าที่ให้แก่โรงเรียนแต่เพียงลำพัง 2) ควรให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา แก่ครอบครัว และ 3) ควรสอดแทรกกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น แก่วัยรุ่น สำหรับเนื้อหาที่จะใช้สอนผู้ปกครองได้นั้นมีการศึกษาของ เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย และคณะ (2552) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองต่อการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น โดยใช้ชุดโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ประกอบด้วย 1.1) สถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่นไทย 1.2) พัฒนาการด้านร่างกายของวัยรุ่น 1.3) จิตวิทยาวัยรุ่น 1.4) การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น 1.5) การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี หรือเอดส์ 1.6) การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ 1.7) การใช้ยาสำหรับวัยรุ่น 1.8) ความเข้าใจบทบาททางเพศ หญิงและชาย และ 2) ทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น ประกอบด้วย 2.1) ทักษะการฟัง 2.2) การตั้งคำถามเรื่องเพศ 2.3) การใช้ความเจ็บใจ 2.4) การสะท้อนคิด โดยพัฒนาโปรแกรมจาก

หลักสูตรเพศศึกษาขององค์กรแพธ พบว่า การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นในครอบครัวก่อนและหลังการใช้โปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน โดยคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นหลังใช้โปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนใช้โปรแกรม และพบว่าผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นมีความพึงพอใจโปรแกรมเพศศึกษาในระดับมาก

2. งานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น มีดังนี้

การศึกษาของ กิตติยา สังคม (2541) ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ลำปางต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศทั้งสถานการณ์บวกและสถานการณ์ลบอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้และทัศนคติแตกต่างกัน โดยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกัน และงานวิจัยของ ระวีวรรณ ดนัยดุซฎีกุล (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีจำนวนเพื่อนสนิทที่มีเพศสัมพันธ์น้อย การมีเจตคติที่ไม่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีความรู้เรื่องเพศดีและการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในครอบครัว และมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางเพศของ อรุณี ชุณหบดี และลำเจียก กัธร (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดตรัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมทางเพศด้านการตีมีเครื่องตีที่มีแอลกอฮอล์และด้านการใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา จึงน่าจะได้รับการดูแลกว่ากล่าวตักเตือน หรือให้การดูแลในการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม ครอบครัวน่าจะ มีโอกาสที่จะพูดคุย แนะนำ ปรึกษาปัญหาเรื่องการเรียน การดำเนินชีวิต คอยดูแลควบคุมเรื่องของการใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ นอกจากนี้ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้รับรู้เรื่องเพศโดยการชี้แนะ ที่ถูกต้องและได้มีงานวิจัยของ กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ และคณะ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาระหว่างบิดามารดาและบุตรวัยรุ่น โดยการพัฒนาโปรแกรม นำโปรแกรมไปทดลองใช้และประเมินผลโปรแกรมการให้ความรู้แก่บิดามารดาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรวัยรุ่น โปรแกรมเป็นการให้ความรู้ใน 3 เรื่องหลัก คือ การสื่อสารทั่วไปเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น และการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษาจากกลุ่มบิดามารดา พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมบิดามารดากลุ่มทดลองมีระดับความถี่เฉลี่ยในการสื่อสารทั่วไปมีระดับคะแนนเฉลี่ยของความรู้และความถี่เฉลี่ยในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบิดามารดากลุ่มทดลองมีระดับคะแนนเฉลี่ยของความรู้ในการสื่อสารทั่วไป ความรู้และความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ผลการศึกษาจากกลุ่มบุตรวัยรุ่น พบว่า หลังบิดามารดาเข้าร่วมโปรแกรมบุตรวัยรุ่นของบิดามารดากลุ่มทดลองประเมินระดับความถี่เฉลี่ยในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของบิดามารดาสูงกว่าบุตรวัยรุ่นของบิดามารดากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อภาพร เผ่าวัฒนา (2551) ในเรื่องการใช้โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยรุ่นที่อาศัยในชุมชน แออดเขตกรุงเทพมหานคร โดยทดลองใช้โปรแกรมการสอนบุตรแบบเชิงบวก

พบว่า ได้รับการยอมรับจากแม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี สังเกตได้จากยอมสละเวลาที่จะทำกิจกรรมกับโครงการมากขึ้น หลังจากทดลองใช้ระยะหนึ่งแม่และบุตรที่เข้าร่วมโครงการมีความสัมพันธ์กันดีขึ้นถึงระดับ 9 ใน 10 นอกจากนี้ยังพบว่า แม่เป็นสื่อบุคคลที่ดีที่สุดในการพัฒนาการสื่อสารเพื่อที่จะเป็นเกราะกำบังให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกันตนเอง เมื่ออยู่ในสังคมที่มีโอกาสเสี่ยงบุตรจะเลือกกำหนดพฤติกรรมตัวเองได้

จะเห็นได้ว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญมากในการป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ด้งานวิจัยของ สุพัตรา อักษรรัตน์ และคณะ (2552) ได้ศึกษาโครงสร้าง หน้าทีครอบครัวและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมทางเพศในระดับน้อย เป็นเพราะว่าลักษณะพื้นฐานของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนมากบิดามารดาอยู่ด้วยกัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และปัญหาเกี่ยวเรื่องเพศกลุ่มตัวอย่างมักจะพูดคุยปรึกษากับบิดามารดา ก่อนเป็นอันดับแรก ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว การสื่อสารที่ดีระหว่างบุตรวัยรุ่นกับบิดามารดา การได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา ทำให้รู้สึกมั่นคง มีคุณค่าในตัวเอง ไม่ต้องแสวงหาความรักความอบอุ่นหรือพึ่งพิงบุคคลจากภายนอกครอบครัว จึงมีโอกาสถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมทางเพศได้น้อย และได้มีการทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพบิดามารดาและวัยรุ่นในการป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ของ ผาสุก แก้วเจริญตา และคณะ (2554) ได้ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพกฏบัตรรอดตาวาซาร์เตอร์ (1986) ประกอบด้วย 1) สร้างการรับรู้สภาพปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นให้กับภาคีเครือข่ายและชุมชน 2) การพัฒนาคู่มือและชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) พัฒนาระบบบริการเชิงรุกในการพัฒนาศักยภาพทีมงานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่น 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่น 5) การพัฒนาแกนนำนักเรียนในการสร้างเครือข่ายป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ และเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย 6) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น 7) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการซึ่งประกอบด้วย 1) พัฒนาระบบการป้องกัน ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรสอนเพศศึกษารอบด้านและทักษะการสอนเพศศึกษาให้กับครูผู้สอนพัฒนาทักษะชีวิตวัยรุ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ลดพื้นที่เสี่ยงขยายพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กพัฒนาบทบาทครอบครัวในการสื่อสารเรื่องเพศ และ 2) พัฒนาระบบบริการและการดูแลต่อเนื่อง ได้แก่ พัฒนาระบบบริการศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและพัฒนาระบบการติดตามและให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับจังหวัด กำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันเป็นนโยบาย มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน และสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมเชิงรุกให้มากขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ และศึกษาการนำโปรแกรมจากหลักสูตรเพศศึกษาขององค์กรแพสไปใช้ พบว่า การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นในครอบครัว การดำเนินการในสถานศึกษา แต่ยังไม่เคยมีการวิจัยว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรม การสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชน แล้วผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกับเยาวชนจริงหรือไม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของ

โปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ทัศนศึกษา:
ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับผู้ปกครองนักเรียน
และให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
ได้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยมีรูปแบบการวิจัยชนิด One Group Pretest-Posttest Design การทดลองกลุ่มเดียวโดยวัดผลก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ ซึ่งเป็นการศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับผู้ปกครองนักเรียนและให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรโดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 32 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงจากคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดังนี้
 - 2.1 อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 2.2 สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมและพร้อมให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโปรแกรม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองมีรูปแบบการวิจัยชนิด One Group Pretest-Posttest Design การทดลอง 1 กลุ่มโดยวัดผลก่อนและหลังโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ระยะเตรียมการ

- ขั้นที่ 1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง
- ขั้นที่ 2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ตามรายละเอียดการจัดกิจกรรม
- ขั้นที่ 3 จัดทำบทละครให้กลุ่มเป้าหมายแสดงบทบาทสมมติเพื่อวัตถุประสงค์การสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครอง
- ขั้นที่ 4 จัดทำเกณฑ์ประเมินทักษะซึ่งทำการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 2 ท่าน และ จากสำนักงานควบคุมโรคเขต 11 นครศรีธรรมราช จำนวน 1 ท่าน
- ขั้นที่ 5 การตรวจคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2 ท่านและ จากสำนักงานควบคุมโรคเขต 11 นครศรีธรรมราช จำนวน 1 ท่าน

ค่า IOC ที่คำนวณได้ จากข้อคำถามในแบบประเมินทั้ง 4 ทักษะ รวมทั้งหมด 17 ข้อ ได้ค่าความตรง ด้านเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1 จำนวน 17 ข้อแต่มีข้อเสนอแนะการใช้ภาษาอยู่บ้างข้อ จึงนำมาใช้ได้ทุกข้อ

ขั้นที่ 6 การประเมินความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สถิติแคปปา (ประสพชัย พสุนนท์, 2558) ในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ประเมินทักษะ 3 ท่าน จึงใช้ สถิติฟิลิสแคปปา ในการคำนวณ โดยโปรแกรม Excel โดยผู้ประเมินจากงานวิจัยครั้งนี้มีระดับความสอดคล้อง 1.00 ซึ่งแปลผลได้ว่ามีความสอดคล้องดีมาก

2. ระเบียบจัดกิจกรรม

ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยทีมวิทยากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 ท่าน โดยจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศตามหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ มีระยะเวลาตามหลักสูตรการอบรม 2 วัน ดังนี้

วันที่ 1 ดำเนินการทำกิจกรรมที่ 1 - 5 มีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ ใช้เวลา 30 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้จักกันมากขึ้นและคุ้นเคยกับการแสดงความคิดเห็น และสำรวจความรู้สึกของตนเองต่อการเป็นพ่อเป็นแม่

กิจกรรมที่ 2 สำรวจชุมชน ใช้เวลา 45 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทบทวนสถานการณ์เยาวชนในชุมชนของตน และตระหนักถึงปัญหาที่แวดล้อมเยาวชน ซึ่งพ่อแม่อาจไม่เท่าทัน โดยเฉพาะสถานการณ์เรื่องเพศ

กิจกรรมที่ 3 เส้นชีวิต ใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจว่า “เรื่องเพศ” คือ วิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายและมีพัฒนาการตามธรรมชาติของแต่ละช่วงวัย และมีความหมายมากกว่า “การร่วมเพศ” ตระหนักว่า สังคม วัฒนธรรม มีส่วนในการกำหนดบทบาทความคาดหวังในเรื่องเพศของคนในแต่ละช่วงวัยและแต่ละเพศ เห็นความสำคัญของการเป็นพ่อแม่ต้องสื่อสารเรื่องเพศกับลูกมากขึ้น และตระหนักว่ายิ่งพูดเร็ว ยิ่งส่งผลดีต่อชีวิต

กิจกรรมที่ 4 เลือกข้าง ใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม สำรวจการให้คุณค่า ทศนะ และความเชื่อของตนเองในเรื่องเพศ เปิดใจรับฟังและตระหนักว่าแต่ละคนอาจมีความเชื่อและให้คุณค่าในเรื่องเพศแตกต่างกัน วิเคราะห์ผลของความคิด ความเชื่อเรื่องเพศที่มีต่อการสื่อสารและเลี้ยงลูก

กิจกรรมที่ 5 ย้อนรอยวัยรุ่น ใช้เวลา 45 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทบทวนความรู้สึกของตนเองในวัยรุ่น และวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความเป็นวัยรุ่นในแต่ละยุคสมัยวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่น และระบุวิธีการลดช่องว่างในการสื่อสารกับวัยรุ่น

วันที่ 2 ทบทวนการเรียนรู้ของวันแรก และดำเนินการทำกิจกรรมที่ 6-10 มีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 6 เรื่องเพศของวัยรุ่น

6.1 เรื่องของแอน (กรณีศึกษา) ใช้เวลา 20 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้สึกถึงความซับซ้อนของสถานการณ์และปัญหาทางเพศของวัยรุ่น

6.2 คำถามเรื่องเพศใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสำรวจความรู้สึกของตนเองเมื่อเห็นคำถามเรื่องเพศของลูกวัยรุ่น สามารถเผชิญคำถามเรื่องเพศด้วยท่าทีที่เป็นมิตร

กิจกรรมที่ 7 เราทำแบบนี้กับบุตรบ่อยไหม ใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสำรวจวิธีการสื่อสารของตนเองกับบุตรหลานและคนในครอบครัว ตระหนักถึงผลกระทบของการสื่อสารในเชิงลบ หรือการดำเนินฝักการสื่อสารเชิงบวกที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกถึงการแสดงความห่วงใย เห็นความสำคัญของการสื่อสารแบบสองทางว่าเป็นผลดีกว่าการสื่อสารแบบทางเดียว

กิจกรรมที่ 8 ฝึกฟังอย่างตั้งใจ ใช้เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ระบุงค์ประกอบของการฟังอย่างตั้งใจ ฝึกทักษะของการฟังอย่างตั้งใจ ตระหนักว่า “ทักษะการฟัง” เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อสารสองทาง และทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่น

กิจกรรมที่ 9 เจอแบบนี้.....ทำอย่างไรดี ใช้เวลา 45 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะผ่านสถานการณ์จำลองในการสื่อสารเรื่องเพศกับลูก ฝึกการใช้คำถาม เพื่อเปิดโอกาสให้อธิบาย และฝึกทำทีในการรับฟังอย่างเป็นมิตร

กิจกรรมที่ 10 สรุปการเรียนรู้ และประเมินผล ใช้เวลา 45 นาที

วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทบทวนคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารเรื่องเพศ แลกเปลี่ยนความเห็น ความรู้สึกจากการเข้าร่วมอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศตามคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ โปรแกรมประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 อุปกรณ์สำหรับโปรแกรมตามคู่มือฯ โดยมีหลักสูตรการอบรม จำนวน 2 วัน

การดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมขององค์การแพธ ที่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครองกับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชน โดยมีทีมร่วมจัดกิจกรรมที่ผ่านการอบรมวิทยากรจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 3 ท่าน

ส่วนที่ 2 เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล

แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ การศึกษา และความสัมพันธ์กับกับนักเรียน

ส่วนที่ 3 เครื่องมือสำหรับการประเมินผลประกอบด้วย

3.1 เครื่องมือสำหรับผู้ปกครอง

3.1.1 บทละครสำหรับผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติ สำหรับวัดทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ให้ผู้ปกครองอ่านและทำความเข้าใจและสวมบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ โดยแสดงเสมือนสถานการณ์จริงกับบุตรหลานของตนเอง

3.1.2 จะทำการวัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมโปรแกรม โดยเชิญผู้ปกครองและบุตรหลานที่จะเข้าร่วมโปรแกรมมาประชุมชี้แจงการดำเนินการวัดและประเมินทักษะการสื่อสาร แล้วแจกคู่มือการแสดงบทบาทสมมติทักษะการสื่อสาร และให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติตามบททั้งก่อนและหลังร่วมกิจกรรมไปแล้ว 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยถ่ายวีดิทัศน์เพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

3.2 เครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผล

แบบวัดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครอง เป็นการวัดทักษะ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟังและทักษะการเผชิญสถานการณ์ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริงด้วยบทบาทสมมติ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบตามแบบประเมินทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและประเมินจากวีดิทัศน์โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งทำการวัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรม 1 สัปดาห์โดยมีขั้นตอนเหมือนการวัดและประเมินทักษะก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือส่วนแบบวัดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองใน 2 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ด้วยค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Consistency = IOC) ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 นำแบบวัดทักษะซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำกลับมาแก้ไข

1.2 นำบทละคร และเกณฑ์การประเมินที่แก้ไขเสร็จแล้ว เค้าโครงการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ประเมินความตรงด้านเนื้อหา

1.3 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มาคำนวณหาค่า IOC เป็นรายทักษะ (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2545)

$$\text{โดยใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง	ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่ม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด	
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	

เกณฑ์กำหนดความเห็น ดังนี้

+ 1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบวัดทักษะและเกณฑ์การประเมินนั้นตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
0	เมื่อ	ไม่แน่ใจแบบวัดทักษะและเกณฑ์การประเมินนั้นตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
- 1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบวัดทักษะและเกณฑ์การประเมินนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

1.4 ถ้าค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไป หรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง) จากข้อคำถามในแบบประเมินทั้ง 4 ทักษะรวมทั้งหมด 17 ข้อ ได้ค่าความตรงด้านเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1 จำนวน 17 ข้อ แต่มีข้อเสนอแนะการใช้ภาษาอยู่บ้างบางข้อ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1.4.1 นางเอียรรัตน์ มาลาयाภรณ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.2 นางสุภาวรรณ แพรกทอง ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.3 นายสุนทร ฝอยทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช และนักจัดรายการวิทยุ ในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัดสุนทรศรีเอช

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือการจัดกิจกรรมของการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพช ซึ่งได้ทำการพัฒนาต้นแบบโดยโครงการก้าวอย่างเข้าใจ มาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2543 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้ดำเนินการใน 43 จังหวัด (กองทุนโลก กระทรวงสาธารณสุข, 2555) ซึ่งผ่านผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมาหลายท่าน และหลายขั้นตอนจึงไม่ต้องหาในส่วนของความเชื่อมั่นของเครื่องมือในส่วนของกิจกรรม

2.2 แบบประเมินทักษะการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำการประเมินความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สถิติแคปปา (ประสพชัย พสุนนท์, 2558) ในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ประเมินทักษะ 3 ท่าน จึงใช้สถิติฟิลิสแคปปาในการคำนวณโดยโปรแกรม Excel โดยผู้ประเมินจากงานวิจัยครั้งนี้มีระดับความสอดคล้อง 1.00 ซึ่งแปลผลได้ว่ามีความสอดคล้องดีมาก (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ติดต่อประสานงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อจัดเตรียมกลุ่มเป้าหมายและใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศตามหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพะทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ
2. เตรียมการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงรายละเอียดในการทำวิจัยและรับสมัครผู้มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการและสนใจเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นดำเนินการ

1. นัดกลุ่มตัวอย่างทำความเข้าใจในการเข้าร่วมโปรแกรม ขออนุญาต ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ชี้แจงในเรื่องการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และวัดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ
2. ให้กลุ่มเป้าหมายแสดงบทบาทสมมติตามบทที่ได้จัดเตรียมไว้ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาระยะเวลา 2 วัน
4. หลังจากจัดกิจกรรมไปแล้ว 1 สัปดาห์ นัดกลุ่มเป้าหมายมาเพื่อแสดงบทบาทสมมติบทเดิมอีกครั้งเพื่อเป็นการประเมินหลังการอบรม
5. วัดและประเมินผลทักษะการสื่อสารเรื่องเพศจากวีดิทัศน์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยมีรูปแบบการวิจัยชนิด One Group Pretest-Posttest Design การทดลอง 1 กลุ่มโดยวัดผลก่อนและหลังการอบรมดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอในรูปการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการสื่อสารภายในกลุ่มก่อนและหลังการใช้โปรแกรม โดยใช้สถิติ paired t-test ที่ระดับนัยสำคัญของสถิติ .05
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลกับทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะแบบแยกองค์ประกอบและรายด้านโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)
4. การสนทนากลุ่มในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศ

การวิเคราะห์ผล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
2. สรุปผลเชิงพรรณนาในการสนทนากลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศ ทัศนศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีรูปแบบการวิจัยชนิดการทดลอง 1 กลุ่ม (One Group Pretest-Posttest Design) โดยวัดผลก่อน และหลังการเข้าร่วมโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพช เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนนำทักษะการสื่อสารที่ได้ จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 32 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็น 4 ตอน ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส อาชีพรายได้ การศึกษา และความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยใช้สถิติ paired t-test

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศวิเคราะห์ในแต่ละด้านและรวมโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ตอนที่ 4 ผลการสนทนากลุ่มในเรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 32)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	15.60
หญิง	27	84.40
กลุ่มอายุผู้ปกครอง		
อายุ ต่ำกว่า 30 ปี	3	9.40
อายุ 31 -40 ปี	5	15.60
อายุ 41 -50 ปี	13	40.60
อายุ 50 ปีขึ้นไป	11	34.40
สถานภาพสมรส		
โสด	3	9.40
สมรส	26	81.30
หม้าย/หย่า/ แยกกันอยู่	3	9.40
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	21	65.50
มัธยมศึกษา	7	21.90
สูงกว่าปริญญาตรี	2	6.30
ไม่เรียนหนังสือ	2	6.30
อาชีพ		
ไม่ได้ทำงาน	6	18.80
ทำนา/ทำสวน	9	28.10
ค้าขาย	5	15.60
ธุรกิจส่วนตัว	1	3.10
รับจ้างทั่วไป	11	34.40
รายได้เฉลี่ยในครอบครัว		
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	16	50.00
5,000 -7,000 บาทต่อเดือน	9	28.10
7,001 -10,000 บาทต่อเดือน	5	15.60
10,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน	2	6.30
ความสัมพันธ์กับนักเรียน		
พ่อ	2	6.20
แม่	16	50.00
ญาติ	14	43.80

ตาราง 3 (ต่อ)

	(n = 32)	
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศของนักเรียนในปกครอง		
ชาย	12	37.50
หญิง	20	62.50
นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่		
ม. 1	25	78.10
ม. 2	2	6.30
ม. 3	5	15.60
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี		
1 คน	23	77.90
2 คน	7	21.90
3 คน	2	6.30

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.40 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 15.60 ช่วงอายุ 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.40 และช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.60 ตามลำดับ มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 81.30 ส่วนสถานภาพโสด และหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.40 ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.90 ส่วนระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และ ไม่ได้เรียนหนังสือ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวน คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา ไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 18.80 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 15.50 รายได้เฉลี่ยในครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา รายได้อยู่ในช่วง 5,000-7,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ความสัมพันธ์กับนักเรียนในฐานะแม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา เป็นญาติ คิดเป็นร้อยละ 43.80 และพ่อ คิดเป็นร้อยละ 6.20 นักเรียนในปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.50 นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.10 รองลงมา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 15.60 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 รองลงมา มีจำนวนสมาชิก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 และมีจำนวนสมาชิก 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ

การวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบความแตกต่างของ ทักษะการสื่อสารก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยใช้สถิติ paired t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังตาราง 4

ตาราง 4 ทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายข้อ)

ทักษะการตอบคำถาม	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การตอบคำถาม							
1.1 ตอบคำถามในเรื่องเพศ ได้ถูกต้องชัดเจนตาม แนวทางในการตอบ คำถามตามคู่มือ การจัดกิจกรรม	1.74	2.04	ปานกลาง	สูง	0.30	-5.73	<0.01*
1.2 ตอบคำถามได้ครอบคลุม ทุกประเด็นคำถามโดยให้ เปรียบเทียบความ แตกต่างกับแนวทาง การตอบคำถามที่แจกให้	1.77	2.03	ปานกลาง	สูง	0.28	-5.30	<0.01*
2. การตั้งใจฟังคำถาม							
2.1 ฟังด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวล หรือความกลัว	1.95	2.25	ปานกลาง	สูง	0.40	-4.08	<0.01*
2.2 แสดงท่าทีที่ให้ความ สำคัญกับคำถาม หรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้	2.00	2.20	สูง	สูง	0.37	-3.05	<0.01*
3. การตอบคำถามแบบทันที							
3.1 ไม่มีการตำหนิหรือ ป้ายเป็ียง	1.96	2.33	ปานกลาง	สูง	0.46	-4.50	<0.01*
3.2 ไม่แสดงอาการตลกขบขัน	1.68	2.25	ปานกลาง	สูง	0.31	-10.28	<0.01*
3.3 ใช้น้ำเสียง ท่าทีที่รับรู้ ว่าถ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับ เรื่องเพศสามารถถาม ได้เสมอ	1.88	2.22	ปานกลาง	สูง	0.33	-5.74	0.30

ตาราง 4 (ต่อ)

ทักษะการตอบคำถาม	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
4. ถ้าตอบคำถามไม่ได้							
4.1 บอกว่าจะหาคำตอบมาให้ภายหลัง	1.29	1.41	ปานกลาง	ปานกลาง	0.32	-2.22	0.26
4.2 ช่วยกันหาคำตอบ	1.20	1.38	ปานกลาง	ปานกลาง	0.28	-3.74	0.40
5. การตอบคำถามตรงไปตรงมา							
5.1 ตอบคำถามกระชับเข้าใจง่าย	1.93	2.17	ปานกลาง	สูง	0.27	-4.98	0.36
5.2 ตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม	1.80	1.89	ปานกลาง	ปานกลาง	0.30	-1.53	0.16

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรมฯ โดยแยกรายข้อ ส่วนที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 1 การตอบคำถาม ข้อย่อยที่ 1.1 ตอบคำถามในเรื่องเพศได้ถูกต้องชัดเจนตามแนวทางในการตอบคำถามตามคู่มือการจัดกิจกรรม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.74$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.04$) และ 1.2 ตอบคำถามได้ครอบคลุมทุกประเด็นคำถาม โดยให้เปรียบเทียบความแตกต่างกับแนวทางการตอบคำถามที่แจกให้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.77$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$) ในข้อ 2 การตั้งใจฟังคำถาม ข้อย่อยที่ 2.1 ฟังด้วยท่าที่สบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวลหรือความกลัว ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.95$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.25$) และ 2.2 แสดงท่าทีที่ให้ความสำคัญกับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.00$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.20$) และในข้อ 3 การตอบคำถามแบบทันที ในข้อย่อยที่ 3.1 ไม่มีการตำหนิหรือบ่นเย็บ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.96$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.33$) และ 3.2 ไม่แสดงอาการตลกขบขัน ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.68$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.25$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบในรายข้อพบว่า ข้อที่ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 3 การตอบคำถามแบบทันที ในข้อย่อยที่ 3.3 ใช้น้ำเสียง ท่าทีที่รับรู้ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถถามได้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.88$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.22$) ในข้อ 4 ถ้าตอบคำถามไม่ได้ ในข้อย่อยที่ 4.1 บอกว่าจะหาคำตอบมาให้ภายหลัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{x} = 1.29$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.41$) ข้อ 4.2 ช่วยค้นหาคำตอบ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.20$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.38$) และในข้อ 5 การตอบคำถามตรงไปตรงมา ในข้อย่อยที่ 5.1 ตอบคำถามกระชับ เข้าใจง่าย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.93$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.17$) ข้อ 5.2 ตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.80$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.89$)

ตาราง 5 ทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายข้อ)

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การพูดคุย							
1.1 โดยไม่เริ่มต้นจากการตำหนิ	2.14	2.32	สูง	สูง	0.33	-3.19	<0.01*
1.2 ไม่มีการจับผิด	1.78	2.11	ปานกลาง	สูง	0.34	-5.54	<0.01*
1.3 ไม่ใช่คำพูดขัดขึ้นมาระหว่างที่อีกฝ่ายกำลังพูด	2.06	2.32	สูง	สูง	0.35	-4.25	<0.01*
2. การใช้คำพูด							
2.1 แสดงความรู้สึกรังเกียจและห่วงใยที่มาจากใจ เช่น ทุกครั้งที่มีการติเตียนลูก เป็นในลักษณะการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกมีการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น	2.11	2.18	สูง	สูง	0.37	-0.94	0.36
2.2 มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู	2.08	2.38	สูง	สูง	0.35	-4.61	<0.01*
2.3 แสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียงที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย	2.03	2.28	สูง	สูง	0.29	-4.79	<0.01*
3. การบอกความต้องการ							
3.1 แสดงให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่สนใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องเพศศึกษา และ เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ	1.99	1.99	ปานกลาง	ปานกลาง	0.35	0.01	1.00
3.2 สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจนว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร	1.67	2.00	ปานกลาง	สูง	0.39	-4.86	<0.01*

ตาราง 5 (ต่อ)

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
4. การใช้คำถาม							
4.1 ใช้คำถามที่สามารถบอกความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นได้	1.78	2.05	ปานกลาง	สูง	0.28	-5.34	<0.01*
4.2 ใช้คำถามที่สามารถอธิบายถึงเหตุผลในการกระทำเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น	1.58	1.65	ปานกลาง	ปานกลาง	0.32	-1.09	0.28

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยแยกย่อยข้อ ส่วนที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 1 การพูดคุยในข้อย่อยที่ 1.1 โดยไม่เริ่มต้นจากการตำหนิ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.14$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.32$) ข้อ 1.2 ไม่มีการจับผิด ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.78$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.11$) ข้อ 1.3 ไม่ใช้คำพูดขัดขื่นมาระหว่างที่อีกฝ่ายกำลังพูด ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.06$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.33$) ข้อ 2 การใช้คำพูด ในข้อย่อยที่ 2.2 มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.08$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.38$) ข้อ 2.3 แสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.28$) ข้อ 3 การบอกความต้องการ ในข้อย่อยที่ 3.2 สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจนว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.67$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.00$) และในข้อ 4 การใช้คำถามในข้อย่อยที่ 4.1 ใช้คำถามที่สามารถบอกความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นได้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.78$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.05$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบในรายข้อ พบว่า ข้อที่ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 2 การใช้คำพูด ในข้อย่อยที่ 2.1 แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใยที่มาจากใจ เช่น ทุกครั้งที่มีการติเตียนลูกเป็นในลักษณะการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกมีการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.11$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.18$) ในข้อ 3 การบอกความต้องการ ในข้อย่อยที่ 3.1 แสดงให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่สนใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติไม่ใช่เรื่องผิดปกติ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ใน

ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$) และในข้อ 4 การใช้คำถาม ในข้อย่อยที่ 4.2 ใช้คำถามที่สามารถอธิบายถึงเหตุผลในการกระทำเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.58$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.65$)

ตาราง 6 ทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าโปรแกรมฯ (แยกรายข้อ)

ทักษะการฟัง	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การรับฟัง							
1.1 มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง	1.99	2.40	ปานกลาง	สูง	0.33	-7.04	<0.01*
1.2 ฟังการสนทนาจนจบ	2.05	2.42	สูง	สูง	0.29	-7.20	<0.01*
1.3 เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่องจนเกิดความไว้วางใจ	1.90	2.21	ปานกลาง	สูง	0.22	-7.90	<0.01*
2. การแสดงท่าทางขณะฟัง							
2.1 แสดงท่าทางสนใจ ฟังทั้งสีหน้า สายตา และท่าทาง	2.01	3.35	สูง	สูง	0.31	-6.25	<0.01*
2.2 สบตาหรือพยักหน้าเป็นระยะๆ	1.98	2.25	ปานกลาง	สูง	0.39	-4.06	<0.01*
2.3 แสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่	1.93	2.11	ปานกลาง	สูง	0.33	-3.22	<0.01*
3. การตั้งใจฟัง							
3.1 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ	2.19	2.42	สูง	สูง	0.38	-3.39	<0.01*
3.2 มีการทบทวนสิ่งที่ลูกพูดมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก	1.50	1.65	ปานกลาง	ปานกลาง	0.35	-2.37	0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยแยกรายข้อส่วนที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 1 การรับฟัง ในข้อย่อยที่ 1.1 มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.40$) ข้อ 1.2 ฟังการสนทนาจนจบ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.05$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.42$) ข้อ 1.3 เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่อง จนเกิดความไว้วางใจ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.90$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.21$) ในข้อ 2 การแสดงท่าทางขณะฟัง ในข้อย่อยที่ 2.1 แสดงท่าทางสนใจฟังทั้งสีหน้า สายตา และท่าทาง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.01$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.35$) ข้อ 2.2 สบตาหรือพยักหน้าเป็นระยะ ๆ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.98$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.25$) ข้อ 2.3 แสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.93$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.11$) และในข้อ 3 การตั้งใจฟัง ในข้อย่อยที่ 3.1 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.19$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.42$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่าข้อที่ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในข้อ 3 การตั้งใจฟัง ในข้อย่อยที่ 3.2 มีการทบทวนสิ่งที่ถูกพูดมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.50$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.65$)

ตาราง 7 ทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายข้อ)

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การพร้อมรับสถานการณ์							
1.1 ไม่แสดงอาการตกใจ แต่แสดงท่าที่รับได้กับเรื่องที่เกิดขึ้น	2.05	2.45	สูง	สูง	0.29	-7.87	<0.01*
1.2 ผู้ปกครองทำให้บุตรหลานเกิดความไว้วางใจ และมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้	2.01	3.38	สูง	สูง	0.29	-7.27	<0.01*
2. การเปิดโอกาส							
2.1 มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศ	1.71	1.89	ปานกลาง	ปานกลาง	0.38	-2.63	0.01
2.2 ไม่แสดงอาการแปลกใจหรือมีความสนใจเมื่อได้ฟังเรื่องเพศ	1.84	2.25	ปานกลาง	สูง	0.40	-5.92	<0.01*
3. การอธิบาย							
3.1 อธิบายให้เห็นผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	1.68	2.41	ปานกลาง	สูง	0.47	-8.86	<0.01*
3.2 อธิบายวิธีการป้องกันตัวเองเพื่อให้ปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เรื่องการใช้ถุงยางอนามัย	1.42	1.53	ปานกลาง	ปานกลาง	0.30	-1.93	0.06*

ตาราง 7 (ต่อ)

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
4. การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ							
4.1 เมื่อถึงช่วงเวลาที่ต้องตอบมีการพูดคุยที่สั้นกระชับ	2.07	2.26	สูง	สูง	0.29	-3.80	<0.01*
4.2 ตอบคำถามตรงประเด็นไม่ใช้เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง	1.05	2.24	สูง	สูง	0.34	-4.88	<0.01*
5. หลังการสื่อสารเรื่องเพศ							
5.1 สามารถจับประเด็นใจความได้ถูกต้อง	2.17	2.08	สูง	สูง	0.30	1.56	0.13
5.2 สามารถจับประเด็นสำคัญว่าเรื่องอะไรบ้างที่ต้องหยิบยกขึ้นมาคุยกับลูกในสถานการณ์นั้น ๆ	1.58	1.56	ปานกลาง	ปานกลาง	0.28	0.45	0.66

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยแยกรายข้อ ส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในข้อ 1 การพร้อมรับสถานการณ์ ในข้อย่อยที่ 1.1 ไม่แสดงอาการตกใจ แต่แสดงท่าที่รับได้กับเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.05$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.45$) ข้อ 1.2 ผู้ปกครองทำให้บุตรหลานเกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.01$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.38$) ข้อ 2 การเปิดโอกาส ในข้อย่อยที่ 2.2 ไม่แสดงอาการแปลกใจหรือมีความสนใจเมื่อได้ฟังเรื่องเพศ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.84$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.25$) ข้อ 3 การอธิบาย ในข้อย่อยที่ 3.1 อธิบายให้เห็นผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.68$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.41$) และในข้อ 4 การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ ในข้อย่อยที่ 4.1 เมื่อถึงช่วงเวลาที่ต้องตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.07$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.26$) ข้อ 4.2 ตอบคำถามตรงประเด็น ไม่ใช้

เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.05$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.24$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า ข้อที่ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในข้อ 3 การอธิบาย ในข้อย่อยที่ 3.2 อธิบายวิธีการป้องกันตัวเอง เพื่อให้ปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เรื่องการใช้ถุงยางอนามัย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.42$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.53$) ในข้อ 5 หลังการสื่อสารเรื่องเพศ ในข้อย่อยที่ 5.1 สามารถจับประเด็นใจความได้ถูกต้อง และในข้อย่อยที่ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.17$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.08$) ข้อ 5.2 สามารถจับประเด็นสำคัญว่าเรื่องอะไรบ้างที่ต้องหยิบยกขึ้นมาคุยกับลูกในสถานการณ์นั้น ๆ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.58$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.56$)

ตาราง 8 การเปรียบเทียบทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน)

ทักษะการตอบคำถาม	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การตอบคำถาม	1.75	2.04	ปานกลาง	สูง	0.25	-6.16	<0.01*
2. การตั้งใจฟังคำถาม	1.98	2.24	ปานกลาง	สูง	0.36	-3.82	<0.01*
3. การตอบคำถามแบบทันที	1.85	2.27	ปานกลาง	สูง	0.28	-8.43	0.28
4. วิธีแก้ปัญหาเมื่อตอบคำถามไม่ได้	1.24	1.40	ปานกลาง	ปานกลาง	0.28	-3.18	0.37
5. การตอบคำถามตรงไปตรงมา	1.86	2.12	ปานกลาง	สูง	0.19	-7.67	<0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แยกรายด้าน โดยได้ศึกษาในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในด้านที่ 1 การตอบคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.75$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.04$) ด้านที่ 2 ตั้งใจฟังคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.98$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.24$) และด้านที่ 5 การตอบคำถามแบบตรงไปตรงมา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.86$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.12$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบรายละเอียดรายด้าน พบว่า ด้านที่ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในด้านที่ 3 การตอบคำถามแบบทันทีก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ

มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.85$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.27$) และด้านที่ 4 วิธีแก้ปัญหาเมื่อตอบคำถามไม่ได้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$)

ตาราง 9 การเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน)

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การพูดคุยกับลูก	1.99	2.25	ปานกลาง	สูง	0.21	-7.08	<0.01*
2. การใช้คำพูดแสดงความรู้สึกห่วงใย	2.07	2.11	สูง	สูง	0.33	-0.61	0.54
3. การบอกความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นจากพฤติกรรมของลูก	1.83	1.99	ปานกลาง	ปานกลาง	0.32	-2.87	0.01*
4. การใช้คำถามเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น	1.68	2.12	ปานกลาง	สูง	0.34	-7.35	<0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แยกรายละเอียดรายด้าน มีการศึกษาใน 4 ด้าน ส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านที่ 1 การพูดคุยกับลูก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$) และด้านที่ 4 การใช้คำถามเพื่อการพูดคุยอย่างราบรื่น ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบรายละเอียดรายด้าน พบว่า ด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้ ในด้านที่ 2 การใช้คำพูดแสดงความรู้สึกห่วงใย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.07$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.11$) และด้านที่ 3 การบอกความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นจากพฤติกรรมของลูก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.83$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$)

ตาราง 10 การเปรียบเทียบทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน)

ทักษะการฟัง	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การรับฟัง	1.97	2.34	ปานกลาง	สูง	0.26	-7.94	<0.01*
2. การแสดงท่าทางขณะฟัง	1.97	2.44	ปานกลาง	สูง	0.25	-6.04	<0.01*
3. การตั้งใจฟัง	1.84	2.03	ปานกลาง	สูง	0.30	-3.57	<0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แยกรายละเอียดรายด้าน มีการศึกษาใน 3 ด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีรายละเอียดดังนี้ ด้านที่ 1 การรับฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.97$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.34$) ด้านที่ 2 การแสดงท่าทางขณะฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.97$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.44$) และด้านที่ 3 การตั้งใจฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.84$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

ตาราง 11 การเปรียบเทียบทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (แยกรายด้าน)

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. การพร้อมรับสถานการณ์	2.42	2.03	สูง	สูง	0.28	-7.84	<0.01*
2. การเปิดโอกาส	1.78	2.02	ปานกลาง	สูง	0.29	-4.68	<0.01*
3. การอธิบายถึงผลที่ตามมา จากพฤติกรรมทางเพศที่ ไม่เหมาะสม	1.55	1.62	ปานกลาง	ปานกลาง	0.25	-1.45	0.16
4. การฟังเรื่องที่บุตรหลาน เล่าให้จบ	2.01	2.26	สูง	สูง	0.28	-4.93	<0.01*
5. หลังการสื่อสารเรื่องเพศ สามารถจับใจความสำคัญ ได้	1.81	2.03	ปานกลาง	สูง	0.16	-7.88	<0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แยกรายละเอียดรายด้าน ได้ศึกษาใน 5 ด้าน ส่วนที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในด้านที่ 1 การพร้อมรับสถานการณ์ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.42$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$) ด้านที่ 2 การเปิดโอกาสก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.78$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.02$) ด้านที่ 4 การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.01$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.26$) และด้านที่ 5 หลังการสื่อสารเรื่องเพศสามารถจับใจความสำคัญได้ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.81$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

และเมื่อมีการเปรียบเทียบรายละเอียดรายด้าน พบว่า ในด้านที่ 3 การอธิบายถึงผลที่ตามมาจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.55$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.62$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 การเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ

ทักษะการสื่อสาร	\bar{x}		ระดับทักษะ		S.D	t	p-value
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง			
1. ทักษะการตอบคำถาม	1.74	2.13	ปานกลาง	สูง	0.21	-10.40	<0.01*
2. ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	1.92	2.13	ปานกลาง	สูง	0.18	-6.42	<0.01*
3. ทักษะการฟัง	1.94	2.22	ปานกลาง	สูง	0.20	-8.12	<0.01*
4. ทักษะการเผชิญสถานการณ์	1.81	2.03	ปานกลาง	สูง	0.16	-7.89	<0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า ทุกทักษะมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีรายละเอียดดังนี้ ทักษะที่ 1 การตอบคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.74$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.13$) ทักษะที่ 2 การสื่อสารเชิงบวก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.92$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.13$) ทักษะที่ 3 การฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.94$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.22$) และทักษะที่ 4 การเผชิญสถานการณ์ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.81$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสาร
เรื่องเพศ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลกับทักษะการสื่อสารใน
แต่ละด้านโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการตอบคำถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการตอบคำถาม				χ^2	p-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n=32)						
เพศ						
ชาย	2	40.00	3	60.10	.52	.60
หญิง	7	25.90	20	74.10		
กลุ่มอายุผู้ปกครอง						
อายุต่ำกว่า 40 ปี	3	37.50	5	62.50	.50	.65
อายุ 41 ปีขึ้นไป	6	25.00	18	75.00		
สถานภาพสมรส						
โสด	0	0	3	100	2.89	.24
สมรส	9	34.60	17	65.40		
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	0	0	3	100		
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	6	28.60	15	71.40	1.26	.74
มัธยมศึกษา	2	28.60	5	74.00		
สูงกว่าปริญญาตรี	1	50.00	1	50.00		
ไม่เรียนหนังสือ	0	0	0	100		
อาชีพ						
ไม่ได้ทำงาน	1	16.70	5	83.30	3.45	.49
ทำนา/ทำสวน	2	22.20	7	77.80		
ค้าขาย	3	60.00	2	40.00		
ธุรกิจส่วนตัว	0	0	1	100		
รับจ้างทั่วไป	3	27.30	8	72.70		
รายได้เฉลี่ยในครอบครัว						
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	4	25.00	12	75.00	2.21	.53
5,000-7,000 บาทต่อเดือน	4	25.00	5	55.60		
7,001-10,000 บาทต่อเดือน	1	20.00	4	80.00		
10,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน	0	0	2	100		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการตอบคำถาม				χ^2	p-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n=32)						
ความสัมพันธ์กับนักเรียน						
พ่อ	1	50.00	1	50.00	5.45	.07
แม่	7	43.80	9	56.90		
ญาติ	1	7.10	13	92.90		
เพศของนักเรียนในปกครอง						
ชาย	4	33.30	8	66.70	.70	.61
หญิง	5	25.00	15	75.00		
นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่						
ม. 1	8	32.00	17	68.00	1.13	.57
ม. 2	0	0	2	100		
ม. 3	1	20.00	4	80		
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี						
1 คน	5	21.70	18	78.30	1.69	.43
2 คน	3	42.90	4	57.10		
3 คน	1	50.00	1	50.00		

จากตาราง 13 พบว่า ระดับทักษะการตอบคำถามไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารเชิงบวก

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการสื่อสารเชิงบวก				χ^2	P-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n=32)						
เพศ						
ชาย	2	40.00	3	60.00	.60	.52
หญิง	7	25.90	20	74.10		
กลุ่มอายุผู้ปกครอง						
อายุ ต่ำกว่า 40 ปี	3	37.50	5	62.50	.65	.50
อายุ 41 ปีขึ้นไป	6	25.00	18	75.00		
สถานภาพสมรส						
โสด	0	0	3	100	2.89	.24
สมรส	9	34.60	17	65.40		
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	0	0	3	100		
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	6	28.60	15	71.40	1.25	.74
มัธยมศึกษา	2	28.60	5	71.40		
สูงกว่าปริญญาตรี	1	50.00	1	50.0		
ไม่เรียนหนังสือ	0	0	2	100		
อาชีพ						
ไม่ได้ทำงาน	1	16.70	5	83.30	3.45	.48
ทำนา/ทำสวน	2	22.20	7	77.80		
ค้าขาย	3	60.00	2	40.00		
ธุรกิจส่วนตัว	0	0	1	100		
รับจ้างทั่วไป	3	27.30	8	72.70		
รายได้เฉลี่ยในครอบครัว						
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	4	25.00	12	75.00	2.21	.53
5,000-7,000 บาทต่อเดือน	4	44.40	5	55.60		
7,001-10,000 บาทต่อเดือน	1	20.00	4	80.00		
10,000 บาท ขึ้นไปต่อเดือน	0	0	2	100		

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการสื่อสารเชิงบวก				χ^2	P-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n=32)						
ความสัมพันธ์กับนักเรียน						
พ่อ	1	50.00	1	50.00	5.46	.07
แม่	7	43.80	9	56.30		
ญาติ	1	7.1	13	92.90		
เพศของนักเรียนในปกครอง						
ชาย	4	33.30	8	66.70	.70	.61
หญิง	5	25.00	15	75.00		
นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่						
ม. 1	8	32.00	17	68.00	1.13	.57
ม. 2	0	0	2	100		
ม. 3	1	20.00	4	80		
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี						
1 คน	5	21.70	18	78.30	1.68	.43
2 คน	3	42.90	4	57.10		
3 คน	1	50.00	1	50.00		

จากตาราง 14 พบว่า ระดับทักษะการสื่อสารเชิงบวกไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการฟัง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการฟัง				χ^2	p-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n = 32)						
เพศ						
ชาย	0	0	5	100	.36	.48
หญิง	4	14.80	23	85.20		
กลุ่มอายุผู้ปกครอง						
อายุ ต่ำกว่า 40 ปี	1	12.50	7	87.50	1.00	1.00
อายุ 41 ปี ขึ้นไป	3	12.50	21	87.50		
สถานภาพสมรส						
โสด	1	33.30	2	66.70	1.64	.44
สมรส	3	11.50	23	88.50		
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	0	0	3	100		
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	4	19.00	17	81.00	2.40	.50
มัธยมศึกษา	0	0	7	100		
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0	2	100		
ไม่เรียนหนังสือ	0	0	2	100		
อาชีพ						
ไม่ได้ทำงาน	0	0	6	100	3.92	.42
ทำนา/ทำสวน	1	11.10	8	88.90		
ค้าขาย	0	0	5	100		
ธุรกิจส่วนตัว	0	0	1	100		
รับจ้างทั่วไป	3	27.30	8	72.70		
รายได้เฉลี่ยในครอบครัว						
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	1	6.30	15	93.80	4.33	.23
5,000-7,000 บาทต่อเดือน	1	11.10	8	88.90		
7,001-10,000 บาทต่อเดือน	2	40.00	3	60.00		
10,000 บาท ขึ้นไปต่อเดือน	0	0	2	100		

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการฟัง				χ^2	P-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n = 32)						
ความสัมพันธ์กับนักเรียน						
พ่อ	0	0	2	100	5.45	.39
แม่	1	6.30	15	93.80		
ญาติ	3	21.40	11	78.60		
เพศของนักเรียนในปกครอง						
ชาย	2	16.70	10	83.30	.62	.58
หญิง	2	10.00	18	90.00		
นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่						
ม. 1	4	16.00	21	84.00	1.28	.53
ม. 2	0	0	2	100		
ม. 3	0	0	5	100		
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี						
1 คน	2	8.70	21	91.30	2.24	.33
2 คน	2	28.60	5	71.40		
3 คน	0	0	2	100		

จากตาราง 15 พบว่า ระดับทักษะการฟังไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการเผชิญสถานการณ์

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการเผชิญสถานการณ์				χ^2	P-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n = 32)						
เพศ						
ชาย	1	20.00	4	80.00	.31	.63
หญิง	12	44.40	15	55.60		
กลุ่มอายุผู้ปกครอง						
อายุ ต่ำกว่า 40 ปี	5	62.50	3	37.50	.15	.22
อายุ 41 ปีขึ้นไป	8	33.30	16	66.70		
สถานภาพสมรส						
โสด	2	66.70	1	33.30	.96	.62
สมรส	10	38.50	16	61.50		
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	1	33.30	2	66.70		
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	9	42.90	12	57.10	4.76	.19
มัธยมศึกษา	2	28.60	5	71.40		
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0	2	100		
ไม่เรียนหนังสือ	2	100	0	0		
อาชีพ						
ไม่ได้ทำงาน	2	33.30	4	66.70	1.89	.75
ทำนา/ทำสวน	3	33.30	6	66.70		
ค้าขาย	3	60.00	2	40.00		
ธุรกิจส่วนตัว	0	0	1	100		
รับจ้างทั่วไป	5	45.50	6	54.50		
รายได้เฉลี่ยในครอบครัว						
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	8	50.00	8	50.00	1.92	.58
5,000-7,000 บาทต่อเดือน	2	22.20	7	77.80		
7,001-10,000 บาทต่อเดือน	2	40.00	3	60.00		
10,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน	1	50.00	1	50.00		

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของทักษะการเผชิญสถานการณ์				χ^2	P-value
	ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
(n=32)						
ความสัมพันธ์กับนักเรียน						
พ่อ	0	0	2	100	1.94	.38
แม่	6	37.50	6	37.50		
ญาติ	7	50.00	7	50.00		
เพศของนักเรียนในปกครอง						
ชาย	6	50.00	6	50.00	.47	.40
หญิง	7	35.00	13	65.00		
นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่						
ม. 1	10	40.00	15	60.00	2.15	.34
ม. 2	0	0	2	100		
ม. 3	3	60.00	2	40.00		
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี						
1 คน	8	34.80	15	65.20	1.19	.55
2 คน	4	57.10	3	42.90		
3 คน	1	50.00	1	50.00		

จากตาราง 16 พบว่าระดับทักษะการเผชิญสถานการณ์ไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียน ในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการสนทนากลุ่มในเรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุว่าจากการเข้าร่วมโปรแกรมตามกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชน ขององค์การแพช ให้กับกลุ่มเป้าหมายไปแล้วนั้น มีปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารไม่เต็มที่ และเพื่อหาคำตอบว่าจะมีประเด็นใดบ้างที่จะเพิ่มเติมในกิจกรรมให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จนส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

ตาราง 17 การเชื่อมโยงทักษะการสื่อสารกับกิจกรรมตามโปรแกรมในคู่มือฯ

ทักษะการสื่อสารที่เกิดขึ้น หลังจากร่วมกิจกรรม	กิจกรรมที่	ความหมายของทักษะ
ทักษะการเผชิญสถานการณ์	1. แนะนำตัวผ่านภาพ 2. สสำรวจชุมชน 9. เจอแบบนี้.....ทำอย่างไรดี	ความสามารถในการใช้ ประสบการณ์กำหนดทางเลือก เพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชีวิตอย่างเป็นระบบและ เหมาะสมกับตนเองที่สุด
ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	3. เส้นชีวิต 4. เลือกข้าง 5. ย้อนรอยวัยรุ่น 7. เราทำแบบนี้กับลูกบ่อยไหม	ความสามารถในการใช้เทคนิค การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความรู้สึกร่วมกันที่ดี เกิดความเข้าใจ จูงใจให้ร่วมมือ ยอมรับและเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม
ทักษะการตอบคำถาม	6. เรื่องเพศของวัยรุ่น 6.1 เรื่องของแอน 6.2 คำถามเรื่องเพศ	ความสามารถในการอธิบายหรือ ชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้ ความรู้และความเข้าใจถึงประเภท และความหมายของคำถามต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไข ปัญหาได้อย่างถูกต้องส่งผลให้ ปัญหาคลีคลายไปในทางที่ เหมาะสม

ตาราง 17 (ต่อ)

ทักษะการสื่อสารที่เกิดขึ้น หลังจากร่วมกิจกรรม	กิจกรรมที่	ความหมายของทักษะ
ทักษะการฟัง	กิจกรรมที่ 8 ฟังฟังอย่างตั้งใจ	ความสามารถในการจับประเด็นใจความหลังจากมีการสื่อสารกันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนซึ่งเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนผู้ฟังต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูดอารมณ์และความคิดเห็นของผู้พูดและสามารถตอบสนองระบุมความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้

ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม

ประเด็นที่ 1 ปัจจัยที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมตามกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ สรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้นำกิจกรรม มีส่วนสำคัญมากในการจัดกิจกรรมต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในเรื่องนี้โดยเฉพาะ สามารถควบคุมเวลาและกิจกรรมในการอบรมได้โดยไม่ทำให้กลุ่มเกิดความเบื่อหน่ายและมีความต่อเนื่องจนครบโปรแกรม ดังคำสนทนา

“...วิทยากรทั้งสองคนที่มาจัดกิจกรรมนี้ดีมาก สามารถทำให้ไม่เกิดความเบื่อ...”

“...วิทยากรมีจำนวน 2 คนนั้นพอเหมาะกำลังดี ถ้ามากกว่านี้อาจแย่งกันพูด...”

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมควรมีการเกริ่นนำวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมและสรุปผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมให้ชัดเจนเพื่อกลุ่มเป้าหมายจะได้มีความเข้าใจในกิจกรรมนั้น ๆ และในการจัดกิจกรรมควรพาเยาวชนและผู้ปกครองเข้ามาร่วมอบรมพร้อมกันเพราะจะได้มีการปรับทักษะการสื่อสารไปพร้อม ๆ กัน ดังคำสนทนา

“...ควรพาแม่กับลูกมาอบรมไปพร้อม ๆ กัน จะได้อธิบายเหมือนกัน...”

“...จากกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเป็นระยะดีแล้ว...”

1.3 ระยะเวลา ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยดูจากกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก เวลาที่เหมาะสมในการอบรม คือ 2 วัน 1 คืน แบบไปนอกสถานที่เพื่อเป็นการป้องกันการขาดการอบรมในวันที่ 2 ดังคำสนทนา

“...ระยะเวลาถ้าจะให้เหมาะสมน่าจะเป็น 2 วัน 1 คืน ที่เปิดโอกาสให้ลูกกับแม่ได้มีโอกาสไปอบรมด้วยกัน...”

“...บางกิจกรรมควรปรับเวลาให้เหมาะสม ยิ่งช่วงบ่าย ๆ ควรให้ร่วมกันคิดและแสดงออกมากขึ้น เพราะการอบรมอื่นจะว่างมาก...”

“...ถ้าใช้เวลาแบบเดิม คือ ไปกลับ ทั้ง 2 วัน พ่อแม่บางคนอาจไม่มาในวันที่ 2 เพราะติดภาระอื่น ๆ ...”

1.4 อุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรม ควรเป็นไปตามกิจกรรมและมีส่วนช่วยให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจมากขึ้น ดังคำสนทนา

“...อุปกรณ์ที่นำมาเป็นตัวขับเคลื่อนในกิจกรรมก็เหมาะสมดีแล้วหลากหลายดี...”

“...เอกสารที่นำมาให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่จำเป็นมากนัก เพราะบางคนยังไม่ถึงบ้านก็ทิ้งไว้เสียแล้ว...”

“...แต่ถ้ามีบ้างก็ดี เพราะเวลาว่างจะได้นำมาอ่าน มีประโยชน์ ในการพูดคุยกับลูก...”

1.5 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็นผู้ที่สมัครใจจะร่วมกิจกรรมจริง ๆ จำนวนสมาชิกกลุ่ม ไม่ควรมากเกินไป ประมาณ 30 คน เหมาะสมเพราะสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสม และควรกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่ม คือ อายุของเด็กอยู่ระหว่าง 10-15 ปี และอายุผู้ปกครองไม่ควรเกิน 70 ปี ดังคำสนทนา

“...อบรมเฉพาะพ่อแม่อาจได้ถึง 50 คน แต่ถ้าอบรมทั้งแม่และลูกแค่ 20 คู่ก็ได้แล้ว...”

“...ที่อบรมครั้งนี้ 30 คน ก็พอดีแล้ว...”

“...ผู้มาร่วมต้องเป็นคนที่ตั้งใจจริง อายุก็อย่าให้มากนักถ้าเกิน 70 ปี จะห่างกับเด็กมากเกินไปจะคุยกันไม่รู้เรื่อง...”

“...ช่วงอายุที่เหมาะสม น่าจะเป็นผู้ปกครองของเด็กอายุ 10-15 ปี เพราะถ้าต่ำกว่า 10 ปี จะเด็กเกินไป และถ้าเกิน 15 ปี ก็จะโตเกินไป อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เสียก่อน...”

1.6 สถานที่จัดกิจกรรม ควรจัดนอกสถานที่เพื่อเป็นการสร้างแรงดึงดูดและสร้างสมาธิให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังคำสนทนา

“...ควรจะเป็นชายหาด รีสอร์ท หรือสถานที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในชุมชน เพราะจะได้ไปพักผ่อนด้วย...”

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ปรับปรุงในแต่ละกิจกรรมแล้วทำให้ผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนเพิ่มขึ้น

2.1 ด้านเนื้อหาการอบรม มีความเหมาะสมแล้วแต่ผู้ดำเนินการต้องมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ชัดเจนและให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาร่วมสรุปผลหลังจากเสร็จกิจกรรมทุกครั้งเพื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่หลงประเด็น และควรมหากิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้างเพื่อเป็นการสร้างความสนิทสนมระหว่างกัน ดังคำสนทนา

“...วิทยากรถ่ายทอดดี ก่อนเริ่มกิจกรรมมีการชี้แจงวัตถุประสงค์และสรุปทุกกิจกรรม ถ้าให้ดีขึ้นต้องให้ผู้ร่วมกิจกรรมออกมาสรุปว่าได้อะไรบ้าง จากกิจกรรมที่ทำไป...”

“...ก่อนเริ่มกิจกรรมควรเพิ่มการมีวิดีโอของการคลอตลูกทั้งแบบธรรมชาติและแบบผ่าคลอต เพื่อเป็นการให้ลูกได้รู้ถึงความเจ็บปวดว่าเป็นอย่างไร...”

“...หากิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้าง เพราะส่วนใหญ่ พ่อกับลูกไม่ว่าเพศใดจะห่างเหินกัน ลูกจะสนิทกับแม่มากกว่า...”

“...มีเนื้อหาในการสร้างความเข้าใจให้กับลูก น่าจะเกิดประโยชน์มากกว่ามาสร้างกับพ่อแม่ เพราะมองว่าผู้ใหญ่เปลี่ยนยาก แต่ถ้าอบรมลูกแล้วเกิดความเข้าใจ ลูกก็จะประพฤติตัวในทางที่ดีไม่เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น...”

2.2 ด้านวิธีดำเนินการอบรม ควรมีแบบหลากหลายทั้งแบบบรรยาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น การเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อจะได้ลดความเขินอายของผู้เข้ารับการอบรม สร้างการมีส่วนร่วม ดังคำสนทนา

“...เป็นการจัดกิจกรรมที่ดีแล้ว ไม่น่าเบื่อ ได้คิด มีการออกมานำเสนอ สนุกดี...”

2.3 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม เป็นผู้ที่สำคัญมากต้องมีการแบ่งหน้าที่กันให้เหมาะสม ดำเนินกิจกรรมแบบราบรื่น จำนวนไม่มากและน้อยจนเกินไป ดังคำสนทนา

“...วิทยากรไม่ควรมากกว่า 2 คน เพราะจะแย่งกันพูด ทำให้น่าเบื่อ...”

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การอบรมสิ่งที่สำคัญ คือ ต้องให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมมีใช้นั่งฟังวิทยากรอยู่ฝ่ายเดียว ดังคำสนทนา

“...เพิ่มให้ผู้ปกครองเล่าเรื่องที่ได้ประสบมาจากเหตุการณ์จริงเพื่อที่จะได้มาเป็นตัวอย่าง...”

2.5 ด้านอื่น ๆ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่พ่อแม่ผู้ปกครองนำมาพูดถึงกับลูกน้อยมากเพราะเชื่อว่าลูกได้เรียนรู้จากโรงเรียนแล้ว และถึงเวลาลูกคงเรียนรู้เองเพราะมีสื่อมากมายที่เผยแพร่เรื่องนี้ และสิ่งสำคัญที่สุดในการเป็นพ่อแม่ คือ การให้ออกาสลูก ดังคำสนทนา

“...เรื่องเพศ เป็นเรื่องที่ลูกไม่มาถามเลย จะไปเริ่มพูดก่อนก็ลำบากใจ ควรสอนลูกที่โรงเรียนนั้นแหละดีแล้ว...”

“...เด็กสมัยนี้เขาไม่ต้องมาถามผู้ใหญ่แล้ว พอมีมือถือ ก็เรียนรู้ทุกอย่างได้ด้วยตัวเอง...”

“...เรื่องที่พ่อแม่ผู้ปกครองมักพูดคุยและกล่าวตักเตือนกับลูกส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องยาเสพติด ส่วนเรื่องเพศมักจะไม่ได้พูดถึงเพราะคิดว่า ถึงเวลาลูกคงรู้เอง...”

“...จะมีวิธีทางไหนบ้างไหมที่จะป้องกันไม่ให้สื่อลามกออกมาในรูปแบบคลิปที่ดูได้จากมือถือ เพราะเชื่อว่าเด็กสมัยนี้เลียนแบบพฤติกรรมที่เห็นจากคลิปพวกนี้...”

“...สื่อจะมีอิทธิพลกับเด็กยุคนี้มากที่สุด เพราะเข้าถึงได้ง่ายมาก ต้องป้องกันสื่อที่จะนำเสนอมออกมาให้ได้ถึงจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กได้...”

“...เห็นด้วยที่ว่าสื่อมีความสำคัญ เพราะลูกชายเป็นเด็กนั่งเฝ้าเกมมาก แต่ติดเกมส์วันก่อนมีปากเสียงกัน แสดงท่าทางเหมือนจะมาทำร้ายแม่...”

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ทัศนศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับผู้ปกครองนักเรียนและให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร สามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผล

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ของ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชนี้ สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.40 อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.40 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 81.30 การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.50 ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวน คิดเป็นร้อยละ 28.10 รายได้เฉลี่ยในครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 50 ความสัมพันธ์กับนักเรียนในฐานะแม่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 นักเรียนในปกครอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.10 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ส่วนใหญ่มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90

2. เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

2.1 ความแตกต่างของทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้ศึกษาใน 5 องค์ประกอบ พบว่า มี 3 องค์ประกอบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การตอบคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.75$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.04$) 2) ตั้งใจฟังคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.98$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.24$) และ 3) การตอบคำถามแบบตรงไปตรงมา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.86$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.12$)

มี 2 องค์ประกอบที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การตอบคำถามแบบทันทีก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.85$) หลัง

เข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.27$) และ 2) วิธีแก้ปัญหาเมื่อตอบคำถามไม่ได้ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$)

2.2 ความแตกต่างของทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้ศึกษาใน 4 องค์ประกอบ พบว่า มี 2 องค์ประกอบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การพูดคุยกับลูก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$) และ 2) การใช้คำถามเพื่อการพูดคุยอย่างราบรื่น ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.24$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.40$)

มี 2 องค์ประกอบ ที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การใช้คำพูดแสดงความรู้สึกห่วงใย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.07$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.11$) และ 2) การบอกความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นจากพฤติกรรมของลูก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.83$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.99$)

2.3 ความแตกต่างของทักษะการฟังของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้ศึกษาใน 3 องค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีรายละเอียดดังนี้ 1) การรับฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.97$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.34$) 2) การแสดงท่าทางขณะฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.97$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.44$) และ 3) การตั้งใจฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.84$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

2.4 ความแตกต่างของทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้ศึกษาใน 5 องค์ประกอบ พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การพร้อมรับสถานการณ์ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.42$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$), 2) การเปิดโอกาส ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.78$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.02$) 3) การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.01$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.26$) และ 4) หลังการสื่อสารเรื่องเพศสามารถจับใจความสำคัญได้ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.81$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

มี 1 องค์ประกอบ ที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การอธิบายถึงผลที่ตามมาจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.55$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.62$)

2.5 สรุปความแตกต่างของทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้ศึกษาใน 4 ทักษะ พบว่า ทุกทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปผลได้ดังนี้ ทักษะที่ 1 การตอบคำถาม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.74$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.13$) ทักษะที่ 2 การสื่อสารเชิงบวก ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.92$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.13$) ทักษะที่ 3 การฟัง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.94$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.22$) และ ทักษะที่ 4 การเผชิญสถานการณ์ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.81$) หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีทักษะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.03$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ

จากการศึกษาระดับทักษะการสื่อสารใน 4 ทักษะ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ พบว่า ไม่มีทักษะใดที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางเพิ่มเติมในกิจกรรมให้สมบูรณ์เพื่อส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

จากการสนทนากลุ่มปัจจัยที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชน หลังจากการจัดกิจกรรมในโปรแกรมหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน สรุปได้ดังนี้

4.1 ผู้นำกิจกรรม ต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ สามารถควบคุมเวลาและกิจกรรมในการอบรมได้โดยไม่ทำให้กลุ่มเกิดความเบื่อหน่าย

4.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ควรมีการเกริ่นนำวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมและสรุปผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน

4.3 ระยะเวลา ขึ้นอยู่กับรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4.4 อุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรม มีความจำเป็นเนื่องจาก ช่วยทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจมากขึ้น

4.5 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ต้องเป็นผู้ที่สมัครใจจะร่วมกิจกรรมจริง ๆ ประมาณ 30 คน มีคุณสมบัติคือ อายุของเด็กอยู่ระหว่าง 10-15 ปี และ อายุผู้ปกครองไม่ควรเกิน 70 ปี

4.6 สถานที่จัดกิจกรรม ควรจัดนอกสถานที่เพื่อเป็นการสร้างแรงดึงดูดและสร้างสมาธิให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเยาวชนเพิ่มขึ้น

สิ่งที่ปรับปรุงในแต่ละกิจกรรมแล้วทำให้ผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนเพิ่มขึ้น

1) ด้านเนื้อหาการอบรม ผู้ดำเนินการต้องมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ชัดเจน และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาร่วมสรุปผลหลังจากเสร็จกิจกรรมทุกครั้ง และควรเพิ่มกิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้างเพื่อเป็นการสร้างความสนิทสนมกันมากขึ้น

2) ด้านวิธีดำเนินการอบรม ควรมีแบบหลากหลายทั้งแบบบรรยาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและการเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อจะได้ลดความเบื่อหน่ายของผู้เข้ารับการอบรม สร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

3) ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม ต้องมีการแบ่งหน้าที่กันให้เหมาะสม จำนวนไม่มากและน้อยจนเกินไป

4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ต้องเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรม

5) ด้านอื่น ๆ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าในเรื่องเพศลูกจะได้เรียนรู้จากโรงเรียนแล้ว และถึงเวลาลูกคงเรียนรู้เอง จึงควรเน้นการพูดคุยของพ่อแม่ ผู้ปกครองลูกในเรื่องเพศให้มากขึ้น เพราะส่วนใหญ่เรื่องที่น่ามาตักเตือนลูกและพูดคุยกันในครอบครัวเป็นเรื่องยาเสพติดและเรื่อง การป้องกันอุบัติเหตุ

อภิปรายผล

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ ทัศนศึกษา ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการศึกษาร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ

ทักษะการสื่อสารที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ พบว่า หลังร่วมโปรแกรมฯ ได้มีระดับทักษะเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ทักษะการตอบคำถาม ซึ่งเป็นการอธิบายหรือชี้แจงข้อสงสัยของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ จากการศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีระดับทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากร่วมโปรแกรมฯ คือ 1) การตอบคำถามเรื่องเพศได้ถูกต้องชัดเจนและครอบคลุมคำถาม 2) การตั้งใจฟังคำถามด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความกังวลและให้ความสำคัญในการถาม และ 3) การตอบคำถามแบบตรงไปตรงมากระชับและเข้าใจง่ายใช้คำศัพท์ที่สอดคล้องกับวัย จากการศึกษาของ ภารดี บุญเพิ่ม (2544) ได้เสนอผลการวิจัยว่า ครอบครัวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นระดับปานกลางมีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นระดับปานกลางแต่การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของครอบครัว ที่มีบุตรวัยรุ่นยังพบปัญหาและอุปสรรคในทุก ๆ ด้าน ทั้งความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการปฏิบัติดังนั้นจึงควรมีการช่วยเหลือและส่งเสริม

ครอบครัวให้สามารถปฏิบัติพัฒนากิจในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากเรื่องทัศนคติของครอบครัวแล้ว ความสามารถของบิดามารดาในการเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฌ็องกานต์ อมาตยกุล (2548) ว่าบิดามารดาเป็นคนแรก ที่ได้รู้จักและอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด แต่การพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัย ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ จุดอ่อน ในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่ นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติในเรื่องเพศ และงานวิจัยของ Pornruedee Nitirat (2008) ที่ให้ผู้ปกครองที่ร่วมให้ข้อมูล ประเมินความสามารถของตนเองเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศกับบุตร มีบิดามารดาจำนวนหนึ่งที่บอกว่า ตนเองสามารถพูดเรื่องเพศกับบุตรได้อย่างสบายใจ และมีความรู้เพียงพอที่จะสอนให้บุตรได้ ทั้งนี้ บิดามารดาจะสบายใจมากกว่าถ้าได้พูดกับบุตรเพศเดียวกับตนเอง แต่ส่วนใหญ่ยอมรับตรงกันว่าตนเอง รู้สึกลำบากในที่จะต้องพูดเรื่องเพศกับบุตร บิดามารดาส่วนมากรู้สึกอายและไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร นอกจากนั้นบิดามารดาหลายคนยังรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ไม่เพียงพอเรื่องเพศศึกษา สิ่งเหล่านี้ทำให้ การแสดงบทบาทผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นลดลงและความสามารถของบิดามารดา ยังอาจมีความเกี่ยวข้องกับ การศึกษา อาชีพ และอายุ อีกด้วย และได้ศึกษาต่อว่าบิดามารดาใช้แหล่งข้อมูล จากประสบการณ์ตรงของตนเองในการสอนเรื่องเพศแก่บุตรเป็นหลัก มักเป็นการสอนหรือแนะนำตาม แบบที่ตนเองเคยใช้ได้ผล หรือเคยได้รับการสอนมาจากบิดามารดา หรือใช้แหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น โทรทัศน์ หนังสือ เอกสารและเพื่อน

ในองค์ประกอบที่ระดับทักษะไม่มีความแตกต่างกันทั้งก่อนและหลังร่วมโปรแกรม คือ

1) การตอบคำถามแบบทันที และ 2) วิธีแก้ปัญหาเมื่อตอบคำถามไม่ได้ ซึ่งยังมีการบ่าเบี่ยงในการตอบ คำถามและไม่มีวิธีการแก้ปัญหา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างทราบดีถึงวัตถุประสงค์ของการเข้ากลุ่ม และมีความคาดหวัง กระตือรือร้นในการสมัครเข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรของตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้น และประกอบกับเป็นการประเมินจาก บทบาทสมมติ ทำให้การแสดงและน้ำเสียงไม่เป็นไปตามธรรมชาติ มีงานวิจัยของ มรรดา เจริญทวีทรัพย์ (2545) ได้แสดงให้เห็นว่า แนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น คือ การสอนโดยบิดามารดาหรือสอนโดยญาติคนใกล้ชิด หรือครูอาจารย์ แพทย์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเนื้อหาสาระที่ ควรจะสอนคือ เนื้อสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไปที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมตั้งแต่เล็กจนโต นอกจากนี้ยังควรเน้นเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เน้นเรื่องธรรมชาติชายหญิงและที่สำคัญควรสอนหลักศีลธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และคณะ (2551) พบว่า วัยรุ่นแสดงความต้องการ ให้บิดามารดาผู้ปกครองเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษาเนื่องจากความใกล้ชิดสนิทสนมกับบุตรและต้องสอน อย่างมีเหตุผลเข้าใจบุตรใจเย็นและไม่ใช้อารมณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง พลไชย (2554) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง เขตเทศบาลเมือง นครพนม พบว่า พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับการดูแล เอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา เมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ บิดามารดาก็ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้รับ

คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีและถูกต้องจากผู้ประเมินประจำชั้น ผู้ประเมินแนะแนว และผู้ประเมินอนามัยโรงเรียน

1.2 ทักษะการสื่อสารเชิงบวก เป็นการพูดออกไปเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกดี เกิดสัมพันธภาพที่ดี มีความไว้วางใจอยากสนทนาต่อ จากการศึกษาทักษะของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า องค์ประกอบที่มีระดับทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากร่วมโปรแกรมฯ คือ 1) การพูดคุยกับลูก ไม่มีการเริ่มต้นจากการตำหนิ ไม่มีการจับผิดและพูดขัดขึ้นมา ในขณะที่ลูกพูดไม่จบ และ 2) การใช้คำถามที่สามารถบอกความรู้สึกให้แสดงความคิดเห็นและอธิบายเหตุผลในการกระทำเพื่อการพูดคุยอย่างราบรื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผาสุวรรณค์ อุดมพิชน์ (2546) เป็นวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่องเพศศึกษาการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมเป็นการทดสอบก่อนและหลังการทดลองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศเจตคติต่อเรื่องเพศศึกษาความสะดวกใจในการสอนเพศศึกษาและการสอนเพศศึกษาของบิดาหรือมารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสามารถส่งเสริมให้บิดามารดามีการพัฒนาดีขึ้นเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศเจตคติต่อเรื่องเพศศึกษาความสะดวกใจในการสอนเพศศึกษา และการศึกษาของ Pornruedee Nitirat (2008) พบว่าการสื่อสารที่ดีจะช่วยทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว ช่วยในการป้องกันปัญหาความอยากรู้อยากลองในวัยรุ่น อันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่เสี่ยงทางเพศ ดังนั้น การพูดคุยสื่อสารของพ่อแม่จึงมีความสำคัญกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กชาย ถ้าครอบครัวมีการสื่อสารทางเพศในครอบครัวมากกว่า จะส่งผลทำให้วัยรุ่น เกิดการรักนวลสงวนตัว มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุมากขึ้น ลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวที่มีการสื่อสารทางเพศน้อย

ในองค์ประกอบที่ระดับทักษะไม่มีความแตกต่างกันทั้งก่อนและหลังร่วมโปรแกรม คือ 1) การใช้คำพูดจะไม่มีในลักษณะการแสดงความรู้สึกหวังใย 2) การบอกความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นจากพฤติกรรมของลูก และแสดงให้ลูกเห็นว่าเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา ทั้งนี้เพื่อที่จะบอกว่า ความเป็นพ่อแม่ มีความเอื้ออาทร ความผูกพัน ส่งผลให้ พ่อแม่ ใช้คำพูดเชิงบวก ในเรื่องการใช้คำหวังดี พูดรี้นหู และแสดงออกให้เห็นถึงความสนใจในเรื่องที่ลูกสงสัย ดังที่สรุปไว้ในแผนงานสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ ว่า บิดามารดาเป็นบุคคลคนแรกที่เด็กรู้จักและอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด การดูแลและเอาใจใส่อย่างจริงจังเป็นต้นแบบในการอบรมสั่งสอน การปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต แต่บริบทของสังคมไทย บิดามารดาส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่า เป็นเรื่องหยาบ สกปรก ไม่เหมาะสมที่จะนำมาพูดคุยกัน ซึ่งการพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ แต่ที่ผ่านมาสังคมไทยยังปิดกั้นการสร้างการรับรู้เรื่องเพศมาอย่างยาวนานทำให้บิดามารดาขาดความมั่นใจในการสื่อสารหรือการตัดสินใจเลือกสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรในช่วงเวลาที่เหมาะสมได้อย่างไร (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวและสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน, 2552) และจากการศึกษาของ ณิชกานต์ อมาตยกุล (2548) ได้สรุปไว้ว่า นับเป็นจุดอ่อนในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่ นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติชีวิตในเรื่องเพศ ซึ่งข้อมูลจากสารานุกรมเรื่องเพศวิถีในสังคมไทย กล่าวว่า บิดามารดาคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีการสื่อสารในเรื่องเพศกับบุตร แต่มีการสื่อสารเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนสนิท เช่น ในกลุ่มเพื่อนชาย

ที่มักสื่อสารในเรื่องประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ จำนวนครั้ง ความอดทน และ ขนาดสรีระของ อวัยวะเพศเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงเรื่องราวที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศ เป็นเรื่องของ อารมณ์ ความรัก ความรู้สึก นอกจากนี้การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดามารดาและบุตรในสังคมไทย บิดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาว และมารดาส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรชาย สภาพ ดังกล่าวจึงนับเป็นข้อจำกัดสำคัญในการสื่อสารด้วยวาจาระหว่างบิดามารดาและบุตร

1.3 ทักษะการฟัง เป็นการจับประเด็นใจความสำคัญให้ได้ว่าผู้พูดต้องการอะไร รวมทั้ง มีความเข้าใจอารมณ์และความคิดเห็นของผู้พูดด้วย จากการศึกษาทักษะของผู้ปกครองกับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีระดับ ทักษะที่สูงขึ้น คือ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการการรับฟังจนจบ มีการแสดงท่าทีขณะฟังด้วยท่าทางที่ สนใจ ทั้งสีหน้า สายตา และ มีการตั้งใจฟังไม่พูดขัดขึ้นมา มีการทบทวนสิ่งที่ลูกพูดเป็นระยะ ดังมี งานวิจัยของ สุรีย์พร กฤษเจริญ และคณะ (2551) ได้ทำการศึกษการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่ตาม ความต้องการการเรียนรู้ของลูก พบว่า ลูกผู้หญิงมีความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศโดยรวมในระดับมาก ดังนั้น พ่อ แม่ ครู บุคลากรที่มสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสนใจการสอนเรื่องเพศแก่วัยรุ่น เพศหญิงเป็นพิเศษ คือ ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามความต้องการของวัยรุ่นผู้หญิง เพื่อป้องกันไม่ให้ วัยรุ่นผู้หญิงต้องไปแสวงหาข้อมูลเรื่องเพศจากแหล่งอื่น ส่วนพ่อสอนเรื่องเพศให้ลูกน้อยกว่าที่แม่สอน และพ่อ แม่ สอนเรื่องเพศให้ลูกน้อยกว่าที่ลูกต้องการให้ให้พ่อแม่สอนให้ จึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่ บุคลากรที่มสุขภาพจะต้องพัฒนาศักยภาพของพ่อแม่ให้มีความสามารถในการสอนเรื่องเพศให้ตรงกับ ความต้องการของลูก มีความเข้าใจวัยรุ่น สามารถปรึกษาเรื่องเพศให้ลูกได้ เพื่อให้ลูกมีทักษะการใช้ชีวิต วัยรุ่นได้อย่างเหมาะสมและมีสุขภาพทางเพศที่ดีต่อไป

1.4 ทักษะการเผชิญสถานการณ์ เป็นการตั้งสติจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ จาก การศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากร่วมโปรแกรมฯ คือ 1) การพร้อมรับสถานการณ์ ไม่แสดงอาการตกใจกับเรื่องที่เกิดขึ้น และการพูดคุยจนเกิดความไว้วางใจว่าลูกสามารถคุยได้ทุกเรื่อง รวมทั้งในเรื่องเพศด้วย 2) มีการเปิดโอกาสให้อธิบายและเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่น 3) มีการฟังเรื่องที่ บุตรหลานเล่าให้จบ และ ตอบคำถามแบบกระชับตรงประเด็นใช้เวลาคุยไม่นาน 4) หลังการสื่อสาร สามารถจับประเด็นใจความสำคัญได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ทิมรอด (2546) พบว่า 2 ใน 3 ของบิดามีบทบาทการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่นในระดับปานกลาง ร้อยละ 65.1 และ บิดามีบทบาทการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่นดีที่สุดในด้านสังคมวิทยา รองลงมาคือ ด้านจิตวิทยา ด้านสุขวิทยา ด้านหลักการสอนเพศศึกษาและด้านร่างกายและชีวภาพทางเพศ ตามลำดับ ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษา ประสบการณ์ การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ประเภทของครอบครัว จำนวนบุตร จำนวนชั่วโมงที่ บิดาพูดคุยกับบุตรในแต่ละวัน จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าบิดาควรได้รับการส่งเสริมบทบาท ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่นทั้งสี่ด้าน รวมไปถึงการเข้าใจหลักการสอนเพศศึกษา ที่ถูกต้องโดยเน้นในเรื่องการให้ความรู้ที่ถูกต้อง รวมถึงการส่งเสริมเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ให้กับบิดาของเด็กโดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้น้อย ควรมีการเผยแพร่ความรู้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง สม่าเสมอ และงานวิจัยของ อรทัย พิพิธพัฒน์ และคณะ (2551) ศึกษาการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาใน

เยาวชน (Adolescents) ตำบลเชียงกลาง จังหวัดน่าน พบว่า ทั้งครู ผู้ปกครอง และเยาวชน รับรู้ ความหมายเพศศึกษา คือ เรื่องเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อุปสรรคที่พ่อแม่ ไม่สอนเพศศึกษาเพราะเงินอายุไม่กล้าพูดกับลูก เรื่องที่พ่อแม่สอนจะเป็นการห้ามปรามเด็กไม่ให้ทำ ในสิ่งที่ผู้ใหญ่คิดว่าไม่เหมาะสม ด้านเด็กรู้สึกต่อคำสอนของพ่อแม่ว่าเป็นเรื่องน่าเบื่อ มีปฏิกริยา ต่อต้านการสอนที่ใช้ความรุนแรง แต่ก็เข้าใจว่าพ่อแม่รักและเป็นห่วง มีข้อจำกัดสำคัญในการสื่อสาร ด้วยวาจาระหว่างบิดามารดา และบุตรตามบริบทของสังคมไทย นอกจากนั้นบิดามารดาส่วนใหญ่ ยังคงมีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องหยาบ สกปรก ไม่เหมาะสมที่จะนำมาพูดคุยกัน ซึ่งการพูดคุย เรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสาร ได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ แต่ที่ผ่านมาสังคมไทยยังปิดกั้นการสร้างการรับรู้ เรื่องเพศมาอย่างยาวนานทำให้บิดามารดาขาดความมั่นใจในการสื่อสารหรือการตัดสินใจเลือกสื่อสาร เรื่องเพศกับบุตรในช่วงเวลาที่เหมาะสมได้อย่างไร (ณัฐยา บุญภักดี, 2555) และนับเป็นจุดอ่อนในบทบาท ของบิดามารดาที่ต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติ ในเรื่องเพศ

ในองค์ประกอบที่ระดับทักษะไม่มีความแตกต่างกันทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม คือ การอธิบายถึงผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ จนเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมขึ้น เช่น การเกิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ทั้งนี้ อาจมีเหตุผลจากการที่ผู้ปกครองไม่มีความกล้าที่จะอธิบายถึงวิธีป้องกันตนเองเพื่อให้มีความปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การใช้ ถุงยางอนามัย ฝังงานวิจัยของ รัตนาพร อินทร์เพ็ญ (2551) ศึกษาเรื่องการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศกับ พ่อแม่เป็นปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กชายได้ พ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่จะสอนเรื่องเพศ ให้แก่บุตร และการศึกษาของ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการสื่อสารของมารดากับบุตรสาวเกี่ยวกับความเสี่ยงทางเพศ และทัศนคติของมารดาต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับความสามารถของตนในการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งมารดามีการสื่อสารความสะอาดใจในการสื่อสารเรื่องเพศอย่างน้อยอยู่ ในขณะที่สถานการณ์ ปัญหาเรื่องการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงเข้าถึง แหล่งความรู้เรื่องเพศจากภายนอกครอบครัว

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ

จากการศึกษาระดับทักษะการสื่อสารใน 4 ทักษะ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ พบว่า ไม่มีทักษะใดที่ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศของนักเรียนในปกครอง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ซึ่งเป็นการปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อทำการทบทวนงานวิจัยที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม ของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ พบว่า งานวิจัยของ สุภาพร อธิวรกุล (2541) ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลี้ยงดูในเรื่องเพศระหว่างบิดาและมารดา พบว่า บิดามารดามีอาชีพและการศึกษาที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรทั้งหญิงและชายไม่แตกต่างกัน

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ มลิจันทร์ เกียรติสังวร (2543) ได้ศึกษาการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของ มารดาแก่บุตรสาววัยรุ่นและความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานของมารดา ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้สถานภาพสมรส และจำนวนบุตรหญิงในครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษาเจตคติต่อเรื่องเพศศึกษา ความสะดวกใจในการสอนเรื่องเพศศึกษาของมารดาและสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรพรรณ ทิมรอด (2546) ได้ทำการวิจัยพบว่าบิดามีบทบาทการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่นที่สุดในด้านสังคมวิทยา รองลงมาคือ ด้านจิตวิทยา ด้านสุขวิทยา ด้านหลักการสอนเพศศึกษา และด้านร่างกายและชีวภาพ ทางเพศ ตามลำดับ ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษา ประสบการณ์ การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ประเภทของครอบครัว จำนวนบุตร จำนวนชั่วโมงที่ บิดาพูดคุยกับบุตรในแต่ละวัน และการศึกษาของ กิตติยา สังคม (2541) และงานวิจัยของ สุมิตรา เนียมกัน และโสภณ ทรัพย์ (2556) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีกับการสื่อสารเรื่อง เพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานที่เข้าสู่วัยแตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง เพศ บุตรหลาน ความรู้เรื่องเพศและเจตคติเรื่องเพศของผู้ปกครองพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสาร เรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานเช่นกัน นอกจากนั้นได้มีการศึกษา เจตคติของนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ ทั้งสถานการณ์บวกและสถานการณ์ลบอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่มีเพศ แตกต่างกันมีความรู้และทัศนคติแตกต่างกัน โดยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษามีความสัมพันธ์ ทางบวกกัน และการศึกษาของ ภารดี บุญเพิ่ม (2544) ได้เสนอผลการวิจัยว่า ครอบครัวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาแก่บุตร วัยรุ่นระดับปานกลางแต่การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นยังพบปัญหาและ อุปสรรคในทุก ๆ ด้าน ทั้งความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการปฏิบัติ ดังนั้น จึงควรมีการช่วยเหลือและ ส่งเสริมครอบครัวให้สามารถปฏิบัติพัฒนากิจกรรมในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไปนอกจากเรื่องทัศนคติของครอบครัวแล้ว ความสามารถของบิดามารดาในการเป็นผู้สอนเรื่อง เพศศึกษา จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าบิดาควรจะได้รับ การส่งเสริมบทบาทในการให้ความรู้เรื่อง เพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่นทั้งสี่ด้านรวมไปถึงการเข้าใจหลักการสอนเพศศึกษาที่ถูกต้องโดยเน้น ในเรื่องการให้ความรู้ที่ถูกต้องรวมถึงการส่งเสริมเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาให้กับบิดาของเด็ก โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้น้อยควรมีการเผยแพร่ความรู้อย่างถูกต้องและต่อเนื่องสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลสัมพันธ์กับทักษะการสื่อสาร มีดังนี้ การศึกษาของ นรมนต์ มหาศิริมงคล (2548) ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่น ตอนต้นกับพ่อแม่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ คือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง เพศของ วัยรุ่น เพศของผู้ปกครองและการเลี้ยงดูในแบบเอาใจใส่โดยปัจจัยดังกล่าวสัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่อง เพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ถึงร้อยละ 21.50 ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Pornruedee Nitirat (2008) ที่ให้ผู้ปกครองร่วมให้ข้อมูลประเมินความสามารถของตนเองใน การเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศกับบุตร มีบิดามารดาจำนวนหนึ่งที่บอกว่าตนเองสามารถพูดเรื่องเพศกับ

บุตรได้อย่างสบายใจ และมีความรู้เพียงพอที่จะสอนให้บุตรได้ ทั้งนี้ บิดามารดาจะสบายใจมากกว่า ถ้าได้พูดกับบุตรเพศเดียวกับตนเอง แต่ส่วนใหญ่ยอมรับตรงกันว่า ตนเองรู้สึกลำบากในที่จะต้องพูดเรื่องเพศกับบุตรบิดามารดาส่วนมากรู้สึกอายและไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร นอกจากนั้นบิดามารดาหลายคนยังรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ไม่เพียงพอเรื่องเพศศึกษา สิ่งเหล่านี้ทำให้การแสดงบทบาทผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นลดลงและความสามารถของบิดามารดาอาจมีความเกี่ยวข้องกับ การศึกษา อาชีพ และอายุ อีกด้วย การศึกษาของ สุพัตรา อักษรรัตน์ และคณะ (2552) ได้ศึกษา โครงสร้าง หน้าที่ครอบครัวและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมทางเพศในระดับน้อย เป็นเพราะว่าลักษณะ พื้นฐานของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากบิดามารดาอยู่ด้วยกัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากพักอาศัย อยู่กับบิดามารดา เมื่อมีปัญหาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และปัญหาเกี่ยวเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างมักจะพูดคุยปรึกษากับบิดามารดาก่อนเป็นอันดับแรก ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว การสื่อสารที่ดี ระหว่างบุตรวัยรุ่นกับบิดามารดา การได้รับความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา ทำให้รู้สึกมั่นคง มีคุณค่า ในตัวเอง ไม่ต้องแสวงหาความรักความอบอุ่น หรือพึ่งพิงบุคคลจากภายนอกครอบครัว จึงมีโอกาสถูก ชักจูงให้มีพฤติกรรมทางเพศได้น้อย

ปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญ คือ การสื่อสารเชิงลบ ระหว่างครู บิดามารดา เยาวชนในเรื่องเพศ วัยรุ่นมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย วิถีชีวิต ของสภาพสังคมและเศรษฐกิจในครอบครัวและชุมชน หลักสูตรเพศศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับการรับรู้ เรื่องเพศของวัยรุ่น (กิตติพงศ์ อุบลสะอาด และคณะ, 2552) และงานวิจัยของ อาภาพร เผ่าวัฒนา (2554) ในเรื่องการใช้โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยรุ่นที่อาศัยในชุมชน แออัดเขตกรุงเทพมหานครโดยทดลองใช้โปรแกรมการสอนบุตรแบบเชิงบวก พบว่า ได้รับการยอมรับ จากแม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดีสังเกตได้จากยอมสละเวลาที่จะทำกิจกรรมกับโครงการมากขึ้น หลังจากทดลองใช้ระยะหนึ่งแม่และบุตรที่เข้าร่วมโครงการมีความสัมพันธ์กันดีขึ้นถึงระดับ 9 ใน 10 นอกจากนี้ยังพบว่า แม่เป็นสื่อบุคคลที่ดีที่สุดในการพัฒนาการสื่อสาร เพื่อที่จะเป็นเกราะกำบังให้ วัยรุ่นมีภูมิต้านทานในตนเองเมื่ออยู่ในสังคมที่มีโอกาสเสี่ยง บุตรจะเลือกกำหนดพฤติกรรมตัวเองได้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศพบว่ามีการสนับสนุนการสื่อสารเรื่องเพศ กันเหมือนกับในประเทศไทย ซึ่งแบ่งได้ 3 ส่วน คือ ควรเริ่มที่บ้านจากพ่อแม่ผู้ปกครอง เริ่มในโรงเรียน และมีการสนับสนุนจากรัฐบาล แต่รายละเอียดในการสื่อสารของต่างประเทศจะสื่อสารกันในเรื่องที่มี รายละเอียดเชิงลึกมากกว่าในไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Madeline Y. Sutton et al. (2013) ได้ทำการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลที่เหมาะสมของ ประเทศสหรัฐอเมริกาและนำมารวบรวมเป็นงานวิจัย พบว่า ผลของการศึกษาที่ดีปีระหว่างปี 1988-2012 พบว่าการช่วยเหลือเด็กตั้งแต่เริ่มแรกด้วยการสื่อสารของผู้ปกครองกับเด็กและการที่ผู้ปกครอง ของเด็กไม่ติดเชื้อ HIV หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สามารถลดความเสี่ยงทางเพศได้สำเร็จ ได้มี งานวิจัยของ Patricia J. Dittus et al. (2014) ได้ทำการศึกษการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาสุขภาพ หัวข้อใหญ่ของรัฐในสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะรัฐเซาท์คาโรไลน่า พบว่ามีการพัฒนาโปรแกรมป้องกันการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างมีคุณภาพดี สามารถมีประสิทธิผลในการปรับปรุงพฤติกรรมทางเพศของเยาวชน ขณะที่มีปริมาณการศึกษาการตรวจสอบความเข้าใจของพ่อแม่เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปในชั้นประถม

เป้าหมายของการศึกษาเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้ปกครองและรัฐบาล โดยเป็นการทำงานที่มีประสิทธิผลอย่างดียิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Marla E. Eisenberg et al. (2007) ได้ทำการศึกษาก่อนหน้าเพื่อทำความเข้าใจในการศึกษาเรื่องเพศมุมมองจากพ่อแม่ของเยาวชนในวัยเรียน สรุปได้ว่าการศึกษานี้เน้นที่ความไม่สัมพันธ์ระหว่างความเห็นชัดเจนของผู้ปกครองและการใช้สิทธิพิเศษและหัวข้อการศึกษาทางเพศที่เกิดขึ้นจริง เช่นเดียวกับ การสอนในปัจจุบันในโรงเรียนรัฐบาลส่วนมากจะมีการสอนเรื่องความชัดเจนของการสนับสนุนของพ่อแม่ในการศึกษาซึ่งมีการใช้กลยุทธ์หลากหลายที่เน้นย้ำเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมถึงการบังคับใจตนเอง ผู้ปกครองควรมีความกล้าที่จะพูดเรื่องเพศกับคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนให้เห็นความสำคัญโดยควรเริ่มที่ระดับชั้นประถมศึกษาหรือก่อนจากนั้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Forrest L. Alton et al. (2004) ทำการศึกษาหลักสูตรการศึกษาเรื่องเพศในโรงเรียนรัฐบาลของ South Carolina ในมุมมองของรัฐ สรุปได้ว่าการศึกษารื่องเพศควรถูกเตรียมไว้ในโรงเรียนรัฐบาล โดยเริ่มในการเรียนช่วงกลางตั้งแต่ระดับ 6, 7 และ 8 ในเรื่องการจัดการทางเพศและการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยรุ่น และ Guttmacher Institute (2016) ได้ศึกษาสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นอเมริกา สรุปได้ว่า วัยรุ่นได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศนอกจากในห้องเรียนแล้วควรเป็นบทบาทของพ่อแม่ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ที่มีศักยภาพที่ดีที่สุด นอกจากนี้ งานวิจัยของ P. Dittus et al. (1999) ได้ทำการศึกษาแนวทางการสื่อสารโดยตรงและโดยอ้อมของมารดาวัยรุ่น เกี่ยวกับแรงจูงใจสำหรับกิจกรรมทางเพศก่อนแต่งงาน มีรายงานใน 751 เมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา ทำการศึกษาในวัยรุ่นอายุ 14-17 ปี และมารดา พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีอิสระในการสื่อสารทางเพศขึ้นอยู่กับสถานที่และแหล่งข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมทางเพศ ส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารทางตรง และมีการศึกษาของ Robin et al. (1988) พบว่ากระบวนการและเนื้อหาของสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่นในครอบครัวที่มีผู้ปกครองอยู่เป็นคู่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การศึกษานี้ตรวจสอบ 2 แง่มุมของการสื่อสารเรื่องเพศในกระบวนการและเนื้อหาระหว่างวัยรุ่น อายุ 14-16 ปี กับผู้พ่อแม่ที่อยู่ด้วยกันมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการสื่อสารเรื่องเพศของแม่ที่เลี้ยงลูกเพียงลำพัง

จากการศึกษาเรื่องทัศนคติการสอนเรื่องเพศศึกษาในบ้านโดยพ่อแม่ผู้ปกครองสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้ปกครองเชื่อว่าครอบครัวควรมีบทบาทนำในการสอนเพศศึกษากับลูกและผู้ปกครองเชื่อว่าตนเองมีเหตุผลอย่างสมบูรณ์ในการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษา ดังนั้นผู้ปกครองควรมีบทเรียนพื้นฐานที่บ้าน 2) มีความขัดแย้งกันรุนแรงของความประทับใจของพ่อแม่เกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศในบ้านแม่ส่วนใหญ่คิดว่าควรมีการถ่ายทอดและทำไปด้วยกันและมีการสื่อสารกันระหว่างผู้ปกครองและเด็ก 3) ผู้ปกครองส่วนใหญ่คอยนานเกินไปที่จะเริ่มปรึกษากันในเรื่องเพศกับลูก ๆ มีเพียง 35% ที่เริ่มคุยเรื่องเพศก่อนการมีประจำเดือนครั้งแรกของลูกสาว คำแนะนำนี้จะมีเนื้อหาที่สนับสนุนและความรู้เรื่องอุปกรณ์ซึ่ง มีการจัดเตรียมให้เป็นการสนับสนุนความคิดที่จะเริ่มคุยเรื่องเพศให้เร็วและเป็นปกติ 4) ถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะดูเหมือนเต็มใจที่จะปรึกษาเรื่องเพศกับลูกในบางข้อก็มีข้อบกพร่องอยู่ เช่น เด็กผู้ชายส่วนใหญ่จะไม่ได้รับการบอกเล่าเรื่องการมีประจำเดือนจากพ่อแม่ มีพ่อแม่ 20% จะไม่ปรึกษาเรื่อง HIV กับลูกอายุ 15 หรือวัยแรกเริ่ม และที่มีความแตกต่างกับในประเทศไทยเราอย่างชัดเจนคือ มีผู้ปกครองบางคนเต็มใจให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองกับลูก ๆ เช่น การใช้ปากทางเพศ โดยผู้ปกครองต้องแน่ใจว่าการสำเร็จความใคร่จะถูกพบในกิจกรรมของผู้ที่มีการหมั่น

แล้วในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม Lee E. Sieswerda and Peggy Blekkenhorst (2003) ซึ่งส่วนนี้จะต้องมีวิธีการที่ถูกต้องมาแนะนำผู้ปกครองในบ้านเราต่อไป

3. สรุปจากการสนทนากลุ่ม

ปัจจัยและสิ่งควรปรับปรุงในแต่ละกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนเพิ่มขึ้นหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมตามกิจกรรมในคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธสรุปได้ดังนี้

3.1 ผู้จัดกิจกรรม ต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และมีจำนวนไม่มากเกินไป

3.2 วิธีการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมควรมีการเกริ่นนำวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมให้ชัดเจน ควรพาเยาวชนและผู้ปกครองเข้ามาร่วมอบรมพร้อมกันเพราะจะได้มีการปรับทักษะการสื่อสารไปพร้อม ๆ กัน และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาร่วมสรุปผลหลังจากเสร็จกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่หลงประเด็น และควรมีกิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้าง เพื่อเป็นการสร้างความสนิทสนมระหว่างกัน ในเรื่องระยะเวลาที่เหมาะสมในการอบรม คือ 2 วัน 1 คืน แบบไปนอกสถานที่เพื่อเป็นการป้องกันการขาดการอบรมในวันที่ 2 ควรจัดนอกสถานที่เพื่อเป็นการสร้างแรงดึงดูด และสร้างสมาธิให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

3.3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็นผู้ที่สมัครใจจะร่วมกิจกรรมจริง ๆ จำนวนสมาชิกกลุ่ม ไม่ควรมากเกินไป ขนาดเหมาะสมคือประมาณ 30 คน เพราะสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ทั่วถึง และควรกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่ม คือ อายุของเด็กอยู่ระหว่าง 10 -15 ปี และอายุผู้ปกครองไม่ควรเกิน 70 ปี

การสรุปผลจากการสนทนากลุ่มครั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรดา เจริญทวีทรัพย์ (2545) ได้ศึกษาแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว พบว่า เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้ 1) มีตัวอย่างให้ดู 2) มีภาพประกอบให้สมจริง 3) ใช้สื่อที่หลากหลาย 4) พูดคุยอย่างมีสไตล์ 5) เลือกใช้คำให้เหมาะสม 6) จังหวะเวลาโอกาสและสถานที่ และเรื่องเพศเป็นเรื่องที่พ่อแม่ผู้ปกครองนำมาพูดถึงกับลูกน้อยมากเพราะเชื่อว่าลูกได้เรียนรู้จากโรงเรียนแล้ว และถึงเวลาลูกคงเรียนรู้เองเพราะมีสื่อมากมายที่เผยแพร่เรื่องนี้ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะตักเตือนลูกในเรื่องการติดยาเสพติด และพฤติกรรมอื่น ๆ ปัญหาของวัยรุ่นที่พ่อแม่เป็นห่วงและหนักใจมากที่สุดคือ ปัญหา ยาเสพติด รองลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นแนวทางแก้ไขปัญหาคือต้องเริ่มจากการสร้างความรักความอบอุ่นและความเข้าใจในครอบครัวดูแลเรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่นและความร่วมมือจากโรงเรียนชุมชนและสังคมในการแก้ปัญหา สื่อที่พ่อแม่เปิดรับมากที่สุด คือ โทรทัศน์และสื่อบุคคล วิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ ได้แก่ การดูรายการเพศศึกษาทางโทรทัศน์ปรึกษากับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกันถามจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ และหาหนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษามาอ่านแนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น คือ การสอนโดยพ่อแม่ หรือสอนโดยญาติคนใกล้ชิด หรือครูอาจารย์ แพทย์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเนื้อหาสาระที่ควรจะสอน คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไปที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมตั้งแต่เล็กจนโต นอกจากนี้ยัง

ควรเน้นเรื่องความปลอดภัยและการวางตัวของวัยรุ่นเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เน้นเรื่องธรรมชาติชายหญิง และที่สำคัญควรจะสอนหลักศีลธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย

สำหรับเนื้อหาที่จะใช้สอนผู้ปกครองได้นั้นมีการศึกษาของ เพชรน้อย สิ่งช่างชัย และคณะ (2552) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองต่อการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น โดยใช้ชุดโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองเพื่อ 1) ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ประกอบด้วย 1.1) สถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่นไทย 1.2) พัฒนาการด้านร่างกายของวัยรุ่น 1.3) จิตวิทยาวัยรุ่น 1.4) การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น 1.5) การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี หรือเอดส์ 1.6) การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ 1.7) การใช้จ่ายสำหรับวัยรุ่น 1.8) ความเข้าใจบทบาททางเพศหญิงและชาย 2) ทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น ประกอบด้วย 2.1) ทักษะการฟัง 2.2) การตั้งคำถามเรื่องเพศ 2.3) การใช้ความเงียบ และ 2.4) การสะท้อนคิด

และ มธรรดา เจริญวิทย์ (2545) ได้พบว่า ภาครัฐที่มีการสนับสนุนว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการตั้งครภ์ก่อนวัยอันควรของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ทำการศึกษาบทบาทของครอบครัวกับการป้องกันการตั้งครภ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นไทย ซึ่งผลการศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่า 1) ควรสร้างความตระหนักให้แก่ครอบครัวถึงความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรหลานไม่ควรโยนภาระหน้าที่ให้แก่โรงเรียนแต่เพียงลำพัง 2) ควรให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาแก่ครอบครัว และ 3) ควรสอดแทรกกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่วัยรุ่น

จากผลงานวิจัยและทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาได้ข้อสรุปที่ว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการหล่อหลอมจริยธรรมคุณธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในครอบครัวแล้วถ่ายทอดสู่เด็ก เปรียบเสมือนเป็นภูมิคุ้มกันที่เป็นพื้นฐานอยู่ความรู้สึก สร้างเป็นทัศนคติของคน ซึ่งคนนั้นจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (ดวงเดือน ศาตวรรษ และคณะ, 2545: 9) บิดามารดาเป็นคนแรกที่เด็กรู้จักและอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด แต่การพูดคุยเรื่องเพศนับเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจและนำไปสู่การสื่อสารที่สร้างสรรค์ จุดอ่อนในบทบาทของบิดามารดาที่ควรต้องใช้ศักยภาพจากประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่นำมาสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติในเรื่องเพศ (ณัฐกานต์ อมาตยกุล, 2548)

ข้อเสนอแนะ

การช่วยลดและแก้ไขปัญหาการตั้งครภ์ก่อนวัยอันควรนั้น สถาบันครอบครัวเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด หากผู้ดูแลเยาวชนให้ความรักความอบอุ่น ให้การเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาในเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม โดยผ่านรูปแบบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร 4 ทักษะ คือ ทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ ก็จะส่งผลให้การสื่อสารของแต่ละครอบครัวเป็นไปในลักษณะสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็นสื่อกลางระหว่างบุคคลที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางที่สำคัญดังต่อไปนี้

ข้อจำกัดในงานวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในงานวิจัยดังนี้

1. ด้านเวลาในการประเมินผลก่อนและหลังทำการวิจัยมีระยะห่าง 1 สัปดาห์ ทำให้เห็นทักษะการสื่อสารที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจนนัก ถ้ามีการประเมินผลแบบต่อเนื่องจะทำให้ทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับเยาวชนเกิดขึ้นได้ชัดเจนมากขึ้น
2. การใช้บทบาทสมมติในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 บท ทำการประเมินทักษะทั้ง 4 ทักษะซึ่งประกอบด้วยทักษะการตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการฟัง และทักษะการเผชิญสถานการณ์ ซึ่งหากมีการจัดทำบทบาทสมมติ 1 บท ต่อ 1 ทักษะ จะทำให้การประเมินทักษะชัดเจนมากขึ้น
3. ควรจัดตั้งเกณฑ์การคัดเข้าคัดออกของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้จัดทำไว้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายทุกคนตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อสังเกตที่เป็นข้อมูลและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติ

หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันในการให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม และลดอัตราการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้
2. ด้านนโยบาย

ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้เห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยมีการทำงานในรูปของเครือข่าย ลงมาสู่ชุมชนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมทุกภาคีเครือข่ายในรูปของนโยบายอำเภอการอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งเป็นการทำงานที่ให้ชุมชนร่วมกันคิดวางแผนและร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นโดยทุนในชุมชน ตามศักยภาพของชุมชน เพราะจากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมพบว่า ในการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมนั้น การจัดกิจกรรมโครงการกับวัยรุ่นอย่างเดียวไม่ประสบความสำเร็จ ต้องมีการทำงานร่วมกันกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน โดยเริ่มต้นจากการปลูกฝังทักษะการสื่อสารเรื่องเพศกันในครอบครัวเป็นลำดับแรก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศควรทำทั้งในส่วนของผู้ปกครองและเด็กเพื่อจะได้มีความเข้าใจตรงกัน ในการศึกษาครั้งนี้ทำเฉพาะในผู้ปกครอง สรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ควรศึกษาการวิจัยแบบทดลอง ในลักษณะ 2 กลุ่ม คือ มีกลุ่มเปรียบเทียบและกลุ่มทดลอง เพื่อสามารถเปรียบเทียบผลการทดลองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ในการศึกษาควรมีการทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมก่อน เพื่อวิทยากรได้ทราบว่าควรเพิ่มเติมความรู้ให้ในเรื่องใดบ้าง
3. ควรมีการศึกษาที่มีการติดตามผลในระยะยาวกับเด็กในปกครองของกลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมโครงการเพื่อดูผลว่ามีปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรหรือไม่

4. ทำการศึกษาแบบสัมภาษณ์เจาะลึกในลักษณะของการอยู่พร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว คือ พ่อ แม่ ลูก เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงภาพรวมมากขึ้น

5. ควรมีการเลือกทำวิจัยเฉพาะกลุ่ม เช่น ครอบครัวที่มีทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในระดับดี อยู่แล้ว และกลุ่มครอบครัวที่ไม่มีทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวเลย หรืออาจจะทำการวิจัย ทั้งสองกลุ่ม แล้วนำมาหาข้อสรุปและข้อแตกต่างร่วมกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2559). **รอบรู้เรื่องสุขภาพจิตเด็ก** (Online). www.comentalhealth.com, 29 พฤษภาคม 2559.
- กองทุนโลก กระทรวงสาธารณสุข. (2555). **โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ องค์การแพธ (PATH)**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บูเลติน จำกัด.
- กองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2543). **แผนการอบรมเพศศึกษาสำหรับพ่อแม่**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิสคอม เซ็นเตอร์ จำกัด.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). **สถิติสำหรับงานวิจัย/กัลยา วานิชย์บัญชา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพงศ์ อุบลสะอาด, ผาสุข แก้วเจริญตา, ธวัชชัย นาคสนอง, สุธีร์ บัวพิมพ์, เสาวลักษณ์ สุกใส และเดโชพล ทองก้อน. (2552). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของครอบครัว เยาวชน และโรงเรียนในการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์และเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์**. โครงการสำนักประสานงานการวิจัยและพัฒนาเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- กิตติยา สังคม. (2541). **เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ, บุญเสริม หุตะแพทย์ และประกายรัตน์ ภัทรธิดา. (2551). **การพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาระหว่างบิดามารดาและบุตรวัยรุ่น**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- กุลธิดา พานิชกุล และอติพร ส้าราญบัว. (2556). “การประยุกต์ใช้โมเดลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Trans theoretical Model) เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย” **วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา**, 19(มกราคม-มิถุนายน 2555).
- กุลภา วจนสาระ. (2551). **มีเรื่องเพศแบบไหนในห้องสมุดและข่าว: หนังสือ เอกสารวิชาการ ข่าวและบทความ ในฐานะข้อมูลสุขภาพทางเพศ**. กรุงเทพมหานคร: ตุลาคม.
- จรรุวรรณ ศรีเวียงสา และทวีศักดิ์ กสิผล. (ม.ป.ป.). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร**. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6. ม.ป.ท.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). **แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว** (Online). <http://cuir.car.chula.ac.th>, 12 ตุลาคม 2556.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2544). **การวัดผลและประเมินผล: ความหมายและประเภท** (Online). <http://www.watpon.com/Elearning/mea1.htm>, 9 สิงหาคม 2552.

- ชลนิทรา แสงบุราณ. (2551). **รูปแบบการเลี้ยงดูและการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างมารดาและบุตรสาว ต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นหญิง เขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอนประวัติศาสตร์ให้เด็กมีความสุข สนุกคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชาญชัย เรืองขจร. (2554). **วิทยาการวิจัย**. สาขาวิชาวิทยาศาสตรสุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา: เหมการพิมพ์ สงขลา.
- ณัฐกานต์ อมาตยกุล. (2548). **ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐยา บุญภักดี. (2555). **แผนงานสร้างสุขภาพทางเพศ**. มูลนิธิสร้างความสำเร็จเรื่องสุขภาพผู้หญิง (Online). <http://talkaboutsex.thaihealth.or.th>, 25 กรกฎาคม 2559.
- ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และคณะ. (2545). **การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท**. วิทยานิพนธ์คณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนู ชาตธนานนท์. (2552). **ทักษะการสื่อสารสำหรับอาชีพครู** (Online). <http://goo.gl/UeuZhE> >><http://goo.gl/DWHqju>, 8 กุมภาพันธ์ 2559.
- นรมนต์ มหาศิริมงคล. (2548). **ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาศาสตร์ (เพศศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจง พลไชย. (2554). “พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองนครพนม.” **วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์ คลินิกโรงพยาบาลพระปกเกล้า**. 28, 230-237.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.
- บุปผาสวรรค์ อุดมพีชน์. (2546). **ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเรื่องเพศศึกษา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วิทยาศาสตร์ (อนามัยครอบครัว) มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประภาพร สุวรรณภูฏ, ทัดชนันท์ คงขาว และไพรินทร์ ณิชโชติสกุลย์. (2558). “ผลของโปรแกรมพัฒนาทักษะของมารดาในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสาววัยรุ่น.” **วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า**. 26 (กันยายน 2557 - กุมภาพันธ์ 2558).
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). “การประเมินความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สถิติแคปปา.” **วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ประยุกต์**. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. (มกราคม – มิถุนายน 255).
- ปราโมทย์ สุคนิชย์. (2555). **การแก้ปัญหาพูดและลักษณะโมยในเด็ก** (Online). www.ramament.com, 29 พฤษภาคม 2559.
- ผาสุก แก้วเจริญตา และคณะ. (2554). **การพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์และเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในจังหวัดอุตรดิตถ์**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- พนม เกตุมาน. (2551). **สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค**. สำนักกระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). **สุขใจกับบุตรวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด.
- พรพรรณ บุญยรัตพันธุ์. (2552). **ข้อมูลจากเวทีสัมมนาคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา เรื่อง "การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น"** วันที่ 21 ธันวาคม 2552. สถานที่รัฐสภา 22 ธันวาคม 2552. (Online). [http://news.siamtrue.com/view/newshot.2736, 24 กันยายน 2555](http://news.siamtrue.com/view/newshot.2736,24 กันยายน 2555).
- พัชรลักษณ์ สุวรรณ. (2549). **ปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2551). **ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชรน้อย สิ่งข้างซ้าย, คณินนิตย์ บุญเลิศ, วิภา สุวรรณรัตน์ และคณะ. (2552). "ผลของโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองต่อการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น." **สงขลานครินทร์เวชสาร**. 27(มกราคม), 11-20.
- ไพจิต ภูแถมโซติ และวิลาวัลย์ ชมนิรัตน์. (2554). **การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น**. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภารดี บุญเพิ่ม. (2544). "การสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น." **บทคัดย่อวิทยานิพนธ์และรายงานการศึกษาอิสระ**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มธุรดา เจริญทวีทรัพย์. (2545). **แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มลิจันทร์ เกียรติสังวร. (2543). **ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาศาสตร์ (อนามัยครอบครัว) มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. (2551). **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- มัลลิกา คณานุรักษ์. (2547). **จิตวิทยาการสื่อสารของมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ระวีวรรณ ศรีสุชาติ. (2555). **บอกลูกอย่างไรให้ได้ผล**. สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (Online). www.ramament.com, 29 พฤษภาคม 2559.
- ระวีวรรณ ดนัยคุชฎีกุล. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร**. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2549. สมาคมนักประชากรไทย. (Online). <http://www.thaipopulation.org/stable/index.php?> _____ (2549). "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร." **เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ**. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2552. (Online). www.nno.moph.go.th, 8 สิงหาคม 2556.

- รัตนพร อินทร์เพ็ญ. (2551). **การเรียนรู้เรื่องเพศกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย**. ปรินญา ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม) มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รายงานสถิติการเกิดมีชีพของกระทรวงสาธารณสุข. (2552). **สถานะการตั้งครรภ์และการคลอดบุตรก่อนวัยอันควร พ.ศ. 2540-2551** (Online). <http://childpregnancy.m-society.go.th>, 19 ตุลาคม 2556.
- รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์. (2557). “ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารของมารดา กับบุตรสาวเกี่ยวกับความเสี่ยงทางเพศ และทัศนคติของมารดาต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน กับความสามารถของตนในการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง.” **วารสารสภาการพยาบาล**. 29 (กรกฎาคม-กันยายน), 32-41.
- วรภรณ์ ตระกูลสถิตย์. (2549). **จิตวิทยาการปรับตัว**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วัชรী อ้นนาค. (2540). “การสื่อสารในครอบครัว.” **วารสารศูนย์วิทยาจิต**. 1(มกราคม-ธันวาคม 2540), 31-34.
- วิโรจน์ อารีกุล. (2553). **การดูแลสุขภาพและการแนะนำวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1997) จำกัด.
- วิศนีย์ บุญมั่น. (2551). **ผลของโปรแกรมการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดาและบุตรชายวัยรุ่น**. ปรินญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, ดารุณี จงอุดมการณ์ และคณะ. (2554). **ศึกษาแนวทางการป้องกันและไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น**. ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยและการฝึกอบรมด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศุภรัศมี ลีติกุลเจริญ. (2540). **ทฤษฎีการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). “สถานการณ์ทางสังคม 10 เรื่องเด่น 10 เรื่องที่รุนแรง ประจำปี 2558.” **ในส่วนที่เกี่ยวข้องของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**. (2552) (Online). <http://www.m-society.go.th/ebook/uploads/doc/magazine>, มกราคม 2558.
- สมภพ เรื่องตระกูล. (2551). **จิตเวชเด็กและวัยรุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวและสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน. (2552). “การสำรวจสัมพันธ์ภาพของครอบครัวไทย. รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” (2548). **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). **รายงานสถานการณ์ประชากรไทย ปี 2556 แม้วัยใสความท้าทายของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น**. สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช. (2556). สรุปลผลการดำเนินงานประจำปี 2556. จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- _____. (2558). สรุปลผลการดำเนินงานประจำปี 2558. จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2553). “อายุเฉลี่ยเพศสัมพันธ์ครั้งแรก.” **เอกสารประกอบการอบรมผู้ให้บริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นและเยาวชน.** (Youth Friendly Health Providers); 2.
- สุพิตรา อักษรรัตน์, ผจงศิลป์ เพ็งมาก และวรรณิ จันทร์สว่าง. (2552). “โครงสร้างหน้าที่ครอบครัวและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: จังหวัดนครศรีธรรมราช.” **วารสารวิชาการสาธารณสุข.** 18, 736-744.
- สุภาพร อธิวรกุล. (2541). **การศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลี้ยงดูในเรื่องเพศระหว่างบิดามารดา.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุนน อยู่สิน. (2544). **การสื่อสารในสังคม ในเอกสารการสอนชุดวิชา มนุษย์กับสังคม หน่วยที่ 8-15.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมิตรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย. (2556). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานที่เข้าสู่วัยแตกเนื้อหนุ่มสาว” **วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า.** ฉบับที่ 2 (มีนาคม-สิงหาคม), 36-46.
- สุริย์พร กฤษเจริญ, กัญจณี พลอินทร์, ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์ และจรัญ ศรีทวีวัฒน์. (2551). “การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่ตามความต้องการการเรียนรู้ของลูก” **สงขลานครินทร์เวชสาร.** 26 (มกราคม-กุมภาพันธ์), 61-68.
- เสถียร เชื้อสี และนางเยาว์ ณรงค์แสง. (2550). **ความรู้และรูปแบบการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวกรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี.** สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- องค์การแพธ. (2553). **คู่มือฝึกอบรมผู้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาแบบรอบด้าน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. นนทบุรี: บริษัท เออร์เจนท์แทค จำกัด.
- _____. (2554). **คู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่าง บิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชน.** กรุงเทพมหานคร: บุเลติน จำกัด.
- อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และจินตนา ไชยวิโน และคณะ. (2551). **การสื่อสารเรื่องเพศในเยาวชน ตำบลเชียงกลาง จังหวัดน่าน.** นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- อรไท พิพิธพัฒน์ไพสิฐ, จินตนา แสงจันทร์ และคณะ. (2557). **การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในเยาวชน (Adolescents)** (Online). <http://www.nno.moph.go.th>, 12 มีนาคม 2557.
- อรพรรณ ทิมรอด. (2546). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของบิดาในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรชายวัยรุ่น.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วิทยาศาสตร์ (อนาัยครอบครัว) มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรุณี ชุณหบดี และลำเจียก กำธร. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดตรัง.** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง.

- อภาพร เผ่าวัฒนา. (2551). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัดเขต กรุงเทพมหานคร การส่งสอนอบรมบุตรเชิงบวก (Online). <http://www.thaihealth.or.th>, 12 ตุลาคม 2554.
- _____. (2554). การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในวัยรุ่น ในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในชุมชน: การประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ม.ป.ท.: โรงพิมพ์ คลัง นานาวิทย์.
- อุบลรัตน์ ธนรุจิวงศ์. (2547). “การศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ปี 2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร” **วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2552). **ศิลปะ ป.3**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- Arunrat Tangmunkongvorakul, Kriengkrai Srithanaviboonchai, and Marisa Guptarak. (2014). “Attitudes and behavior among rural Thai adolescents regarding sexual intercourse.” **SOUTHEAST ASIAN J TROP MED PUBLIC HEALTH**. 45(6 November 2014), 1437-1447.
- Brain R. Flay, Anthony Biglan, And Robert F. Boruch. (2005). “Standard of Evidence: Criteria for Efficacy, Effectiveness and Dissemination.” **Prevention Science**. 6(3 September 2005).
- Forrest L. Alton, Robert W. Oldendick, and Katherine A. Draughon. (2004). “The Sex Education Curriculum in South Carolina’s Public Schools: The Public’s View.” **Journal of School Health**. 73(4), 143-149.
- Frank F. Furstenberg, Jr., Lynne Maziarz Geitz, Julien O. Teitler and Christopher C. Weiss. (1997). **Does Condom Availability Make a Difference? An Evaluation of Philadelphia’s Health Resource Centers**. 29(3 May/June 1997), 123-127.
- Guttmacher Institute. (2016). **American Teens’ Sources of Sexual Health Education**. 125 Maiden Lane New York, NY 10038 USA April 2016.
- India Rose, Mary Prince, Shannon Flynn, Sarah Kershner and Doug Taylor. (2014). “Parental support for teenage pregnancy prevention programmes in South Carolina public middle schools.” **Sex Education**. 14(5), 510-524.
- Kaiser. Family Foundation & Seventeen magazine. (2002). **Teens and sexual Health Commuication** (Online). <http://www.kff.org/entpartnership/seventeen/surveys.com>, 15 March 2014.
- Lee E. Sieswerda and Peggy Blekkenhorst. (2003). **Parental Attitudes towards Sex Education in the home**. Thunder Bay District Health Unit 2006.

- Loretta E. Gavin, Jessica R. Williams, Maria I. Rivera, and Christina R. Lachance. (2015). "Programs to Strengthen Parent-Adolescent Communication About Reproductive Health A Systematic Review" **Published by Elsevier Inc.on behalf of American Journal of Preventive Medicine.**
- Madeline Y. Sutton, Sarah M. Lasswell, Yzette Lanier, and Kim S. Miller. (2013). "Impact of Parent-Child Communication Intervention on Sex Behavior and Cognitive Outcomes for Black/African-American and Hispanic/Latino Youth: A Systematic Review, 1988-2012." **Journal of Adolescent Health.** 54 (2014), 369-384.
- Marla E. Eisenberg, Debra H. Bernat, Linda H. Bearinger, and Michael D. Resnick. (2007). **Support for Comprehensive Sexuality Education: Perspective from Parents of School-Age Youth.** **Journal of Adolescent Health.** 42 (2008), 352-359.
- Melkiory C. Masatu, Gunnar Kvale and Knut-inge Klepp. (2003). "Frequency and perceived credibility of reported sources of reproductive health information among primary school adolescents in Arusha" **Tanzania. Scand J Public Health.** 31, 216-223.
- P. Dittus, C De Rose, R. Jeffries, a Afifi, and W. Cumberland. (2011). "Health services and policy oral session 1- Innovation technology." **Sex Transm Infect.** July 2011 Vol. 87 Suppl.
- Patricia J. Dittus, James Jaccard, and Vivian V.Gordon. (1999). "Direct and Nondirect Communication of Maternal Beliefs to Adolescent: Adolescent Motivations for Premarital Sexual Activity." **Journal of Applied Social Psychology.** 29, 9.
- Pornruedee Nitirat. (2008). **Thai adolescents' sexual behaviors and school base sexeducation: perspectives of stakeholders in Chanthaburi province, Thailand,** A dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the Department of Health Behaviors and Health Education, School of Public Health, University of North Carolina at Chapel Hill.
- Rebecca M. Sanford DeRousie and Karen L. Bierman. (2012). **Examining the Sustainability of an Evidence-Based Preschool Curriculum: The REDI Program.** *Early Child Res Q.* Author manuscript; available in PMC 2013 January 1: 55-56.
- Robin Dutra, Kim S. Miller, and Rex Forehand. (1988). **The Process and Content of Sexual Communication with Adolescents in Two-Parent Families: Associations with Sexual Risk-Taking Behavior.** Received Oct.15, 1997; revised Apr. 13, 1998; accepted Apr.13.
- World Health Organization. (2010). **Teenage Pregnancies Cause Many Health, Social Problems.** Retrieved 15 May 2009 (Online). <http://www.who.int/mediacentre/multimedia/podcasts/2009/teenage-pregnancy-20090213/en>, 5 July 2013.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นางเจียรรัตน์ มาลาयाภรณ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. นางสุภาวรรณ แพรกทอง ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11
จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. นายสุนทร ฝอยทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช
และนักจัดการรายการวิทยุ ในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุนทรศรีเอชเอ็น

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0560.06 / ว 0038

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

18 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ
กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า **นางเอียรรัตน์ มาลาษาภรณ์ (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ)** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (IOC: Index of Congruence) ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุระพรรณ จุลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์/โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>

www.facebook.com/gsskru

ที่ ศธ 0560.06 / ว 0038

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

18 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ
กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นายสุนทร ฝอยทอง (นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ) บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (IOC: Index of Congruence) ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุระพรรณ จุลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์/โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>

www.facebook.com/gsskru

ที่ ศธ 0560.06 / ว 0038

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

18 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ
กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า **นางสุภาวรรณ แพรกทอง (นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ)** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (IOC: Index of Congruence) ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุระพรรณ จุลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์/โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>

www.facebook.com/gsskru

ที่ ศธ ๐๕๖๐.๐๖ / ว 0001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

18 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นวิทยากรในกิจกรรมเวทีสนทนากลุ่ม
เรียน สาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.คันทมาทน์ กาญจนภูมิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.เพ็ญมาศ สุนทรจิตต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย โดยได้จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มในหัวข้อวิทยานิพนธ์ดังกล่าวขึ้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า คุณวัลลภา ดิษสระ (พยาบาลวิชาชีพ) บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านวิทยากรร่วมเวทีสนทนากลุ่ม เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช" ในวันที่ 23 - 24 มกราคม 2559 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งไผ่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูล จุลสุวรรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0 74-33 6933 ต่อ 246
โทรสาร. 0 74-33 6948
<http://gs.skru.ac.th>

ที่ ศธ ๐๕๖๐.๐๖ / ว 0001

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

18 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นวิทยากรในกิจกรรมเวทีสนทนากลุ่ม
เรียน สาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 5462771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.คันทมาศ กาญจนภูมิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธ์จิตต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย โดยได้จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มในหัวข้อวิทยานิพนธ์ดังกล่าวขึ้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า **คุณวิภารัตน์ จันทรวีไลรัตน์ (เจ้าพนักงานสาธารณสุข)** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นวิทยากรร่วมเวทีสนทนากลุ่ม เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช" ในวันที่ 23 - 24 มกราคม 2559 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งแด้ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูล จุลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 74-33 6933 ต่อ 246

โทรสาร. 0 74-33 6948

<http://gs.skru.ac.th>

ที่ ศธ ๐๕๖๐.๐๖ / ว 0008

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

18 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ประเมินกิจกรรมเวทีสนทนากลุ่ม
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทร์มาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.คันทมาทน์ กาญจนภูมิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธ์จิตต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย โดยได้จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มในหัวข้อวิทยานิพนธ์ดังกล่าวขึ้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า คุณสุภาววรรณ แพรกทอง (นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ) บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นผู้ประเมินกิจกรรมและทักษะการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมายในเวทีสนทนากลุ่ม เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช" ในวันที่ 23 - 24 มกราคม 2559 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งแย้ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุล จุลสุวรรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 74-33 6933 ต่อ 246

โทรสาร. 0 74-33 6948

<http://gs.skru.ac.th>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 246
 ที่ บวล. 0061 / 2559 วันที่ 18 มกราคม 2559
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอื้อนจิต สัมมา

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย โดยได้จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มในหัวข้อวิทยานิพนธ์ดังกล่าวขึ้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ประเมินกิจกรรมและทักษะการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมายในเวทีสนทนากลุ่ม เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช" ในวันที่ 23 - 24 มกราคม 2559 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งไผ่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูล จุตสุวรรณ์)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 246
 ที่ บวล. 0062 / 2559 วันที่ 18 มกราคม 2559
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์ธมนวรรณ ตะสัย

ด้วย นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ รหัส 54G2771001 นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวិทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.คันธมาทน์ กาญจนภูมิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.เพ็ญมาศ สุคนธ์จิตต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย โดยได้จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มในหัวข้อวิทยานิพนธ์ดังกล่าวขึ้น และพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ประเมินกิจกรรมและทักษะการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมายในเวทีสนทนากลุ่ม เรื่อง "ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช" ในวันที่ 23 - 24 มกราคม 2559 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งไผ่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูล จุตสุวรรณ์)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยสำหรับผู้ปกครอง
 เรื่อง ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้นในเรื่องเพศ
 กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย
 นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ
 นักศึกษาปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาสาธาณสุขชุมชน

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ

ข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย			
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.			
ข้าพเจ้าชื่อ		อายุ	ปี
อยู่บ้านเลขที่		ถนน	
ตำบล/แขวง		อำเภอ/เขต	
จังหวัด		รหัสไปรษณีย์	
หมายเลขโทรศัพท์			

ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง	ผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ
---	--

โดยข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยรายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการวิจัยและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัยรวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขหากเกิดอันตราย โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้

ข้าพเจ้าได้ทราบถึงสิทธิ์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางด้านประโยชน์และโทษจากการเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนตัวหรืองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อข้าพเจ้าที่จะได้รับในอนาคตและยินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ได้รับจากการวิจัย แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น

หากข้าพเจ้ามีข้อข้องใจที่จะสอบถามเกี่ยวข้องกับการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถติดต่อไปยังนางจรรยาภรณ์ จันทร์มาศ โทรศัพท์ 086595 7891 สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช โทรศัพท์ 075-342902 ได้ตลอดเวลา

**ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมนี้โดยตลอดแล้ว
จึงลงลายมือชื่อไว้**

ลงชื่อ.....ผู้เข้าร่วมวิจัย

(.....)

วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอม

(.....)

วันที่.....

คู่มือวัดทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ

คำชี้แจง

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ของนางจรรยาภรณ์ จันทมาศ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศของตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชประกอบด้วยรายละเอียด 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 การแสดงบทบาทสมมติตามคำชี้แจงในแต่ละตอนโดยมีการวัดทักษะการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ

ทักษะที่ 1 ทักษะการตอบคำถามเรื่องเพศของวัยรุ่น

ทักษะที่ 2 ทักษะการสื่อสารเชิงบวก

ทักษะที่ 3 ทักษะการฟัง

ทักษะที่ 4 ทักษะการเผชิญสถานการณ์

โดยให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติตามบทที่จัดเตรียมให้และผู้วิจัยจะถ่ายวิดีโอเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินทักษะของผู้ปกครอง การวัดทักษะจะกระทำก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

การตอบคำถามและการแสดงบทบาทสมมติทุกส่วนของงานวิจัยฉบับนี้เพื่อจะได้นำไปแปรผลเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสื่อสารเรื่องเพศต่อไป และขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านตอบทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ

นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**แบบสอบถามเครื่องมือวิจัยสำหรับพ่อแม่ / ผู้ปกครอง
เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับเรื่องราวของท่านในแต่ละข้อ

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านมี อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา

3. ปริญญาตรี

4. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. อาชีพ

1. ไม่ได้ทำงาน

2. ทำนา / ทำสวน

3. ค้าขาย

4. ธุรกิจส่วนตัว

5. รับราชการ

6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยในครอบครัว.....บาทต่อเดือน

7. ความสัมพันธ์กับนักเรียน

1. พ่อ

2. แม่

3. ปู่ / ตา

4. ย่า / ยาย

5. ญาติ

6. อื่น ๆ

8. นักเรียนในปกครอง เพศ ชาย หญิง

9. นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 3

10. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี คน

ส่วนที่ 2 การวัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ

การวัดทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศจะกระทำ 2 ครั้ง ครั้งแรกก่อนเข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ 2 กระทำหลังการเข้าร่วมโปรแกรม 1 สัปดาห์ โดยให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ ผู้วิจัยจะถ่ายวีดิทัศน์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและประเมินทักษะต่อไป

บทต่อไปนี้เป็นบทที่ให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติสำหรับวัดทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะให้ผู้ปกครองอ่านและทำความเข้าใจและสวมบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ดังรายละเอียด คือ

2.1 บทสำหรับวัดทักษะการตอบคำถามและทักษะการฟัง

- ลูกผู้หญิง “น้องบัว” เด็กผู้หญิงวัย 12 ปี วันนี้เรียนพลศึกษากลับบ้านด้วยอาการเหนื่อยล้า มาถึงบ้านเข้าห้องเพื่อจะเปลี่ยนเสื้อผ้า พบว่ามีเลือดติดอยู่ที่กางเกงชั้นใน บัวตกใจและเครียดมาก นึกว่าตัวเองต้องเป็นโรคร้ายแรง จึงเข้าไปถามแม่/พ่อ

บัว: (ร้องไห้แล้วเดินมากอดแม่/พ่อ).....แม่/พ่อคะ ? หนูเป็นอะไรไม่รู้ค่ะ

(พร้อมหยิบกางเกงในเปื้อนเลือดมาให้แม่ดู) นี่คะ มีเลือดติดอยู่ที่กางเกงในหนูค่ะ

- ลูกผู้ชาย “น้องปิม” เด็กผู้ชายวัย 13 ปี ตื่นนอนมารู้สึกตกใจเพราะที่นอนเปียก จึงรีบวิ่งไปบอกแม่/พ่อเพราะกลัวว่าจะดูว่าปัสสาวะรดที่นอน

ปิม: แม่/พ่อครับ เมื่อคืนผมฝันถึงผู้หญิงสวย ๆ แล้วพอตื่นที่นอนเปียกผมไม่ได้ฉี่รดที่นอนนะครับ แต่ไม่รู้ว่าทำไมที่นอนถึงเปียกครับ

คำชี้แจง เมื่อผู้ปกครองอ่านบทแล้ว ให้ท่านแสดงบทบาทสมมติการเป็นแม่หรือพ่อในการฟังและตอบคำถาม โดยเลือกสถานการณ์ตามเพศของบุตรหลานของท่าน

2.2 บทสำหรับวัดทักษะการสื่อสารทางบวกและการเผชิญสถานการณ์

ลูกวัย 12 ปี เอาเงินค่าขนมรายอาทิตย์ไปให้เพื่อนยืม และเพื่อนบอกว่าจะจ่ายให้ในวันรุ่งขึ้นและวันรุ่งขึ้นเพื่อนไม่มาโรงเรียน ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายตลอดทั้งอาทิตย์ ลูกได้ไปหยิบเงินของแม่ในลิ้นชัก และคิดว่าแม่/พ่อคงไม่รู้เมื่อเพื่อนนำมาคืนค่อยเอากลับมาใส่ไว้ที่เดิมในวันเดียวกันแม่/พ่อมาหยิบเงินเพื่อนำไปจ่ายค่าไฟฟ้าพบว่า เงินหายไป ด้วยสภาพแวดล้อมในครอบครัวมั่นใจว่าลูกหยิบไป

คำชี้แจง เมื่อผู้ปกครองอ่านบทแล้วให้ท่านแสดงบทบาทของแม่หรือพ่อว่าถ้าเหตุการณ์นี้เกิดกับตัวท่านท่านจะทำอย่างไรกับลูกของท่าน

คู่มือวัดและประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย
นางจรรยาภรณ์ จันทมาศ
นักศึกษา ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

คู่มือวัดและประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ กรณีศึกษา: ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศในพื้นที่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองกับทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ โปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศนี้ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมขององค์การแพธ ที่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครองกับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชนที่แพธได้พัฒนาขึ้นเพื่อประกอบการจัดอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่บิดามารดา และ/หรือผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบดูแลบุตรหลานที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น ภายใต้โครงการก้าวอย่างเข้าใจที่มีการมุ่งเน้นการพัฒนาที่มิวิทยากรให้กับเครือข่ายคนทำงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดการศึกษา จัดกระบวนการอบรม การทำงานกับชุมชนด้านสาธารณสุข และการพัฒนาเยาวชน เพื่อให้เกิดการทำหน้าที่ต่อเนื่อง โดยจัดทำเป็นหลักสูตรการอบรม 2 วัน ตามกำหนดการ ดังนี้

หลักสูตร
การสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน
เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชน

กำหนดการ

วันที่ 1

08.30–09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00–10.00 น.	แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ ความคาดหวัง และข้อตกลงการเรียนรู้
10.00–10.45 น.	กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ
10.45–11.00 น.	อาหารว่าง
11.00–12.00 น.	กิจกรรมที่ 2 สำรวจชุมชน
12.00–13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00–14.00 น.	กิจกรรมที่ 3 เส้นชีวิต
14.00–15.00 น.	กิจกรรมที่ 4 เลือกข้าง
15.00–15.15 น.	อาหารว่าง
15.15–16.15 น.	กิจกรรมที่ 5 ย้อนรอยวัยรุ่น
16.15–16.30 น.	สรุปการเรียนรู้ท้ายวัน

วันที่ 2

09.00–09.30 น.	ทบทวนการเรียนรู้ของวันแรก
09.30–10.30 น.	กิจกรรมที่ 6 เรื่องเพศของวัยรุ่น 6.1 เรื่องของแอน 6.2 คำถามเรื่องเพศ
10.30–10.45 น.	อาหารว่าง
10.45–12.00 น.	กิจกรรมที่ 7 เราทำแบบนี้กับบุตรบ่อยไหม
12.00–13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00–14.30 น.	กิจกรรมที่ 8 ฟีกฟังอย่างตั้งใจ
14.30–14.45 น.	อาหารว่าง
14.45–16.00 น.	กิจกรรมที่ 9 เจอแบบนี้.....ทำอย่างไรดี
16.31–16.30 น.	กิจกรรมที่ 10 สรุปการเรียนรู้ และประเมินผล
16.31 น.	ปิดการอบรม

**ตารางแสดงความสัมพันธ์ของกิจกรรมในโปรแกรมกับกิจกรรมรายด้าน
และทักษะการสื่อสารที่ได้จากการจัดกิจกรรม**

กิจกรรมใน โปรแกรม	กิจกรรมรายด้าน	ทักษะการสื่อสาร			
		การตอบ คำถาม	การสื่อสาร เชิงบวก	การฟัง	การเผชิญ สถานการณ์
1. แนะนำตัว ผ่านภาพ 2. สสำรวจชุมชน	ด้านที่ 1 การสร้าง ความตระหนักต่อปัญหา เยาวชนในชุมชน				✓
3. เส้นชีวิต 4. เลือกว่า 5. ย้อนรอยวัยรุ่น	ด้านที่ 2 การสร้าง ทัศนคติที่ถูกต้องเรื่องเพศ		✓		
6. เรื่องเพศของ วัยรุ่น 7. เราทำอย่างนี้ กับบุตรหลาน บ่อยไหม	ด้านที่ 3 การวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างวัย	✓	✓		
8. ฟังอย่าง ตั้งใจ 9. เจอแบบนี้ ทำอย่างไรดี 10.สรุปการเรียนรู้	ด้านที่ 4 การสื่อสารเรื่อง เพศ			✓	✓

แนวทางการประเมิน

ผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ โดยทำการศึกษาในพื้นที่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยใช้เวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนทั้งหมด 3 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 วัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมโปรแกรม โดยเชิญผู้ปกครองที่จะเข้าร่วมโปรแกรมมาประชุมชี้แจงการดำเนินการวิจัย การวัดและประเมินทักษะการสื่อสาร แล้วแจกคู่มือการแสดงบทบาทสมมติทักษะการสื่อสาร แล้วให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติตามบทผู้วิจัยถ่ายวีดีทัศน์เพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

ครั้งที่ 2 ดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมขององค์การแพथที่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครองกับบุตรหลานเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในเยาวชน ใช้เวลา 2 วัน โดยมีทีมร่วมจัดกิจกรรมที่ผ่านการอบรมวิทยากรจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 3 ท่าน

ครั้งที่ 3 วัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมโปรแกรมโดยนัดหมายให้ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมาวัดทักษะหลังจากการจัดกิจกรรม 1 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนเหมือนการวัดและประเมินทักษะก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศที่วัดและประเมินผล มี 4 ทักษะดังนี้

ทักษะที่ 1 ทักษะการฟัง

ทักษะที่ 2 ทักษะการตอบคำถาม

ทักษะที่ 3 ทักษะการสื่อสารเชิงบวก

ทักษะที่ 4 ทักษะการเผชิญสถานการณ์

แต่ละทักษะมีองค์ประกอบและความหมาย ดังนี้

1. ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการจับประเด็นใจความหลังจากมีการสื่อสารกันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ผู้ฟังต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูด อารมณ์ และความคิดเห็นของผู้พูด และสามารถตอบสนองระบุดความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้ การมีทักษะการฟังที่ดีประกอบด้วย

1.1 มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง ฟังการสนทนาให้จบ เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่องให้เกิดความไว้วางใจ

1.2 มีการฟังโดยแสดงท่าทางสนใจทั้งสีหน้า สายตา ท่าทาง มีการสบตา หรือพยักหน้าเป็นระยะ และแสดงอาการตอบรับ เช่น อืมจะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่

1.3 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ สะท้อนสิ่งที่พูดมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก และแสดงให้รู้ว่ากำลังตั้งใจฟัง

1.4 ใช้คำถามปลายเปิด แทนประโยคคำสั่ง เพื่อขอให้อธิบาย หรือขยายความเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้ฟังยังไม่ชัดเจน

2. ทักษะการตอบคำถาม หมายถึง ความสามารถในการอธิบายหรือชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้ความรู้และความเข้าใจถึงประเภทและความหมายของคำถามต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องส่งผลให้ปัญหาคลี่คลายไปในทางที่เหมาะสม

ทักษะในการตอบคำถามเรื่องเพศประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

2.1 ตอบคำถามด้วยข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้อง และรอบด้าน

2.2 ตั้งใจฟังคำถามด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวลหรือความกลัว แสดงท่าทีที่ให้ความสำคัญกับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้

2.3 ตอบคำถามทันทีไม่มีการดำเนินหรือบ่ายเบี่ยง ไม่แสดงอาการตลกขบขันใช้น้ำเสียงท่าทีที่รับรู้ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถถามได้เสมอ

2.4 ถ้าตอบคำถามไม่ได้ในทันทีหรือตอบไม่ได้ก็บอกว่าจะหาคำตอบให้หรือช่วยกันหาคำตอบ

2.5 ตอบคำถามตรงไปตรงมา กระชับ ใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม และถูกต้อง

3. ทักษะการสื่อสารเชิงบวก หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สร้างความรู้สึก ความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความเข้าใจ จูงใจให้ร่วมมือ ยอมรับและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ทักษะการสื่อสารทางบวกที่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานกับวัยรุ่นสามารถนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับวัยรุ่น ประกอบด้วย

3.1 พูดคุยในลักษณะที่ไม่มีการตำหนิไม่มีการจับผิด ไม่ใช้คำพูดดักคอ ไม่ใช้ประโยคคำสั่ง

3.2 ใช้คำพูดที่แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใยที่มาจากใจ มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู รวมทั้งแสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย

3.3 บอกความต้องการชัดเจน เสนอทางเลือกที่มีประโยชน์ และสิ่งที่ยากให้เกิดขึ้น เช่น สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจนว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร

3.4 ใช้คำถามปลายเปิดที่ไม่ปิดกั้นการสื่อสาร ให้สามารถบอกความรู้สึก และอธิบายเหตุผลเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น

4. ทักษะการเผชิญสถานการณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสบการณ์กำหนดทางเลือกเพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับตนเองที่สุด

ทักษะการเผชิญสถานการณ์ที่ดี ประกอบด้วย

4.1 มีการตั้งสติและพร้อมรับทุกสถานการณ์ แสดงท่าที่รับได้ กับเรื่องที่เกิดขึ้นให้เกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้ มีความยินดีที่จะรับฟัง

4.2 มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้ในเรื่องเพศ

4.3 มีการอธิบายให้เห็นถึงผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และมีการอธิบายความรู้ในเรื่องการป้องกันตัวเองเพื่อความปลอดภัยในการมีเพศสัมพันธ์ ใช้คำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความห่วงใย ความหวังดี

4.4 ฟังเหตุการณ์ให้จบ เมื่อถึงเวลาตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ ตรงประเด็น ไม่ใช่เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง

4.5 ใช้ทักษะการฟัง

บทต่อไปนี้เป็นบทที่ให้ผู้ปกครองแสดงบทบาทสมมติสำหรับวัดทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะให้ผู้ปกครองอ่านและทำความเข้าใจและสวมบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ตามบทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 บทสำหรับแสดงบทบาทสมมติเพื่อวัดทักษะการตอบคำถามและทักษะการฟัง

คำถามที่ได้มาจากคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธ ปรับบทบาทสมมติมาจากกิจกรรมที่ 6 และกิจกรรมที่ 8 ซึ่งได้ทำการสำรวจคำถามเรื่องเพศที่เด็ก ๆ สมัยนี้สนใจ โดยคำถามที่นำมานี้มาจาก เว็บไซต์ของโครงการก้าวอย่างมั่นใจ ชื่อ www.teenpath.net ซึ่งเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสอนเพศศึกษาอย่างรอบด้าน และมีเด็กมาตั้งกระทู้ถามคำถามที่อยากรู้จำนวนมาก

บทสำหรับวัดทักษะการสื่อสาร(โดยให้ผู้ปกครองดูสถานการณ์ตามเพศของลูกตัวเอง)

- ลูกผู้หญิง “น้องบัว” เด็กผู้หญิงวัย 12 ปี วันนี้เรียนพลศึกษากลับบ้านด้วยอาการเหนื่อยล้า มาถึงบ้านเข้าห้องเพื่อจะเปลี่ยนเสื้อผ้า พบว่ามีเลือดติดอยู่ที่กางเกงชั้นใน บัวตกใจและเครียดมาก นึกว่าตัวเองต้องเป็นโรคร้ายแรง จึงเข้าไปถามพ่อ/แม่

บัว : (ร้องไห้แล้วเดินมากอดพ่อ/แม่) พ่อ/แม่คะ ? หนูเป็นอะไรไม่รู้คะหนูเป็นโรคร้ายแรงไหมคะ (พร้อมหยิบกางเกงในเปื้อนเลือดมาให้แม่ดู) นี่คะ มีเลือดติดอยู่ที่กางเกงในหนูคะ

- ลูกผู้ชาย “น้องปิม” เด็กผู้ชายวัย 13 ปี ตื่นนอนมารู้สึกตกใจเพราะที่นอนเปียก จึงรีบวิ่งไปบอกพ่อ/แม่ เพราะกลัวว่าจะดูว่าปัสสาวะรดที่นอน

ปิม: พ่อ/แม่ครับ เมื่อคืนผมฝันถึงผู้หญิงสวยๆ แล้วพอตื่นที่นอนเปียก ผมไม่ได้ฉี่รดที่นอนนะครับ แต่ไม่รู้ทำไมที่นอนถึงเปียกครับ

คำชี้แจง เมื่อผู้ปกครองอ่านบทแล้ว วิทยากรจะเปิดวิดีโอทัศน์ให้ท่านดู แล้วให้ท่านแสดงบทบาทสมมติการเป็นพ่อหรือแม่ในการฟังและตอบคำถาม

บทที่ 2 บทสำหรับแสดงบทบาทสมมติเพื่อประเมินทักษะการสื่อสารเชิงบวกและ ทักษะการเผชิญสถานการณ์

ได้ดัดแปลงสถานการณ์มาจากคู่มือการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเยาวชนขององค์การแพธในกิจกรรมที่ 7 และกิจกรรมที่ 9

บทสำหรับวัดทักษะการสื่อสาร

ลูกวัย 12 ปี เอาเงินค่าขนมรายอาทิตย์ไปให้เพื่อนยืม และเพื่อนบอกว่าจะจ่ายให้ในวันรุ่งขึ้น และวันรุ่งขึ้นเพื่อนไม่มาโรงเรียน ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายตลอดทั้งอาทิตย์ ลูกได้ไปหยิบเงินของแม่ในลิ้นชัก และคิดว่าพ่อ/แม่คงไม่รู้ เมื่อเพื่อนนำมาคืนค่อยเอากลับมาใส่ไว้ที่เดิม ในวันเดียวกัน พ่อ/แม่มาหยิบเงินเพื่อจะนำไปจ่ายค่าไฟฟ้า พบว่า เงินหายไป ด้วยสภาพแวดล้อมในครอบครัวมั่นใจว่า ลูกหยิบไป

คำชี้แจง เมื่อผู้ปกครองอ่านบทแล้วให้ท่านแสดงบทบาทของพ่อหรือแม่ว่า หากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในครอบครัว ท่านจะทำอย่างไรกับลูกของท่าน

การวัดทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพฯ
ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปิก (กิ่งกาญจน์ สิริสุนทร, 2550) มีรายละเอียด ดังนี้

แสดงทักษะได้ 4- 5 องค์ประกอบ	ให้ 3 คะแนน
แสดงทักษะได้ 3 องค์ประกอบ	ให้ 2 คะแนน
แสดงทักษะได้ 0- 2 องค์ประกอบ	ให้ 1 คะแนน

ถ้าองค์ประกอบของทักษะแต่ละองค์ประกอบมีองค์ประกอบย่อย ๆ ให้คะแนน ดังนี้

แสดงทักษะได้ ครบคลุมทุกองค์ประกอบ	ให้ 3 คะแนน
แสดงทักษะได้ 2- 3 องค์ประกอบ	ให้ 2 คะแนน
แสดงทักษะได้ 1 องค์ประกอบ	ให้ 1 คะแนน

กลุ่มเป้าหมายคนที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่อง
เพศมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

มีระดับทักษะการสื่อสารที่แสดงออกในระดับมาก	ได้คะแนน 3
มีระดับทักษะการสื่อสารที่แสดงออกในระดับปานกลาง	ได้คะแนน 2
มีระดับทักษะการสื่อสารที่แสดงออกในระดับน้อย	ได้คะแนน 1

**แบบวัดและประเมินทักษะการสื่อสาร
ของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเรื่องเพศ**

ทักษะที่ 1 แบบวัดทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองในเรื่องเพศของวัยรุ่น

ทักษะการตอบคำถาม	ระดับทักษะที่แสดงออก			ข้อสังเกต
	3	2	1	
1. การตอบคำถาม				
1.1 ตอบคำถามในเรื่องเพศได้ถูกต้องชัดเจนตามแนวทางในการตอบคำถามตามคู่มือการจัดกิจกรรม				
1.2 ตอบคำถามได้ครอบคลุมทุกประเด็นคำถาม โดยให้เปรียบเทียบความแตกต่างกับแนวทางการตอบคำถามที่แจกให้				
2. การตั้งใจฟังคำถาม				
2.1 ฟังด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวลหรือความกลัว				
2.2 แสดงท่าทีที่ให้ความสำคัญกับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้ารับรู้				
3. การตอบคำถามแบบทันที				
3.1 ไม่มีการตำหนิหรือบ่นเปะปึง				
3.2 ไม่แสดงอาการตลกขบขัน				
3.3 ใช้น้ำเสียง ท่าทีที่รับรู้ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาสามารถถามได้เสมอ				
4. ถ้าตอบคำถามไม่ได้				
4.1 บอกว่าจะหาคำตอบมาให้ภายหลัง				
4.2 ช่วยกันหาคำตอบ				
5. การตอบคำถามตรงไปตรงมา				
5.1 ตอบคำถามกระชับ เข้าใจง่าย				
5.2 ตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาได้สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม				

ทักษะที่ 2 แบบวัดทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครอง

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	ระดับทักษะที่แสดงออก			ข้อสังเกต
	3	2	1	
1. การพูดคุย				
1.1 โดยไม่เริ่มต้นจากการตำหนิ				
1.2 ไม่มีการจับผิด				
1.3 ไม่ใช้คำพูดขัดขึ้นมาระหว่างที่อีกฝ่ายกำลังพูด				
2. การใช้คำพูด				
2.1 แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใยที่มาจากใจ เช่น ทุกครั้งที่มีการติเตียนลูก เป็นในลักษณะการสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกมีการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น				
2.2 มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู				
2.3 แสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย				
3. การบอกความต้องการ				
3.1 แสดงให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่สนใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษา และเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติไม่ใช่เรื่องผิดปกติ				
3.2 สื่อสารโดยบอกความต้องการที่ชัดเจน ว่าต้องการเห็นพฤติกรรมอย่างไร				
4. การใช้คำถาม				
4.1 ใช้คำถามที่สามารถบอกความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นได้				
4.2 ใช้คำถามที่สามารถอธิบายถึงเหตุผลในการกระทำเพื่อการคุยต่ออย่างราบรื่น				

ทักษะที่ 3 แบบวัดทักษะการฟังของผู้ปกครอง

ทักษะการฟัง	ระดับทักษะที่แสดงออก			ข้อสังเกต
	3	2	1	
1. การรับฟัง				
1.1 มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง				
1.2 ฟังการสนทนาจนจบ				
1.3 เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่อง จนเกิดความไว้วางใจ				
2. การแสดงท่าทางขณะฟัง				
2.1 แสดงท่าทางสนใจฟังทั้งสีหน้า สายตา และท่าทาง				
2.2 สบตา หรือพยักหน้าเป็นระยะ ๆ				
2.3 แสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่				
3. การตั้งใจฟัง				
3.1 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ				
3.2 มีการทบทวนสิ่งที่ถูกพูดมาเป็นระยะ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก				

ทักษะที่ 4 แบบวัดทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครอง

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	ระดับทักษะที่แสดงออก			ข้อสังเกต
	3	2	1	
1. การพร้อมรับสถานการณ์				
1.1 ไม่แสดงอาการตกใจ แต่แสดงท่าที่รับได้ กับเรื่องที่เกิดขึ้น				
1.2 ผู้ปกครองทำให้บุตรหลานเกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้				
2. การเปิดโอกาส				
2.1 มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศ				
2.2 ไม่แสดงอาการแปลกใจ หรือมีความสนใจเมื่อได้ฟังเรื่องเพศ				
3. การอธิบาย				
3.1 อธิบายให้เห็นผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร				
3.2 อธิบายวิธีการป้องกันตัวเอง เพื่อให้ปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เรื่องการใช้ถุงยางอนามัย				
4. การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ				
4.1 เมื่อถึงช่วงเวลาที่ต้องตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ				
4.2 ตอบคำถามตรงประเด็น ไม่ใช้เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง				
5. หลังการสื่อสารเรื่องเพศ				
5.1 สามารถจับประเด็นใจความได้ถูกต้อง				
5.2 สามารถจับประเด็นสำคัญว่าเรื่องอะไรบ้างที่ต้องหยิบยกขึ้นมาคุยกับลูกในสถานการณ์นั้น ๆ				

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสรุปผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item – objective Congruence: IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 9 ข้อ

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. เพศ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2. ปัจจุบันท่านมีอายุ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3. สถานภาพสมรส	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5. อาชีพ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
7. ความสัมพันธ์กับนักเรียน	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
8. เพศของนักเรียนในปกครอง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
9. นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ส่วนที่ 2 การวัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนในเรื่องเพศ
จำนวน 2 ข้อ

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. บทสำหรับวัดทักษะการตอบ คำถามและทักษะการฟัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
- ลูกผู้หญิง “น้องบัว” เด็กผู้หญิง วัย 12 ปี วันนี้เรียนพลศึกษา กลับบ้านด้วยอาการเหนื่อยล้า มาถึงบ้านเข้าห้องเพื่อจะเปลี่ยน เสื้อผ้า พบว่ามีเลือดติดอยู่ที่ กางเกงชั้นใน บัวตกใจและเครียด มาก นึกว่าตัวเองต้องเป็นโรค ร้ายแรง จึงเข้าไปถามพ่อ/แม่ บัว: (ร้องไห้แล้วเดินมากอดพ่อ/แม่) พ่อ/แม่คะ ? หนูเป็นอะไรไม่รู้ค่ะ (พร้อมหยิบกางเกงในเปื้อนเลือด มาให้แม่ดู) หนูคะ มีเลือดติดอยู่ที่ กางเกงในหนูค่ะ						
- ลูกผู้ชาย “น้องปิม” เด็กผู้ชายวัย 13 ปี ตื่นนอนมารู้สึกตกใจเพราะ ที่นอนเปียก จึงรีบวิ่งไปบอกพ่อ/ แม่ เพราะกลัวจะถูกว่าปัสสาวะ รดที่นอน ปิม : พ่อ/แม่ครับ เมื่อคืนผมฝันถึง ผู้หญิงสวย ๆ แล้วพอตื่นที่นอน เปียก ผมไม่ได้ฉี่รดที่นอนนะครับ แต่ไม่รู้จะทำไมที่นอนถึงเปียกครับ						

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
2. บทสำหรับวัดทักษะการสื่อสารทางบวกและการเผชิญสถานการณ์	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
<p>- ลูกวัย 12 ปี เอาเงินค่าขนมรายอาทิตย์ไปให้เพื่อนยืม และเพื่อนบอกว่าจะจ่ายให้ในวันรุ่งขึ้นและวันรุ่งขึ้นเพื่อนไม่มาโรงเรียน ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายตลอดทั้งอาทิตย์ ลูกได้ไปหยิบเงินของแม่ในลิ้นชัก และคิดว่าพ่อ/แม่มคงไม่รู้เมื่อเพื่อนนำมาคืนค่อยเอากลับมาใส่ไว้ที่เดิมในวันเดียวกัน พ่อ/แม่มาหยิบเงินเพื่อจะนำไปจ่ายค่าไฟฟ้าพบว่าเงินหายไป ด้วยสภาพแวดล้อมในครอบครัวมั่นใจว่าลูกหยิบไป</p>						

ส่วนที่ 3 แบบวัดและประเมินทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในเรื่องเพศ แยกเป็น 4 ทักษะ ดังนี้

ทักษะที่ 1 แบบวัดทักษะการตอบคำถามของผู้ปกครองในเรื่องเพศของวัยรุ่น

ทักษะการตอบคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การตอบคำถาม	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.1 ตอบคำถามในเรื่องเพศได้ ถูกต้องชัดเจนตามแนวทาง ในการตอบคำถามตามคู่มือ การจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.2 ตอบคำถามได้ครอบคลุม ทุกประเด็นคำถามโดยให้ เปรียบเทียบความแตกต่าง กับแนวทางการตอบคำถาม ที่แจกให้	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2. การตั้งใจฟังคำถาม	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.1 ฟังด้วยท่าทีสบาย ๆ ไม่แสดงความวิตกกังวล หรือความกลัว	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.2 แสดงท่าทีที่ให้ความสำคัญ กับคำถามหรือผู้ถาม เช่น การสบตา การพยักหน้า รับรู้	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3. การตอบคำถามแบบทันที	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.1 ไม่มีการตำหนิหรือบ่นเปื้อน	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.2 ไม่แสดงอาการตลกขบขัน	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.3 ใช้น้ำเสียง ท่าทีที่รับรู้ ว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่อง เพศศึกษาสามารถถามได้ เสมอ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ทักษะที่ 1 (ต่อ)

ทักษะการตอบคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4. ถ้าตอบคำถามไม่ได้	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.1 บอกว่าจะหาคำตอบมาให้ ภายหลัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.2 ช่วยกันหาคำตอบ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5. การตอบคำถามตรงไปตรงมา	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5.1 ตอบคำถามกระชับ เข้าใจ ง่าย	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5.2 ตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์ เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาได้ สอดคล้องกับวัยของผู้ถาม	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ทักษะที่ 2 แบบวัดทักษะการสื่อสารเชิงบวกของผู้ปกครอง (วัดจากเหตุการณ์สมมุติที่ 2)

ทักษะการสื่อสารเชิงบวก	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การพูดคุย	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.1 โดยไม่เริ่มต้นจากการตำหนิ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.2 ไม่มีการจับผิด	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.3 ไม่ใช้คำพูดขัดขื่นมาระหว่างที่ อีกฝ่ายกำลังพูด	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2. การใช้คำพูด	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.1 แสดงความรู้สึกหวังดีและห่วงใย ที่มาจากใจ เช่น ทุกครั้งที่มีการ ติเตียนลูกเป็นในลักษณะ การสร้างพฤติกรรมที่ดีให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกมีการเปลี่ยนพฤติกรรม ที่ดีขึ้น	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.2 มีน้ำเสียงที่ฟังรื่นหู	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.3 แสดงสีหน้า สายตา น้ำเสียง ที่ชวนให้อยากสนทนาด้วย	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3. การบอกความต้องการ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.1 แสดงให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่สนใจ เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพศศึกษา และเห็นว่าเป็นเรื่อง ธรรมชาติไม่ใช่เรื่องผิดปกติ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.2 สื่อสารโดยบอกความต้องการ ที่ชัดเจนว่าต้องการเห็น พฤติกรรมอย่างไร	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4. การใช้คำถาม	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.1 ใช้คำถามที่สามารถบอก ความรู้สึกและแสดงความคิด เห็นได้	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.2 ใช้คำถามที่สามารถอธิบาย ถึงเหตุผลในการกระทำเพื่อ การคุยต่ออย่างราบรื่น	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ทักษะที่ 3 แบบวัดทักษะการฟังของผู้ปกครอง (วัดจากเหตุการณ์สมมติที่ 1)

ทักษะการฟัง	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การรับฟัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.1 มีความพร้อมและความตั้งใจที่จะรับฟัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.2 ฟังการสนทนาจนจบ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.3 เปิดโอกาสให้พูดได้ทุกเรื่องจนเกิดความไว้วางใจ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2. การแสดงท่าทางขณะฟัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.1 แสดงท่าทางสนใจฟังทั้งสีหน้า สายตา และท่าทาง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.2 สบตา หรือพยักหน้าเป็นระยะ ๆ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.3 แสดงอาการตอบรับ เช่น อืม จ๊ะ เพื่อให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3. การตั้งใจฟัง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.1 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกในขณะที่ยังพูดไม่จบ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.2 มีการทบทวนสิ่งที่ถูกพูดมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทั้งเรื่องที่เล่าและความรู้สึก	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ทักษะที่ 4 แบบวัดทักษะการเผชิญสถานการณ์ของผู้ปกครอง (วัดจากเหตุการณ์สมมุติที่ 2)

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การพร้อมรับสถานการณ์	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.1 ไม่แสดงอาการตกใจ แต่แสดงท่าทีรับได้ กับเรื่องที่เกิดขึ้น	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
1.2 ผู้ปกครองทำให้บุตรหลานเกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าสามารถคุยเรื่องเพศได้	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2. การเปิดโอกาส	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.1 มีการเปิดโอกาสให้อธิบายเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความสนใจและอยากรู้ อยากเห็นในเรื่องเพศ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2.2 ไม่แสดงอาการแปลกใจ หรือมีความสนใจเมื่อได้ฟังเรื่องเพศ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3. การอธิบาย	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.1 อธิบายให้เห็นผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
3.2 อธิบายวิธีการป้องกันตัวเองเพื่อให้ปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เรื่องการใช้ถุงยางอนามัย	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4. การฟังเรื่องที่บุตรหลานเล่าให้จบ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.1 เมื่อถึงช่วงเวลาที่ต้องตอบมีการพูดคุยที่สั้น กระชับ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
4.2 ตอบคำถามตรงประเด็น ไม่ใช้เวลานานในการพูดคุยแต่ละครั้ง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ทักษะที่ 4 (ต่อ)

ทักษะการเผชิญสถานการณ์	คะแนนความคิดเห็น			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผลสรุป
	ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5. หลังการสื่อสารเรื่องเพศ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5.1 สามารถจับประเด็นใจความ ได้ถูกต้อง	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
5.2 สามารถจับประเด็นสำคัญว่า เรื่องอะไรบ้างที่ต้องหยิบยก ขึ้นมาคุยกับลูกในสถานการณ์ นั้น ๆ	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

การประเมินความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สถิติแคปปา

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติแคปปาสำหรับกรณี ผู้ประเมิน 3 ผู้ประเมินขึ้นไป เรียก สถิติฟลีสแคปปา (Fleiss's Kappa Statistic)

ในส่วนของคำถามทั้งหมดมี 17 ข้อ ผู้ประเมิน 3 ท่าน แทนค่าตามตารางได้ดังนี้

Fleiss'Kappa

subject	categories			Zj
	1	0	-1	
1	3	0	0	1.000
2	3	0	0	1.000
3	3	0	0	1.000
4	3	0	0	1.000
5	3	0	0	1.000
6	3	0	0	1.000
7	3	0	0	1.000
8	3	0	0	1.000
9	3	0	0	1.000
10	3	0	0	1.000
11	3	0	0	1.000
12	3	0	0	1.000
13	3	0	0	1.000
14	3	0	0	1.000
15	3	0	0	1.000
16	3	0	0	1.000
17	3	0	0	1.000
Pj	1	0	0	

r= 17

m= 3

q= 3

Pa= 1.00

Pe= 1.00

Fleiss'Kappa= #DIV/0!

Fleiss'Kappa= 0/0

ภาคผนวก จ
ผลการสนทนากลุ่ม

ผลการสนทนากลุ่ม

ประเด็นที่ 1 ปัจจัยที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนหลังจากการจัดกิจกรรมในโปรแกรมหลักสูตรการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง กับบุตรหลาน สรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้นำกิจกรรม มีส่วนสำคัญมากในการจัดกิจกรรมต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในเรื่องนี้โดยเฉพาะ สามารถควบคุมเวลาและกิจกรรมในการอบรมได้โดยไม่ทำให้กลุ่มเกิดความเบื่อหน่าย และมีความต่อเนื่องจนครบโปรแกรม ดังคำสนทนา

“...วิทยากรทั้งสองคนที่มาจัดกิจกรรมนี้ดีมาก สามารถทำให้ไม่เกิดความเบื่อ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...วิทยากรมีจำนวน 2 คนนั้นพอเหมาะกำลังดี ถ้ามากกว่านี้อาจแย่งกันพูด...”

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมควรมีการเกริ่นนำวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมและสรุปผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อกลุ่มเป้าหมายจะได้มีความเข้าใจในกิจกรรมนั้น ๆ และในการจัดกิจกรรมควรพาเยาวชนและผู้ปกครองเข้ามาร่วมอบรมพร้อมกัน เพราะจะได้มีการปรับทักษะการสื่อสารไปพร้อม ๆ กัน ดังคำสนทนา

“...ควรพาแม่กับลูกมาอบรมไปพร้อม ๆ กัน จะได้อธิบายเหมือนกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“...จากกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเป็นระยะดีแล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

1.3 ระยะเวลา ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยดูจากกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก เวลาที่เหมาะสมในการอบรม คือ 2 วัน 1 คืน แบบไปนอกสถานที่เพื่อเป็นการป้องกันการขาดการอบรมในวันที่ 2 ดังคำสนทนา

“...ระยะเวลาถ้าจะให้เหมาะสมน่าจะเป็น 2 วัน 1 คืน ที่เปิดโอกาสให้ลูกกับแม่ได้มีโอกาสไปอบรมด้วยกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...บางกิจกรรมควรปรับเวลาให้เหมาะสม ยิ่งช่วงบ่าย ๆ ควรให้ร่วมกันคิดและแสดงออกมากขึ้น เพราะการอบรมอื่นจะว่างมาก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“...ถ้าใช้เวลาแบบเดิม คือ ไปกลับ ทั้ง 2 วัน พ่อแม่บางคนอาจไม่มาในวันที่ 2 เพราะติดภาระอื่น ๆ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

1.4 อุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรม ควรเป็นไปตามกิจกรรมและมีส่วนช่วยทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจมากขึ้น ดังคำสนทนา

“...อุปกรณ์ที่นำมาเป็นตัวขับเคลื่อนในกิจกรรมก็เหมาะสมดีแล้วหลากหลายดี...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...เอกสารที่นำมาให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่จำเป็นมากนัก เพราะบางคนยังไม่ถึงบ้านก็ทิ้งไว้เสียแล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“...แต่ถ้ามีบ้างก็ดี เพราะเวลาว่างจะได้นำมาอ่าน มีประโยชน์ ในการพูดคุยกับลูก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

1.5 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็นผู้ที่สมัครใจจะร่วมกิจกรรมจริง ๆ จำนวนสมาชิกกลุ่มไม่ควรมากเกินไป ประมาณ 30 คน เหมาะสมเพราะสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสม และควรกำหนดลักษณะเฉพาะของสมาชิกกลุ่ม คือ อายุของเด็กอยู่ระหว่าง 10-15 ปี และอายุผู้ปกครองไม่ควรเกิน 70 ปี ดังคำสนทนา

“...อบรมเฉพาะพ่อแม่อาจได้ถึง 50 คน แต่ถ้าอบรมทั้งแม่และลูกแค่ 20 คู่ก็ได้แล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“...ที่อบรมครั้งนี้ 30 คน ก็พอดีแล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...ผู้มาร่วมต้องเป็นคนที่ตั้งใจจริง อายุก็อย่าให้มากนักถ้าเกิน 70 ปี จะห่างกับเด็กมากเกินไปจะคุยกันไม่รู้เรื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“...ช่วงอายุที่เหมาะสม น่าจะเป็นผู้ปกครองของเด็กอายุ 10-15 ปี เพราะถ้าต่ำกว่า 10 ปี จะเด็กเกินไป และถ้าเกิน 15 ปี ก็จะโตเกินไป อาจเกิดปัญหาต่าง ๆ เสียก่อน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

1.6 สถานที่จัดกิจกรรม ควรจัดนอกสถานที่เพื่อเป็นการสร้างแรงดึงดูด และ สร้างสมาธิให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังคำสนทนา

“...ควรจะเป็นชายทะเล รีสอร์ท หรือสถานที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในชุมชน เพราะจะได้ไปพักผ่อนด้วย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ปรับปรุงในแต่ละกิจกรรมแล้วทำให้ผู้ปกครองมีทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศกับเยาวชนเพิ่มขึ้น

2.1 ด้านเนื้อหาการอบรม มีความเหมาะสมแล้วแต่ผู้ดำเนินการต้องมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ชัดเจน และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาร่วมสรุปผลหลังจากเสร็จกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่หลงประเด็น และควรหากิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้าง เพื่อเป็นการสร้างความสนิทสนมระหว่างกัน ดังคำสนทนา

“...วิทยากรถ่ายทอดดี ก่อนเริ่มกิจกรรมมีการชี้แจงวัตถุประสงค์และสรุปทุกกิจกรรม ถ้าให้ดีขึ้นต้องให้ผู้ร่วมกิจกรรมออกมาสรุปว่าได้อะไรบ้าง จากกิจกรรมที่ทำไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“...ก่อนเริ่มกิจกรรมควรเพิ่มการมีวิดีโอของการคลอคลุกทั้งแบบธรรมชาติและแบบผ่าคลอด เพื่อเป็นการให้ลูกได้รู้ถึงความเจ็บปวดว่าเป็นอย่างไร...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“...หากิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกบ้าง เพราะส่วนใหญ่ พ่อกับลูกไม่ว่าเพศใดจะห่างเหินกัน ลูกจะสนิทกับแม่มากกว่า...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“...มีเนื้อหาในการสร้างความเข้าใจให้กับลูก น่าจะเกิดประโยชน์มากกว่ามาสร้างกับพ่อแม่ เพราะมองว่าผู้ใหญ่เปลี่ยนยาก แต่ถ้าอบรมลูกแล้วเกิดความเข้าใจ ลูกก็จะประพฤติตัวในทางที่ดีไม่เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

2.2 ด้านวิธีดำเนินการอบรม ควรมีแบบหลากหลายทั้งแบบบรรยาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น การเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อจะได้ลดความเขินอายของผู้เข้ารับการอบรม สร้างการมีส่วนร่วม ตั้งคำถาม

“...เป็นการจัดกิจกรรมที่ดีแล้ว ไม่ว่าจะเบื่อ ได้คิด มีการออกมานำเสนอ สนุกดี...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

2.3 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม เป็นผู้ที่สำคัญมากต้องมีการแบ่งหน้าที่กันให้เหมาะสมดำเนินกิจกรรมแบบราบรื่น จำนวนไม่มากและน้อยจนเกินไป ตั้งคำถาม

“...วิทยากรไม่ควรมากกว่า 2 คน เพราะจะแย่งกันพูด ทำให้น่าเบื่อ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การอบรมสิ่งที่สำคัญคือต้องให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมมีใจนั่งฟังวิทยากรอยู่ฝ่ายเดียว ตั้งคำถาม

“...เพิ่มให้ผู้ปกครองเล่าเรื่องที่ได้ประสบมาจากเหตุการณ์จริงเพื่อที่จะได้มาเป็นตัวอย่าง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

2.5 ด้านอื่นๆ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่พ่อแม่ผู้ปกครองนำมาพูดถึงกับลูกน้อยมากเพราะเชื่อว่าลูกได้เรียนรู้จากโรงเรียนแล้ว และถึงเวลาลูกคงเรียนรู้เองเพราะมีสื่อมากมายที่เผยแพร่เรื่องนี้ และสิ่งสำคัญที่สุดในการเป็นพ่อแม่ คือ การให้โอกาสลูกโดยมีการแสดงความคิดเห็นในหลายประเด็น ดังคำสนทนา

“...เรื่องเพศ เป็นเรื่องที่ลูกไม่มาถามเลย จะไปเริ่มพูดก่อนก็ลำบากใจ ควรสอนลูกที่โรงเรียนนั่นแหละดีแล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...เด็กสมัยนี้เขาไม่ต้องมาถามผู้ใหญ่แล้ว พอมีมือถือ ก็เรียนรู้ทุกอย่างได้ด้วยตัวเอง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“...เรื่องที่พ่อแม่ผู้ปกครองมักพูดคุยและกล่าวตักเตือนกับลูกส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องยาเสพติด ส่วนเรื่องเพศมักจะไม่ได้พูดถึงเพราะคิดว่า ถึงเวลาลูกคงรู้เอง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“...จะมีวิธีทางไหนบ้างไหมที่จะป้องกันไม่ให้สื่อลามกออกมาในรูปแบบคลิปที่ดูได้จากมือถือ เพราะเชื่อว่าเด็กสมัยนี้เลียนแบบพฤติกรรมที่เห็นจากคลิปพวกนี้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“...สื่อจะมีอิทธิพลกับเด็กยุคนี้มากที่สุด เพราะเข้าถึงได้ง่ายมาก ต้องป้องกันสื่อที่จะนำเสนอมารออกมาให้ได้ถึงจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“...เห็นด้วยที่ว่าสื่อมีความสำคัญ เพราะลูกชายเป็นเด็กนั่งเฝ้ามองมาก แต่ติดเกมส์วันก่อนมีปากเสียงกัน แสดงท่าทางเหมือนจะมาทำร้ายแม่...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“...เมื่อก่อนลูกสาวเป็นเด็กใจแตก ติดยาเสพติด มีคู่นอนหลายคน เปลี่ยนบ่อยมาก
ตอนนี้อายุ 21 ปีแล้ว มีสามีเป็นตัวเป็นตน มีลูกแล้ว 1 คน กลับใจได้มาเป็นคนดี
ทั้งนี้คิดว่าแม่มีความสำคัญเพราะแม่ไม่เคยพูดหยาบและให้โอกาสเสมอ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เข้าร่วมงานวิจัย

**รายชื่อผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ
ต. โพลีเสด็จ อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช**

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นางสุนันท์ ฉิมพลี	41 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
2	นางเจิม รัตนพาหุ	75 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
3	นางอารีย์ มะโนเลิศ	102/1 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
4	นางตาน้อย สมทอง	25 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
5	นางยุพิน บัวหลวง	68/3 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
6	นางอรุณรัตน์ ศตะรัตน์	69 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
7	น.ส.เจนจิรา พาลีริน	32 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
8	น.ส.อาภรณ์ อิสลาม	32 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
9	น.ส.สินจัย เจ๊ะสะอาด	114/1 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
10	นายวิจิต หุพาทิพย์	154 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
11	นางจारी พูลพิพัฒน์	113 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
12	นางสุภาพ คุ่มกุมาร	85/2 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
13	นายวารินทร์ บดิกาญจน์	34/7 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
14	นางสุรณี คาระเดช	156/3 ม.8 ต.โพลีเสด็จ
15	น.ส.พัชรีพร แคล่วคล่อง	24/5 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
16	นางเรณู กัลป์หา	27/3 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
17	น.ส.สุพรรณษา วิจิตร	76 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
18	นางบุญลือ แสนเสนา	93/1 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
19	นางเสวียน โพธิ์วินารถ	47/5 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
20	นางรัตนา ประจัน	85/1 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
21	นางบุญเริก โพธิ์ทิพย์	85/2 ม.6 ต.โพลีเสด็จ
22	นางอาพา ลัทธิพรหม	50/1 ม.6 ต.โพลีเสด็จ

รายชื่อผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 เรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ
 ต. โพธิ์เสด็จ อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
23	นางอานี๊ยะ มะลิกง	114 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
24	นางรัตนา อร่ามศักดิ์	156/2 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
25	นางสุไบ ศิลาอ่อน	9/5 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
26	นางมลินี สุชาติพงศ์	80/38 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
27	นายเสถียร อนันตกาญจน์	9/10 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
28	นางศตพร อร่ามศักดิ์	14/9 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
29	นางหมายมุหนะ อิสลาม	109/3 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
30	นางนงเยาว์ ประเด็น	68/1 ม. 7 ต.โพธิ์เสด็จ
31	น.ส.สุขศรี อนันตกาญจน์	9/2 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
32	นางสมสมัย ลิขิตกาญจน์	18/4 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ

รายชื่อผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 เรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ
 ต. โพธิ์เสด็จ อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	น.ส.ณัฐธิดา หุภาพิพย์	41 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
2	น.ส.อุมามพร รัตนพาหุ	75 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
3	ด.ญ.เกศกนก มานพศิลป์	102/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
4	ด.ช.ศิรินนท์ เลขา	25 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
5	ด.ช.กิตติธัช บัวหลวง	68/3 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
6	ด.ญ.ปลายฟ้า ศตะรัตน์	69 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
7	ด.ช. ณัฐพงศ์ อิสลาม	32 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
8	ด.ช. ฟาอิซ อิสลาม	6/2 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
9	ด.ช.ชาตรี อิสลาม	114/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
10	น.ส.ผกาแก้ว หุภาพิพย์	154 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
11	ด.ญ.กัญญาภักดิ์ อิสลาม	113 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
12	ด.ญ.พลอยทิพย์วรรณ ปองง	58/2 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
13	ด.ช.ยงยุทธ บติกาญจน์	34/7 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
14	ด.ช.วรุฒม์ อิสลาม	9/8 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
15	ด.ญ.สุภัศรา วงศ์สวัสดิ์	25 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
16	ด.ญ.นุชชัย อิสลาม	32/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
17	ด.ญ.นภาพรรณ สมพงษ์	22/4 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ
18	ด.ช.อภิวัฒน์ แหละดี	70/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
19	ด.ช.โยธิน บติกาญจน์	38/4 ม. 7 ต.โพธิ์เสด็จ
20	ด.ช.ณัฐวุฒิ คำแก้ว	29/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
21	ด.ช.วาซิม อิสลาม	6 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
22	ด.ช. จีระวัฒน์ อิสลาม	113 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ

รายชื่อบุตรหลานเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับเยาวชนในเรื่องเพศ
ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
23	น.ส.หทยา อิสลาม	114 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
24	ด.ช.อชิบดี เต็มรัตน์	9/7 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
25	ด.ญ.อชิติยา อิสลาม	130 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
26	ด.ญ.ณิชากัทธ อิสลาม	113 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
27	ด.ช.ขจรศักดิ์ นิจนารถ	89/1 ม. 8 ต.โพธิ์เสด็จ
28	ด.ญ.มณิกาญจน์ อร่ามศักดิ์	14/9 ม. 6 ต.โพธิ์เสด็จ

ภาคผนวก ช
ภาพกิจกรรม

เริ่มกิจกรรม

วันที่ 23 มกราคม 2559 ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งแะ
ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

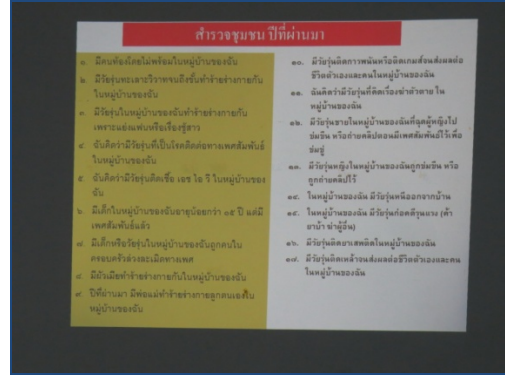
ชี้แจงการประเมินก่อนทำกิจกรรม
(แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์)

ภาพกิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ

ภาพกิจกรรมที่ 2 สำรวจชุมชน

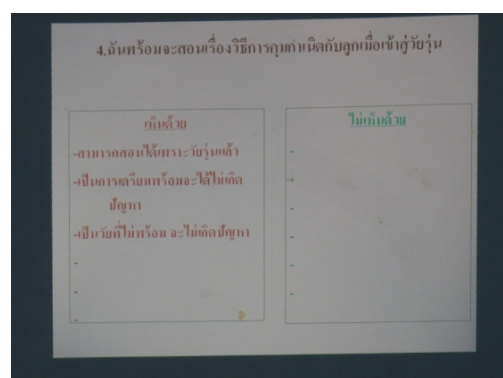
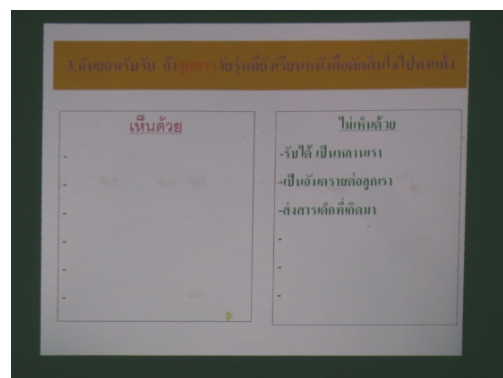
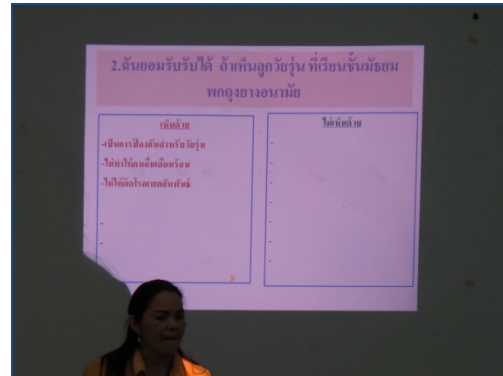
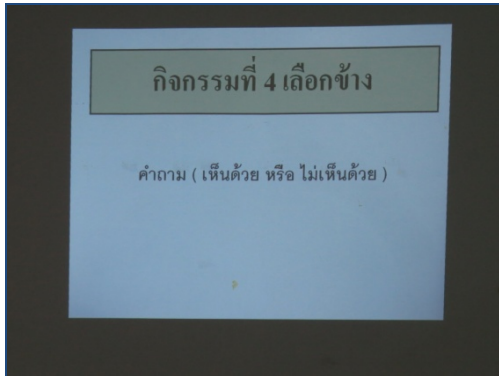

แบบสำรวจชุมชน

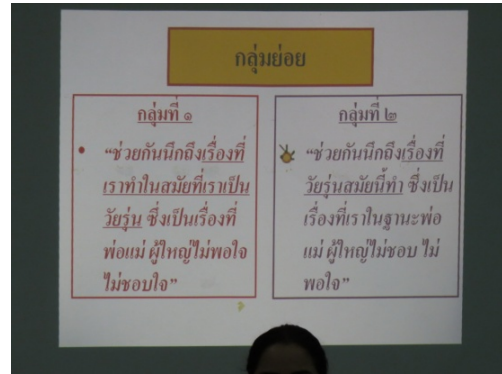
ในชุมชนของฉัน	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
๑. ปีที่ผ่านมา มีคนท้องโดยไม่พร้อมในหมู่บ้านของฉัน	19	1	1
๒. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นทะเลาะวิวาท จนถึงขั้นทำร้ายร่างกายกันในหมู่บ้านฉัน	16	-	6
๓. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นในหมู่บ้านของฉันทำร้ายร่างกายกันเพราะเล่นพนันหรือเรื่องสูบบุหรี่	23	-	2
๔. ปีที่ผ่านมา ฉันคิดว่ามีวัยรุ่นที่เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในหมู่บ้านของฉัน	2	-	23
๕. ปีที่ผ่านมา ฉันคิดว่ามีวัยรุ่นเชื้อเอชไอวีในหมู่บ้านของฉัน	-	-	25
๖. ปีที่ผ่านมา มีเด็กในหมู่บ้านของฉันอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มีเพศสัมพันธ์แล้ว	23	-	-
๗. ปีที่ผ่านมา มีเด็กหรือวัยรุ่นในหมู่บ้านของฉันถูกคนในชุมชนตัวละเมิดทางเพศ	-	17	9
๘. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นทำร้ายร่างกายกันในหมู่บ้านของฉัน	10	-	13
๙. ปีที่ผ่านมา มีพ่อแม่ทำร้ายร่างกายลูกตนเองในหมู่บ้านของฉัน	-	๑7	1
๑๐. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นติดการพนันหรือติดเกมจนส่งผลต่อชีวิตตัวเองและคนในหมู่บ้านของฉัน	-	6	14
๑๑. ปีที่ผ่านมา ฉันคิดว่ามีวัยรุ่นคิดเรื่องฆ่าตัวตายในหมู่บ้านของฉัน	1	-	23

ในชุมชนของฉัน	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
๑๕. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นชายในหมู่บ้านของฉันที่จุดผู้หญิงไปข่มขืน หรือทำข่มขืนโดยมีเพศสัมพันธ์ไว้เพื่อข่มขู่	-	19	5
๑๖. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นหญิงในหมู่บ้านของฉันถูกข่มขืนหรือถูกทำร้าย	-	2	17
๑๗. ปีที่ผ่านมา ในหมู่บ้านของฉัน มีวัยรุ่นหนีออกจากบ้าน	-	-	21
๑๘. ปีที่ผ่านมา ในหมู่บ้านของฉันมีวัยรุ่นก่อคดีรุนแรงต่างๆ เช่น ขโมย	-	2	22
๑๙. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นติดยาเสพติดในหมู่บ้านของฉัน	25	-	-
๒๐. ปีที่ผ่านมา มีวัยรุ่นติดเหล้าจนส่งผลต่อชีวิตตัวเองและคนในหมู่บ้านของฉัน	-	๑5	-

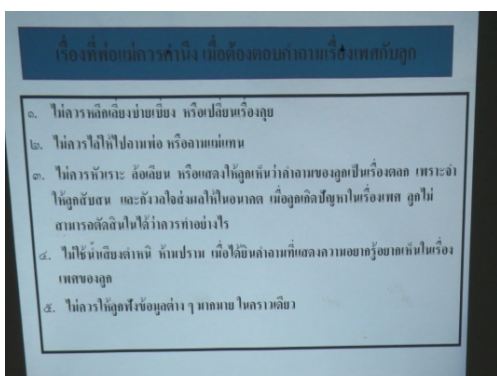
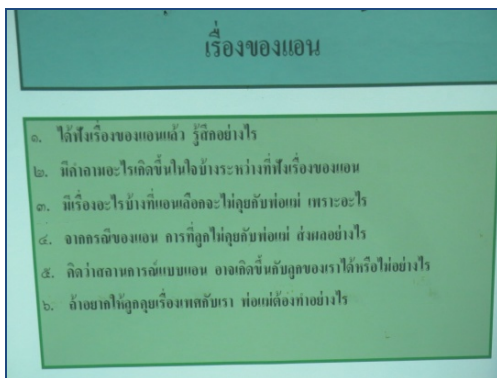
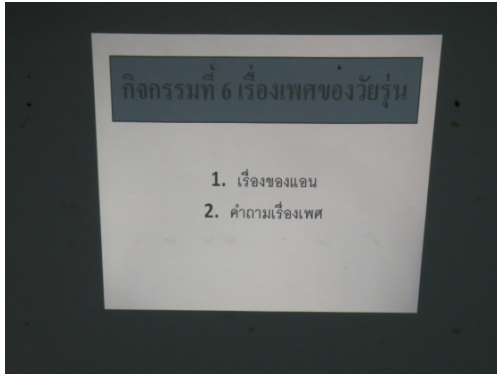
ภาพกิจกรรมที่ 4 (เลือกข้าง)

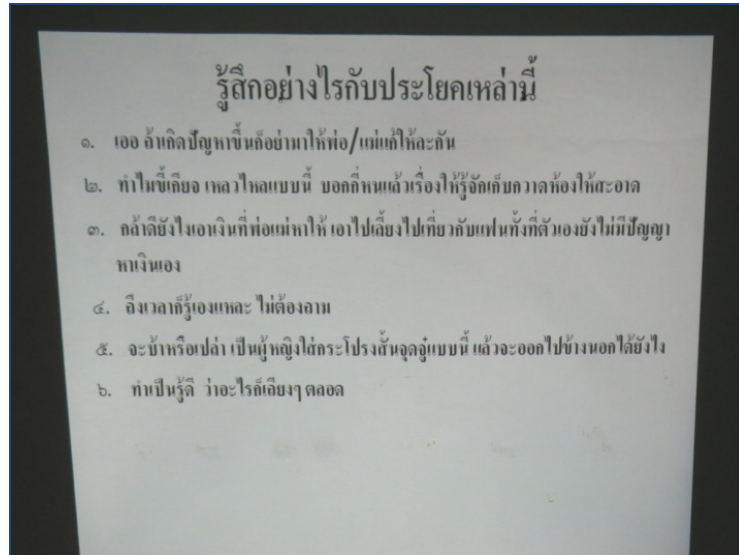
ภาพกิจกรรมที่ 5 (ย้อนรอยวัยรุ่น)

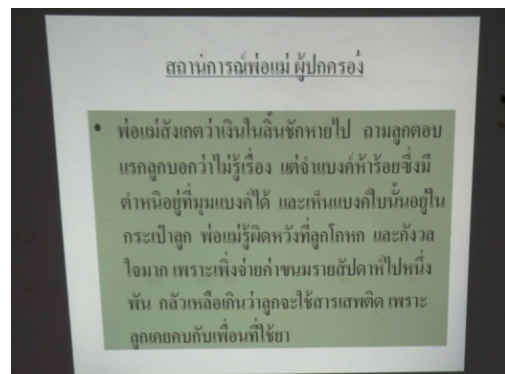
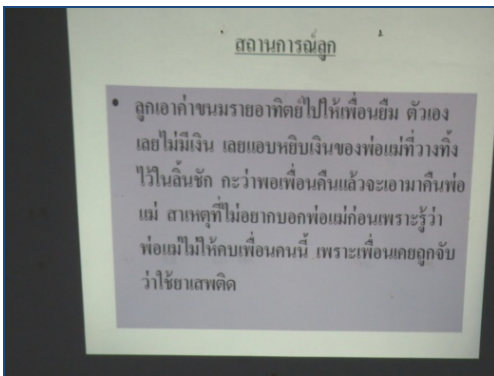
ภาพกิจกรรมที่ 6 (เรื่องเพศของวัยรุ่น)

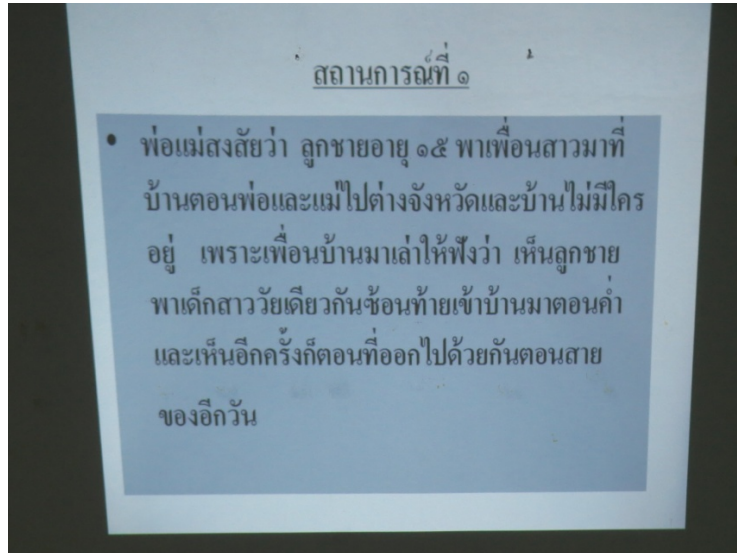
ภาพกิจกรรมที่ 7 (เราทำแบบนี้กับลูกบ่อยไหม)

ภาพกิจกรรมที่ 8 (ฝึกฟังอย่างตั้งใจ)

ภาพกิจกรรมที่ 9 (เจอแบบนี้....ทำอย่างไรดี)

ภาพกิจกรรมที่ 10
(สรุปการเรียนรู้)

ภาพกิจกรรมสนทนากลุ่ม

